

4. TEMATISKĀ PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

4.1. DĀRZIŅU APKAIMES ILGTERMIŅĀ ATTĪSTĪBAS VĪZIJA

2017. gadā ir izstrādāts un Rīgas domē apstiprināts Dārziņu apkaimes Tematiskais plānojums – pirmais dokuments, kurā tiek analizēta un vērtēta situācija Dārziņu apkaimē ilgtermiņā. Tematiskais plānojums atspoguļo institūciju, Rīgas pilsētas pašvaldības struktūrvienību un Dārziņu apkaimes iedzīvotāju vienotu skatījumu uz apkaimes teritorijas attīstību ilgtermiņā, un kalpo par pamatu projektu realizācijai Dārziņu apkaimes teritorijā. Pēc Tematiskā plānojuma izstrādes pašvaldība sadarbībā ar institūcijām un Dārziņu apkaimes iedzīvotājiem izstrādā rīcības plānu, kas parāda darāmos darbus pārskatāmākā laika periodā.

Tematiskā plānojuma risinājumi ir vērsti uz to, ka, turpinoties vasaras māju transformācijai par pastāvīgām dzīves vietām, iedzīvotāji labprāt izvēlas Dārziņu apkaimei par savu patstāvīgo mājvietu, un deklarēto iedzīvotāju skaits apkaimē no nepilniem trīs tūkstošiem 2016. gadā pieaug līdz 7000.

Dārziņu apkaimes iedzīvotājiem ir pieejama centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija, ko nodrošina izbūvēts atzars no maģistrālajiem tīkliem līdz īpašuma robežai vai ielas sarkanajai līnijai. Inženierkomunikāciju pieejamība ir uzlabojusi ne tikai Dārziņu apkaimes, bet visas pilsētas un plašāka reģiona virszemes un pazemes ūdeņu ekoloģisko stāvokli.

Atbilstoši Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam izvirzītajiem mērķiem, apkaimes teritorija vairs nav raksturojama tikai kā dārziņu un savrupmāju apbūves teritorija, bet apkaime ar pieejamiem izglītības, veselības un kultūras pakalpojumiem. Pirmais šāda veida pakalpojums ir izveidots Jāņogu ielas un Dārziņu 1. līnijas krustojumā, kurā atrodas pirmsskolas izglītības iestāde. Attīstoties apkaimes iedzīvotāju, pašvaldības un uzņēmēju savstarpējai sadarbībai, apkaimes teritorijā arvien vairāk vērojamas norises un aktivitātes, kas iezīmē Tematiskajā plānojumā noteikto centru attīstību – apkaimes reprezentatīvo centru Taisnās un Jāņogu ielas krustojumā, saimniecisko centru un pilsētas nozīmes transporta mezglu apkaimes rietumos un trīs sociālās infrastruktūras centrus Jāņogu un

79. attēls. Dārziņu apkaimes attīstības vīzijas vizualizācijas.
Avots: "Metrum", 2016.

Dārziņu 1.līnijas krustojumā, Sakņu ielas un Dārziņu ielas krustojuma tuvumā un Dārziņu ielas austrumu daļā. Šīm vietām ir ne tikai telpiska un funkcionāla, bet arī sociāla nozīme - šīs teritorijas veidojas par socializēšanās mezglpunktiem.

Dārziņu apkaime ir dzīvīga visos mēnešos. Ziemā ir iespēja doties uz mežu slēpot, kur ir izveidotas pastaigas un slēpošanas trases, savukārt gada siltākā sezonā iedzīvotāji labprāt dodas pastaigās gar Daugavu, kur izveidotā promenāde nodrošina ērtu un drošu atpūtu pie Daugavas. Apkaimes iedzīvotāji un viesi labprāt izmanto Dārziņu 9. līnijas galā esošo labiekārtoto peldvietu.

Iedzīvotāji ir apmierināti ar dzīvi apkaimē un apzinās, ka viņi ir daļa no tā, kas veido apkaimes raksturu un identitāti. Vārds "sadarbība" asociējas ar līdz šim paveikto Dārziņu apkaimē. Pašvaldība labprāt deliģē apkaimē nozīmīgu jautājumu risināšanu apkaimes iedzīvotājiem, sniedz tiem nepieciešamo informatīvo un tehnisko atbalstu deliģēto funkciju īstenošanai. Vērtējot pašvaldības un iedzīvotāju sadarbību, arvien vairāk nozīmi piešķir atziņa, ka nav nepieciešami daudz līdzekļu un sarežģīti projekti, lai sasniegtu iecerēto. Pamatā ir kopīga vienošanās par sasniedzamo, patiesa griba, darbs un godīgums.

Lai sasniegtu augstāk minēto vīziju, tiek izvirzīti astoņi ilgtermiņa attīstības pamatmērķi:

1. pieejama centralizēta kanalizācijas apgāde;
2. pieejama centralizēta ūdensapgāde;
3. sakārtota meliorācijas sistēma;
4. sakārtotas un apgaismotas ielas;
5. ieviesti izglītības, kultūras un veselības pakalpojumi;
6. nodrošināta līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija;
7. pilnveidota publiskā ārtelpa;
8. attīstīta apkaimes identitāte.

4.2. DĀRZIŅU APKAIMES ATTĪSTĪBAS PRIEKŠLIKUMS

4.2.1. Iedzīvotāju skaita un struktūras prognozes

Pamatojoties uz 20.06.2002. likumu "Dzīvesvietas deklarēšanās likums", dzīvesvieta ir jebkura personas brīvi izraudzīta ar nekustamo īpašumu saistīta vieta (ar adresi), kurā persona labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur dzīvot, kurā dzīvot tai ir tiesisks pamats un kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

Pamatojoties uz 08.12.2015. Ministru kabineta noteikumiem Nr. 698 "Adresācijas noteikumi", adresācijas objekti, kas attiecināmi uz Dārziņu apkaimes teritoriju, ir:

- dzīvošanai, saimnieciskai, administratīvai vai publiskai darbībai paredzēta ēka;
- zemes vienība, uz kuras ir atļauts būvēt dzīvošanai, saimnieciskai, administratīvai vai publiskai darbībai paredzētas ēkas.

Izanalizējot pieejamo informāciju par Dārziņu apkaimē esošajiem adresācijas objektiem, ir secināts, ka Dārziņu apkaimē ir 2910 zemesgabali, kas atbilst 20.06.2002. likumu "Dzīvesvietas deklarēšanās likums" prasībām par adresācijas objektu.

Saskaņā ar Centrālās statistikas datu bāzes informāciju, Rīgas reģionā vidēji ir reģistrēti 2,42 iedzīvotāji uz vienu mājsaimniecību (data.csb.gov.lv, avots aplūkots 2016. gada oktobrī). Lai statistiski aprēķinātu plānoto iedzīvotāju skaitu Dārziņu apkaimē, tiek reizināti atbilstoši adresācijas objekti (2910 zemesgabali) ar statistisko vidējās mājsaimniecības lielumu. Rezultātā tiek iegūts, ka Dārziņu apkaimē iedzīvotāju skaits, pamatojoties uz esošajiem statistiskajiem datiem, var sasniegt 7040 iedzīvotāji.

Pamatojoties uz Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta (turpmāk – RDPAD) sniegto informāciju, uz 01.01.2016. deklarēto iedzīvotāju skaitu konkrētā adresācijas objektā Dārziņu apkaimē (1018 - mājsaimniecību skaits, kurās ir deklarēti iedzīvotāji, 2798 - deklarēto iedzīvotāju skaits), vidējais mājsaimniecības lielums ir 2,75 iedzīvotāji uz mājsaimniecību. Pamatojoties uz iepriekš minēto, var secināt, ka Dārziņu apkaimē vidējais mājsaimniecības lielums ir lielāks kā vidējais Rīgas plānošanas

reģionā. Līdz ar to paredzamais iedzīvotāju skaits, ņemot vērā Dārziņu apkaimes mājāsaimniecības lielumu un Dārziņu apkaimē esošos adresācijas objektus, ir ~8000 iedzīvotāju.

Turpmākā Tematiskā plānojuma izstrādes laikā, tiek pielietots abu aprēķinu vidējais rezultāts, proti, Dārziņu apkaimē maksimālais prognozētais iedzīvotāju skaits var sasniegt ~7520 iedzīvotāju, pamatojoties uz esošo adresācijas objektu skaitu.

Atzīmējams, ka palielinoties adresācijas objektu skaitam, proporcionāli palielinās potenciālais iedzīvotāju skaits.

Pamatojoties uz Centrālā statistikas biroja informāciju, vidējais bērnu skaits mājāsaimniecībās ir 0,4 bērni uz mājāsaimniecību (avots aplūkots 2016. gada oktobrī). Līdz ar to ir secināms, ka uz statistiku balstītais paredzamais bērnu skaits apkaimē ir 1164 bērni.

Izanalizējot RDPAD sniegto informāciju par deklarētajiem iedzīvotājiem un to vecumu attiecībā pret mājāsaimniecību skaitu, ir secināms, ka vidējais bērnu skaits Dārziņu apkaimes mājāsaimniecībā ir 0,6 bērni mājāsaimniecībā, līdz ar to prognozētais bērnu skaits apkaimē pie esošo adresācijas objektu skaita ir ap 1746 bērnu vecumā no 0-19 gadiem. 10. tabulā ir atspoguļota detalizēta informācija par iedzīvotāju skaitu.

10. tabula. Iedzīvotāju skaita prognozes Dārziņu apkaimē.

Kritēriju grupa	Pamatojoties uz CSB pieejamo informāciju par Rīgas reģiona vidējajiem rādītājiem	Pamatojoties uz RDPAD sniegto informāciju deklarētajiem iedzīvotājiem uz 01.01.2016.	Aritmētiski vidējais rādītājs	Tematiskā plānojumā izstrādes laikā pielietotais rādītājs
Esošais vidējais mājāsaimniecības lielums	2,42	2,75	2,58	2,58
Paredzamais iedzīvotāju skaits pamatojoties uz vidējo mājāsaimniecības lielumu	7040	8000	7520	7520
Esošais Vidējais bērnu skaits mājāsaimniecībā:	0,4	0,63	0,5	0,5
– pirmskolas vecumā (0-6 gadi)	Nav pieejama detalizēta informācija	0,25	0,25	0,25
– skolas vecumā (7-19) gadi		0,38	0,38	0,38
Paredzamais bērnu skaits pamatojoties uz vidējo bērnu skaitu mājāsaimniecībā:	1164	1833	1499	1499
– pirmskolas vecumā (0-6 gadi)	Nav pieejama detalizēta informācija	728	728	728
– skolas vecumā (7-19) gadi		1105	1105	1105
Vidējais darbaspējas vecuma (20-62 gadi) iedzīvotāju skaits mājāsaimniecībā	Nav pieejama detalizēta informācija	1,66	1,66	1,66
Paredzamais darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaits pamatojoties uz vidējo darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaitu mājāsaimniecībā		4831	4831	4831
Vidējais pensijas vecuma (no 63 gadiem) iedzīvotāju skaits mājāsaimniecībā		0,46	0,46	0,46
Paredzamais pensijas vecuma iedzīvotāju skaits pamatojoties uz vidējo pensijas vecuma iedzīvotāju skaitu mājāsaimniecībā		1339	1339	1339

4.2.2. Sociālā infrastruktūra

(1) Sociālās infrastruktūras aprēķins

Sociālā infrastruktūra ir izglītības, zinātnes, ārstniecības, veselības aprūpes, rehabilitācijas, sociālās aprūpes un pārvaldes iestādes, kā arī publiskie rekreācijas, kultūras un sporta objekti un to izkārtojums kādā teritorijā.

Pamatojoties uz Rīgas Austrumu izpilddirekcijas 05.01.2016. vēstulē Nr. IA-16-9-nd un 28.01.2016. Rīgas domes Labklājības departamenta (turpmāk - RD LD) sniegto informāciju, Dārziņu apkaimē nav Rīgas domes struktūrvienību izveidota un uzturēta sociālā infrastruktūra.

Dārziņu apkaimē šobrīd nav nevienas izglītības, kultūras, sporta, veselības aprūpes vai pakalpojumu iestādes, līdz ar to Dārziņu apkaimes Tematiskā plānojuma risinājumos tiek paredzēta tādu izveide, atbilstoši nosakot funkcionālo zonējumu un tam atbilstošu atļautās izmantošanas veidu.

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma (31.10.2002.) 4. pants par sociālo pakalpojumu sniegšanas pamatprincipiem nosaka, ka *sociālos pakalpojumus nodrošina klienta dzīvesvietā vai iespējami tuvu tai, un tikai tad, ja šāds pakalpojumu apjoms nav pietiekams, tiek nodrošināta sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija ilgstošas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.*

Minētā likuma 9. pantā par Pašvaldības pienākumiem sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanā, tiek noteikts, ka *Pašvaldībai, kuras teritorijā persona reģistrējusi savu pamatdzīvesvietu, ir pienākums nodrošināt personai iespēju saņemt tās vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību.*

Savukārt 10. pants par Pašvaldības sociālajiem dienestiem nosaka, ka, *lai nodrošinātu iedzīvotāju vajadzību profesionālu izvērtēšanu un kvalitatīvu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu, katrā pašvaldībā jābūt vismaz vienam sociālā darba speciālistam uz katriem tūkstoš iedzīvotājiem.*

Iepriekš minētā likuma 27. pants par Dienas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumiem nosaka, ka:

- *dienas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas nodrošina aprūpi un iespēju iesaistīties fiziskās un garīgās aktivitātēs:*
 - *pensijas vecuma personām;*
 - *invalīdiem ar fiziska rakstura traucējumiem;*
 - *personām ar garīga rakstura traucējumiem;*
 - *personām pēc smagām, ilgstošām slimībām.*
- *Pašvaldībai ir tiesības dienas aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus nodrošināt arī citām personām.*

Saskaņā ar spēkā esošā Rīgas teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 92. un 93. punktu, teritorijā, kur tiek veidota jauna dzīvojamā apbūve, nodrošina nepieciešamās vietas bērniem izglītības iestādē, pamatojoties uz šādiem aprēķiniem:

- *92.1. uz katriem 15 iedzīvotājiem nodrošina vietu vienam bērnam pirmsskolas izglītības iestādē, kas atrodas plānotās attīstības teritorijas tiešā tuvumā vai tās pašas apkaimes teritorijā;*
- *92.2. uz katriem 10 iedzīvotājiem nodrošina vietu vienam bērnam vispārējās izglītības iestādē (pamatskolā), kas atrodas plānotās attīstības teritorijas tiešā tuvumā vai tās pašas apkaimes teritorijā;*
- *93. Nodrošināt ar nepieciešamajām pirmsskolas izglītības iestādēm Noteikumos noteiktajā apjomā var, veicot attiecīgo pirmsskolas izglītības iestāžu būvniecību vai arī veicot pašvaldības nodevas par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā samaksu RD 2008.gada 9.decembra saistošajos noteikumos Nr.146 „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā” noteiktajā kārtībā un apmērā.*

Pamatojoties uz RD LD 28.01.2016. sniegto informāciju, gadījumā, ja Dārziņu apkaimē tiek būvētas jaunas dzīvojamās mājas un iedzīvotāju skaits apkaimē palielinās:

- lai nodrošināti 1 sociālā darba speciālistu uz 1000 iedzīvotājiem, ir nepieciešama Rīgas Sociālā dienesta teritoriālā centra izveide ar 25-30 darba vietām;
- lai nodrošinātu 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 4. panta prasību ievērošanu, nepieciešams izveidot kopienas centru (aptuveni 500-700 m²);
- nepieciešams paredzēt telpas citiem sociālajiem pakalpojumiem, piemēram grupu dzīvoklim, specializētajām darbnīcām un dienas aprūpes centru personām ar garīga rakstura traucējumiem, dienas aprūpes centru bērniem invalīdiem u.c.
- telpas primārās veselības aprūpes ārstu prakses vietām (uz 2000 iedzīvotājiem viena ģimenes ārsta prakses vieta).

Pamatojoties uz augstāk minēto, 11. tabulā ir veikts nepieciešamais sociālās infrastruktūras aprēķins.

11. tabula. Sociālās infrastruktūras aprēķins.

Sociālās infrastruktūras objektu aprēķina vienības	Nepieciešamais skaits pie esoša deklarēto iedzīvotāju skaita (gab.)/platība (m ²)	Nepieciešamais skaits pie aprēķinā/paredzētā deklarēto iedzīvotāju skaita (gab.)/platība (m ²)	Piezīmes
Ārsta prakses vieta, aprēķina vienība – 1 prakses vieta uz 2000 iedzīvotājiem	1 prakses vieta	4 prakses vietas	Šobrīd apkaimē nav nodrošināts nepieciešamais ārstu prakšu vietu skaits. Minēto pakalpojumu iedzīvotāji saņem vai nu tuvākajos veselības centros (SIA "Veselības centrs Salaspils", Salaspils novads vai Rīgas veselības centra filiālē "Ķengarags"), vai Medicīnas sabiedrībā ARS, kura par paaugstinātu maksu veic vizītes Dārziņu apkaimē.
Sociālais darbinieks, aprēķina vienība 1 vieta uz 1000 iedzīvotājiem	3 sociālie darbinieki	8 sociālie darbinieki	Šobrīd Dārziņu apkaimē nav izvietots Rīgas sociālā dienesta teritoriālais centrs.
Kopienas centrs, aprēķina vienība ir vienāda ar RD LD sniegto informāciju	400 – 700 m ²	400 – 700 m ²	Kopienas centra izmērs ir noteikts pamatojoties uz RDLD sniegto informāciju.
Pirmskolas izglītības iestāde - 1 vieta uz 15 iedzīvotājiem; pirmskolas izglītības iestādes teritorija ne mazāka par 20 m ² uz vienu bērnu	187 vietas, minimālā teritorija – 3 740 m ²	501 vieta, minimālā teritorija - 10 020 m ²	Šobrīd Dārziņu apkaimē nav pašvaldības pirmskolas izglītības iestādes. Pamatojoties uz publiski pieejamo informāciju, Dārziņu apkaimē neatrodas neviens privātais bērnudārzs, kurā būtu iespējams saņemt pašvaldības līdzfinansējumu. Pirmskolas izglītības pakalpojumi tiek nodrošināti Salaspils novadā un tuvākajās Rīgas apkaimēs.
Vispārējās izglītības iestāde –pamatskola, aprēķina vienība – 1 vieta uz 10 iedzīvotājiem	280 vietas	752 vietas	Dārziņu apkaimē neatrodas pamatskolas izglītības iestāde, pakalpojums tiek nodrošināts Salaspils novadā vai citās Rīgas apkaimēs.
Minimālais apzāļojums 5000 m ² uz 1000 iedzīvotājiem	13 990 m ²	37 600 m ²	Šobrīd Dārziņu apkaimē ir labiekārtots Dārziņu apkaimes parks. Tas, atbilstoši esošajam deklarēto iedzīvotāju skaitam, nodrošina nepieciešamo minimālo apzāļojumu platību, proti, 19 730m ² . Labiekārtojot publisko ārtelpu gan gar

			Daugavu, gan gar Maskavas ielu, gan attīstot Dārziņu apkaimes meža teritoriju, ir iespējams nodrošināt nepieciešamo zaļo teritoriju. Tematiskajā plānojumā prognozētajam iedzīvotāju skaitam.
Bērnu rotaļu laukums 350-700m ² uz 1000 iedzīvotājiem	979 – 1959 m ²	2 632 – 5264 m ²	2016. gadā ir veikta Dārziņu parka labiekārtošana, tajā skaitā ir labiekārtots bērnu rotaļu laukums.
Sporta laukumi 1000 m ² uz 1000 iedzīvotājiem	2798 m ²	7520 m ²	2016. gadā ir veikta Dārziņu parka labiekārtošana, tajā skaitā ir uzstādīti āra treniņi.
Tirdzniecība un pakalpojumi 100-120 m ² uz 1000 iedzīvotājiem	280 – 335 m ²	752 - 902 m ²	Dārziņu apkaimē darbojas 2 veikali, kas nodrošina tikai pirmās nepieciešamības preces. Dārziņu apkaimē neatrodas citu pakalpojumu sniedzēju centri.

Piezīme: Aprēķinos izmantoti Rīgas pilsētas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktie sociālās infrastruktūras aprēķinu rādītāji, RD LD sniegtā informācija, kā arī citos normatīvajos aktos noteiktie aprēķinu rādītāji.

(2) Izglītības iestādes

Atbilstoši Vispārējās izglītības likuma 21. pantā noteiktajam, vietējās pašvaldības savā administratīvajā teritorijā nodrošina vienlīdzīgu pieeju pirmsskolas izglītības iestādēm bērniem no pusotra gada vecuma.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam stratēģiskā nostādne "Integrēta sociālā infrastruktūra" paredz, ka *pirmsskolas izglītības iestāžu un pakalpojumu tīklam jānodrošina pieprasījuma apmierināšana pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai vai darba vietai. Pamatskolas izglītība jānodrošina maksimāli tuvu dzīvesvietai apkaimē.* Pirmskolas izglītības iestādei ir jānodrošina tās teritorijas piemērotību bērnu aktivitātēm un tās atbilstību bērnu drošībai. Teritorijā ierīko rotaļu un sporta zonu un saimniecības zonu.

17.09.2013. Ministru kabineta noteikumi Nr. 890 "Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 890) paredz, ka pirmsskolas izglītības iestādēs ir jāievēro šādas minimālās telpu platības vienam bērnam:

- 19.1. jaunākam par trim gadiem – grupas telpa 2,5 m², guļamtelpa 1,8 m²;
- 19.2. vecākam par trim gadiem – grupas telpa 3,0 m², guļamtelpa 2,0 m².

MK noteikumi Nr. 890 nosaka, ka ēkā, kurā tiek sniegts pakalpojums, var atrasties citas institūcijas, ja attiecīgo institūciju darbība neapdraud bērnu drošību un nerada kaitējumu bērnu veselībai.

Tematiskā plānojuma risinājumi paredz ierīkot jaunas pirmsskolas izglītības iestādes:

- pirmo pirmsskolas izglītības iestādi ieteicams attīstīt zemesgabalā ar kadastra apzīmējumu 0100 125 0310, paredzot to kā apvienoto latviešu plūsmas un mazākumtautības bērnu dārzu. Vajadzības gadījumā ir veidojamas divas ēkas ar vienu administrāciju. Ieteicamais grupiņu skaits vienā ēkā, lai būtu iespējams veidot bērniem un audzinātājiem patīkamu un uztveramu vidi, – 10, ieticamais bērnu skaits grupā vecumā no 3-6 gadiem līdz 25, vecumā no 1,6-3 līdz 20.
- pieaugot iedzīvotāju skaitam, ir attīstāms otrais bērnu dārzs, kas būtu izvietojams zemesgabalā ar kadastra apzīmējumu 0100 125 0304 vai zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 0100 125 0049 daļā. Izvērtējot tā brīža apkaimes iedzīvotāju tautību/nacionālo piederību, ir jāpieņem lēmums par latviešu un mazākumtautību bērnu dārza izveidi vai arī otru bērnu dārzu attīstīt kā mazākumtautības/ latviešu plūsmas bērnu dārzu. Izvērtēšanas procesā ir vēlama ņemt vērā arī apkaimes transporta infrastruktūru, attiecīgi vai tā nodrošina abu bērnu dārzu pietiekošu labu sasniedzamību.

12. tabula. Tematiskā plānojumā paredzēto izglītības iestāžu teritoriju apbūves rādītāji un maksimāli izglītojamo skaits atbilstoši tam

Prioritāte Nr.	Izglītības iestāde	Iespējamās PII teritorijas kadastra apzīmējums, zemesgabala īpašnieks un tā platība	Zemesgabala zonējuma un apbūves rādītāju priekšlikums Tematiskā plānojuma izstrādes ietvaros	Maksimālā stāvu platība atbilstoši Tematiskajā plānojumā ieteiktajiem apbūves rādītājiem	Maksimāli iespējamais izglītojamo bērnu skaits atbilstoši PII teritorijas platībai
1.	Apvienotā mazākumtautība/ latviešu pirmskolas izglītības iestāde	0100 125 0310, Pašvaldības, 5 789 m ²	Jauktas centra apbūves teritorija, zemesgabala maksimālā apbūves	Katra stāva maksimālā platība 2026,15 m ² , kopējā ēkas stāvu maksimālā platība 4 052,3 m ²	Maksimums 200 -250 bērni
2.	Pilna laika apvienotā latviešu / mazākumtautības pirmskolas izglītības iestāde	0100 125 0304, Pašvaldības, 10 036 m ²	intensitāte – 70%, minimālā brīvā teritorija – 100%	Katra stāva maksimālā platība 3512,6 m ² , kopējā ēkas stāvu maksimālā platība 7025,2 m ²	Maksimums 250-500 bērni
3,	Pamatskola	Daļā no zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 0100 125 0049, Pašvaldības, visa zemesgabala platība – 397 951 m ²		-	-

Dārziņu apkaime atrodas divu esošo vispārējās izglītības iestāžu mikrorajonu teritorijā:

- latviešu plūsmas - Rīgas 25. vidusskola, Rušonu iela 6 (6 km attālumā no Jāņogu ielas sākuma pie Rumbulas apkaimes);
- mazākumtautības - Rīgas 72. vidusskola Ikšķiles iela 6 (4 km attālumā no Jāņogu ielas sākuma pie Rumbulas apkaimes).

Tematiskā plānojuma risinājumi paredz trīs variantus pamatskolas izglītības iestādes izvietojumam Dārziņu apkaimē:

- pamatskolas izvietojuma zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 0100 125 0049 daļā, to apvienojot ar interešu izglītības, dienas centra, veselības aprūpes iestādi vienā ēkā, veidojot kopienas skolu/kopienas centru;
- pamatskolas izveidi kā atsevišķu ēku, ka piemēram, zemesgabalā ar kadastra apzīmējumu 0100 125 0309;
- izveidojot apvienoto pirmskolas un sākumskolas izglītības iestādi zemesgabalos ar kadastra apzīmējumu 0100 125 0310 vai 0100 125 0304.

Primāri ir attīstāma ideja par vienota sociālās infrastruktūras punktu – apvienotu pamatskolu ar citām sociālās infrastruktūras iestādēm. Līdz ar to mācību telpas no mācībām brīvajā laikā var tikt izmantotas interešu izglītības nodrošināšanai, kā arī var tikt izmantotas ģimenes ārstu prakšu medicīnas māsas kā skolas medmāsa.

Līdz brīdim, kad tiek nodrošināta pamatskolas izglītības iestādes atrašanās Dārziņu apkaimē, pašvaldībai būtu jānodrošina skolēnu autobuss izglītības iestāžu sasniegšanai Salaspils novadā un tuvākajās Rīgas apkaimēs. Nepieciešamo autostāvvietu skaitu pie izglītības iestādēm jānosaka atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām izstrādājot būvprojektu.

Vienlaikus ir atzīmējams, ka saskaņā ar Rīgas domes 29.09.2009. lēmumu Nr.336 Rumbulas apkaimē ir rezervēti divi zemesgabali izglītības iestāžu vajadzībām ar kadastra apzīmējumiem 01001250298 (Lidlauka iela 28) un ar kadastra apzīmējumiem 01001250299 (Lidlauka iela 40).

(3) Kopienas centrs, kopienas skola

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam stratēģiskā nostādne "Integrēta sociālā infrastruktūra" paredz, ka:

- *[...] veidojot atsevišķus centrus apkaimēs, jānodrošina vienmērīgs lietderīga brīvā laika pavadīšanas un sportošanas iespēju tīkls pilsētas teritorijā;*
- *jānodrošina dažādu interešu izglītības, tālākizglītības un kultūras iestāžu tīkla vienmērīgs pārklājums apkaimēs.*

Lai būtu īstenojamas augstāk minētās stratēģiskās nostādnes, Tematiskā plānojuma risinājumi paredz kopienu centra/kopienas skolas izveidi zemesgabala daļā ar kadastra apzīmējumu 0100 125 0049. Kopienam centram būtu jānodrošina:

- izglītības iespēju sākums skolas/pamatskolas vecuma bērniem;
- veselības aprūpei nepieciešamo ārstu prakšu vietas;
- iespēju brīvo laiku pavadīt pensijas vecuma iedzīvotājiem;
- iespēju brīvo laiku pavadīt invalīdiem;
- iespēju brīvo laiku pavadīt ģimenēm ar bērniem, tajā skaitā, jaunajām māmiņām;
- iespēju iegūt interešu izglītību;
- nodrošināt nevalstisko organizāciju, biedrību darbībai nepieciešamās telpas;
- nodrošināt telpas/vietu apkaimes mēroga pasākumiem, tajā skaitā, publiskajām apspriešanām.

Kopienas centra/kopienas skolas vietas izvēles pamatojums ir blakus esošo teritoriju sniegtās priekšrocības, proti, plašā publiskās ārtelpas teritorija (dabas un apstādījumu teritorija). Minētajā ārtelpā ir izvietojama āra skatuve, sporta laukumi, pastaigu takas, slēpošanas trases, nodrošinot teritorijas izmantošanu visās un tās uzturēšanā iesaistot ne tikai pašvaldību, bet kopienu un kopienas skolas audzēkņus.

Kopienas centra izveide ne tikai nodrošinās Dārziņu apkaimi ar nepieciešamajiem sociālajiem pakalpojumiem, bet arī sniegs lielu ieguldījumu apkaimes iedzīvotāju izveidei par spēcīgu kopienam, stiprinot vēlmi piedalīties kopīgu jautājumu risināšanā, vēlmi uzņemties atbildību par apkārtējo vidi un vēlmi piedalīties lēmumu pieņemšanā par apkaimes mērogā nozīmīgiem jautājumiem. Vienlaikus veidojoties spēcīgai kopienai, nozīmīgi tiek paaugstināts drošības līmenis apkaimē.

Savukārt, izveidojot kopienu skolu, jaunā paaudze tiklu iesaistīta aktuālu jautājumu risināšanā, veicinātu sadarbību starp paaudzēm, pārņemtu vecāku paaudžu zināšanas, vienlaikus veicinot sociālo iecietību gan starp paaudzēm, gan pret cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Kopienas centra izmēri ir jāprecizē turpmākā plānošanas procesā atbilstoši funkcijām nepieciešamajām iekštelpas un ārtelpas platībām.

4.2.3. Publiskā ārtelpa

Dārziņu apkaimes publiskās ārtelpas attīstības mērķis ir apkaime ar publiski pieejamām, labiekārtotām un iedzīvotāju vajadzībām atbilstošām teritorijām, kas palielinātu apkaimes iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas iespējas un paaugstinātu dzīves kvalitāti.

Publiskai ārtelpai ir būtiska nozīme Dārziņu apkaimes turpmākajā attīstībā:

- tā veido apkaimes iedzīvotāju ikdienas dzīves telpu;
- tā piesaista jaunus iedzīvotājus;
- tā veido apkaimes identitāti un raksturu;
- sekmē apkaimes ilgtermiņa attīstību.

Tematiskā plānojuma ietvaros publiskai ārtelpai tiek pievērsta īpaša nozīme kā vienam no pamatelementiem ilgtspējīgai Dārziņu apkaimes turpmākai attīstībai. Līdz ar to tiek apskatīti un piedāvāti

risinājumi vairākiem būtiskiem publiskās ārtelpas elementiem, kā arī tiek sniegtas nākotnes attīstības iespējas, saglabājot vismaz daļu no attīstības procesā esošas Dārziņu apkaimes identitātes un rakstura.

Kā jau iepriekš minēts, Dārziņu apkaimes publisko ārtelpu veido esošais ielu tīkls, Daugavas krastmala, esošais Dārziņu parks un plašā meža teritorija, kā arī nākotnē attīstāmās publiskās ārtelpas teritorijas.

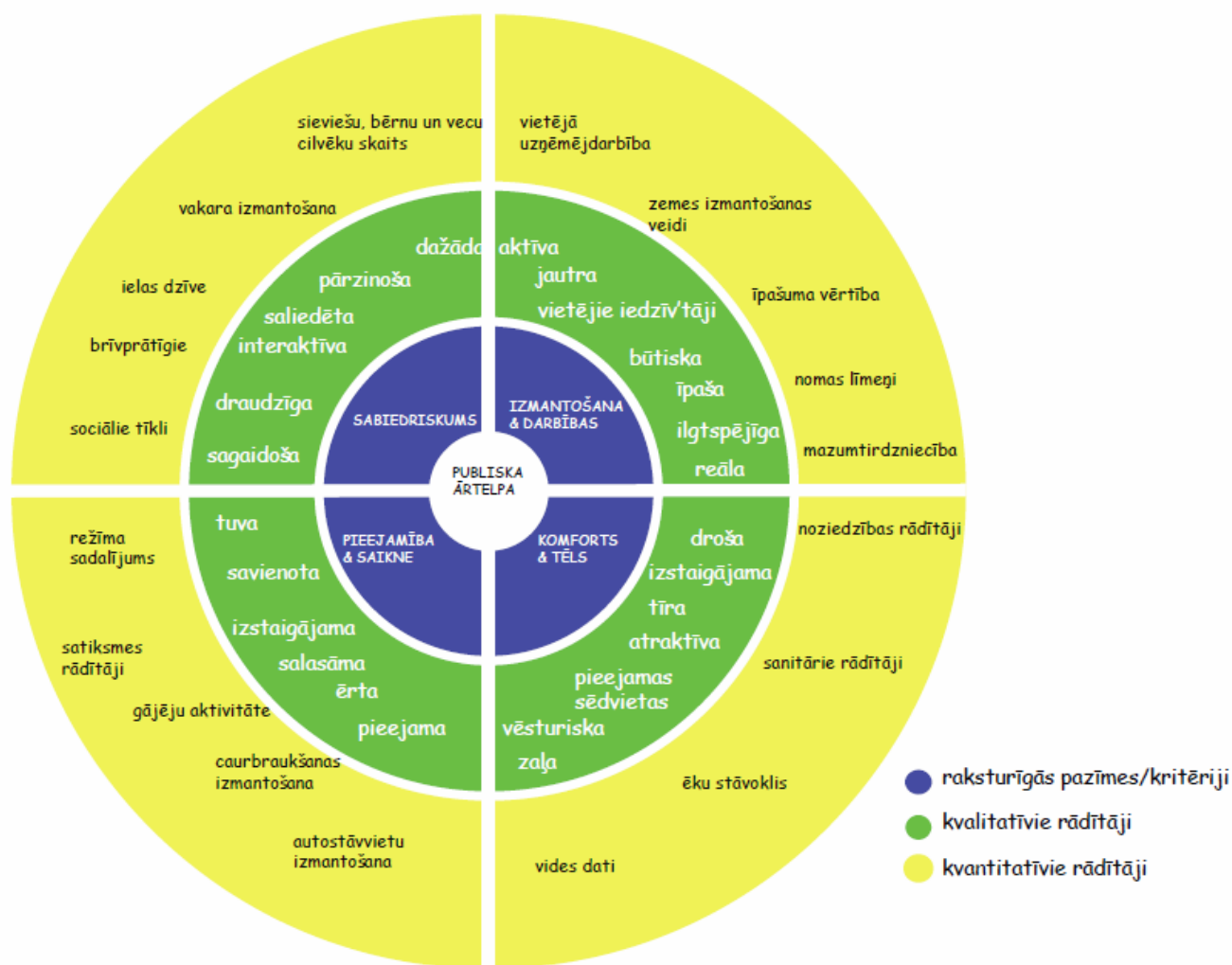
Plānojot un attīstot Dārziņu apkaimes publiskās ārtelpas attīstību, ir jāņem vērā blakus esošo teritoriju iespējamā ilgtermiņa attīstība, jo šo teritoriju savstarpējā saikne kā kopējas struktūras elementiem ir nenoliedzama, un būtiski ietekmē esošo un plānoto teritorijas attīstību.

Labu publisko ārtelpu veido četras pamatkvalitātes - pieejamība, notiekošās aktivitātes, ērtums un sabiedriskums.

Tematiskā plānojuma ietvaros tiek pievērsta uzmanība Dārziņu apkaimes teritoriju pieejamībai, saiknei ar apkārtējām teritorijām, ne tikai fiziskai, bet arī vizuālai, līdz ar to tiek piedāvāti dažādi risinājumi šīs kvalitātes/pazīmes nodrošināšanai. Tematiskā plānojumā ietvertie risinājumi ņem vērā galvenos principus un kritērijus publisko ārtelpu veidošanā (skatīt 81. attēlu).

Veiksmīgi veidota publiskā ārtelpa ir tāda, uz kuru viegli ir atnākt un caur kuru ir ērti iziet. Tai jābūt ērti lietojamai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Vietai ir jābūt ērtai un jāspēj sevi reprezentēt, jānes savs tēls, tai jābūt drošai, tīrai. Telpai jābūt atvērta ik vienam, neskatoties uz dzimumu, vecumu vai īpašajām vajadzībām. Nodrošinot pieeju visām lietotāju grupām, tiek paaugstināta vietas drošuma sajūta.

Aktivitātes ir galvenais publiskās ārtelpas veidošanas stūrakmens. Aktivitātēs piesaista un organizē ap sevi cilvēkus. Vietai pašai par sevi jādod iemesls uz to nākt un tajā atgriezties. Jo vairāk aktivitāšu

81. attēls. Publisko ārtelpu veidojošie elementi. Avots: "Metrum", 2016.

iespēju, jo vairāk cilvēku var tajās piedalīties. Vietai jāspēj piesaistīt cilvēkus visas dienas garumā. Tai jārada iespējas to izmantot gan lielākam cilvēku kopumam, gan esot vienam.

Publiskai ārtelpai ir jābūt cilvēkus piesaistošai. Tai ir jābūt vietai, kur satiekas draugi, kaimiņi, vietai, kura rada vēlmi savstarpēji komunicēt un veidot kopienas sajūtu, vietai, kur cilvēki pulcējas un veido vietas piederības sajūtu. Atzīmējams, ka tieši piederības sajūta ir svarīgs faktors gan drošības nodrošināšanai, gan apsaimniekošanas jautājumu risināšanai, gan vēlmei izmantot publisko ārtelpu. Iedzīvotājiem jāspēj zināmā mērā sevi asociēt ar publisko ārtelpu, samazinot distanci starp es un telpa.

Visi šie rādītāji tiešā vai netiešā veidā tiek ņemti vērā veidojot Dārziņu apkaimes publiskās ārtelpas attīstības priekšlikumus, respektējot esošās izmantošanas iespējas un pārdomājot potenciālās attīstības iespējas.

Droši var teikt, ka Dārziņu apkaimes publiskās ārtelpas kvalitāti turpmāk veidos ielas, parki, Daugavmala, pilsētas un apkaimes nozīmes vārtu teritorijas un savienojuma punkti, apkaimes vietas iezīmes elementi (orientieri) un apkaimes funkcionālie centri.

Ņemot vērā publiskās ārtelpas raksturīgās pazīmes, kvalitatīvos un kvantitatīvos rādītājus, Tematiskā plānojuma risinājumi paredz veidot publisko ārtelpu atbilstoši iepriekš minētajām rādītājiem. Līdz ar to uzlabojot esošās publiskās ārtelpas kvalitāti, vienlaikus veidot jaunas, apgūstamas telpas, ko ar iedzīvotāju līdzdalību pārvērst vietās.

Pamatojoties uz augstāk minēto, publiskās ārtelpas attīstībai tiek izvirzīti trīs pamatnosacījumi – veidot Daugavu gan fiziski, gan vizuāli pieejamu, veidot/attīstīt vienlīdz labi pieejamu publisko ārtelpu visā apkaimes teritorijā, attīstīt drošu un pieejamu vidi dažāda vecuma un vajadzību cilvēkiem.

Lai uzlabotu publisko ārtelpu, ir jāveicina publisko telpu un to labiekārtojuma elementu pieejamība, jāpalielina gājēju drošība, jāuzlabo zaļo un atpūtas vietu kvalitāte un jāpalielina to daudzums, jāveido saikne apkaimes līmenī un ar tuvāko apkārtni.

4.2.3.1. Publisko ārtelpu attīstības iespējas

Ir vairākas iespējas, kā uzlabot publisko ārtelpu pieejamību un esamību Dārziņu apkaimē. Esošajā situācijā var runāt tikai par vienu esošu teritoriju, kas it kā nodrošina publiskās ārtelpas funkciju, bet nenodrošina pilnvērtīgi visas apkaimes iedzīvotāju vajadzības, līdz ar to ir nepieciešams attīstīt jaunas teritorijas.

Ņemot vērā, ka Dārziņu apkaime nosacīti dalās divās daļās, tad būtiski ir nodrošināt abu šo daļu iedzīvotājus ar vienlīdzīgām iespējām izmantot kvalitatīvu un pieejamu publisko ārtelpu.

Publiskām ārtelpām ir jābūt viegli sasniedzamām un jānodrošina gājējiem ērta un droša piekļūšana, līdz ar to tiek noteikti savienojumi, kur gājēju joslai ir jābūt izvirzītai kā prioritātei (skatīt 85. attēlu).

Jaunu publisko telpu radīšana uzlabos un attīstīs labāku gājēju kustību, līdz ar to Tematiskā plānojuma ietvaros ir noteiktas vietas, kuras var attīstīt par publiski pieejamām ārtelpām, jo to potenciāls līdz šim nav izmantots vispār vai ir tikai pieminēts kādā no apkaimes plānošanas dokumentiem.

Esošais parks, kas 2016. gada vasarā/rudenī ir ieguvis jaunu veidolu un plašāku aktivitāšu loku, ir viens no esošajiem objektiem, ko var raksturot kā apkaimes publisko ārtelpu. Bet tai pašā laikā ir vairākas vietas, kur varētu attīstīt spēļu laukumus, kur varētu tikt veidoti iedzīvotāju iniciēti pop-up parki, veidotas cita veida rekreācijas teritorijas, piemēram, meža teritorijā, teritorijās gar Daugavas krasta joslu, kur vēl ainavā ir saglabājušās liecības no 80. gados veidotā labiekārtojuma, kā arī citas pašvaldībai piederošās brīvās teritorijas.

Tematiskā plānojuma 85. attēls attēlo publiskās ārtelpas attīstāmās teritorijas un to savstarpējās saiknes, kas turpmāko 20-30 gadu periodā būtu attīstāmas Dārziņu apkaimē un veidotas par daļu no apkaimes sabiedriskās dzīves centriem. Minētās teritorijas arī veidotu apkaimes tēlu un raksturu.

Turpmākai attīstībai ir jānodrošina, ka šīs teritorijas ir viegli sasniedzamas ar kājām. 86. attēlā norādītas ielas, kas ir būtiskas šīs sasniedzamības nodrošināšanā, to plānošanā ir respektēts pieturvietu izvietojums, attīstāmo atpūtas vietu izvietojums, kas saistāms ar promenādes izveidi nākotnē. Tās varētu

parādīties arī apkaimes kartē, kas palīdzētu orientēties ne tikai iedzīvotājiem, bet arī apkaimes viesiem. Šīs ielas vasaras sezonā varētu veidot kā gājēju ielas, atļaujot braukt tikai konkrētās ielas iedzīvotājiem. Tas nodrošinātu kājāmgājējiem, velobraucējiem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām drošāku pārvietošanos

4.2.3.2. Apkaimes publisko ārtelpu plānotā sistēma

Dārziņu apkaimei ir lielas potenciālās iespējas uzlabot tās publisko ārtelpu, tās atrašanās un vēsturiskās attīstības dēļ.

Publisko ārtelpu plānotā sistēma ir balstīta uz esošo teritoriju uzlabošanu un izmantošanas pilnveidošanu, kā arī uz pašvaldībai piederošo teritoriju turpmāku attīstību, kā arī uz potenciālām nākotnes attīstības iespējām tuvākā apkārtnē.

Publisko ārtelpu sistēmu veido (skatīt 86. un 87. attēlu):

- esošās (saglabājamās) zaļās teritorijas, kurām pašlaik nav noteikta kāda funkcija, bet tai ir būtiska loma nākotnes sistēmas veidošanā, piemēram, buferjosla gar Maskavas ielu;
- publiski pieejamās un attīstāmās krastmalas teritorijas, pārsvarā pašvaldībai piederošās teritorijas, kurās var veidot atpūtas zonas ar dažādām pamatfunkcijām, respektējot arī promenādes vajadzībām nepieciešamās atpūtas telpas. Kā prioritāri attīstāmas ir peldvieta 9. līnijas galā, krastmalas daļa pie Dārziņu parka un Zirņu salas gals, bet sekundāri ir jānodrošina piekļuves pie pārējām atzīmētajām vietām. Atzīmējams, ka izņemot trīs prioritāri noteiktās attīstāmās krastmalu teritorijas, šo vietu attīstība un uzturēšana ir jādēlīgē iedzīvotājiem. Proti ne tikai blakus esošo zemesgabalu īpašniekiem, bet gan iedzīvotājiem kā kopumam veidojot talkas, vienojoties par darāmajiem pasākumiem, attīstāmo un pašu veidojamo labiekārtojumu. Pašvaldībai šajā gadījumā ir jānodrošina iedzīvotāji ar informatīvu, procesuālu un tehnisku atbalstu. Šāds apsaimniekošanas princips ir veiksmīgs brīžos, kad ir zems finansiālais atbalsts, bet augsts iedzīvotāju radošums un vēlme līdzdarboties.
- esošais parks (uzlabojama publiskās ārtelpas kvalitāte). Lai arī parks ir atjaunots un tajā uzstādīti jauni publiskās ārtelpas elementi, to esamība nav ilgtermiņa risinājums, ja netiek nodrošināta iedzīvotāju iespēja līdzdarboties un attīstīt parku. Ir nepieciešama arī parka mentālā attīstība.
- attīstāmās parka teritorijas - tās ir teritorijas, kuras var veidot par parkiem ar vairākām rekreācijas iespējām, nodrošinot vienlīdzīgu iedzīvotāju pieejamību šāda veida teritorijai. Šajā gadījumā īpaša uzmanība ir veltāma Dārziņu apkaimes daļai pie Rumbulas apkaimes/Daugavas krasta, kur atrodas esoši ģimenes dārziņi. Tematiskā plānojuma risinājumi paredz šo teritoriju saglabāt kā mazdārziņus. Lai veicinātu šīs teritorijas iekļaušanos Dārziņu apkaimē un nākotnē kļūt arī par Rumbulas apkaimes publiskās ārtelpas daļu, ir nepieciešams atvērt ģimenes dārziņu slēgto struktūru, savā veidā likvidēt iežogoto kopienu. Proti, veidojot to atvērtu, bez fiziskiem žogiem. Lai šāds process būtu iespējams, ir jāveicina drošība tajā. Jānodrošina iedzīvotāju pārvietošanās, vēlme doties uz teritoriju, līdz ar to tiktu nodrošināta teritorijas uzraudzība. Atzīmējams, ka uzraudzība nestrādā, ja nav izveidota spēcīga kopienas izjūta, tajā skaitā pārējo Dārziņu apkaimes iedzīvotāju starpā. Ģimenes dārziņu teritorijā nav atļauts attīstīt savrupmāju apbūvi.
- potenciālā publiskā ārtelpa, saistāma ar sabiedriskā transporta (tramvaja) attīstību, līdz ar to nākotnē varētu iekļauties publiskās ārtelpas sistēmā kā nozīmīgs multimodālais punkts. Teritorija ir rezervējama velo parka izveidei, kas vienlaikus kalpotu pilsētas nozīmes (Lidlauka ielas galā) un apkaimes nozīmes multimodālā punkta (Jāņogu ielas un Lidlauka ielas krustojuma tuvumā) apkalpošanai.
- publisko ārtelpu savienojumi, esošas ielas, kas veido saikni starp šīm teritorijām un kuru attīstībai nākotnē jāpievērš uzmanība, primāri domājot par gājēju un velobraucēju drošību,

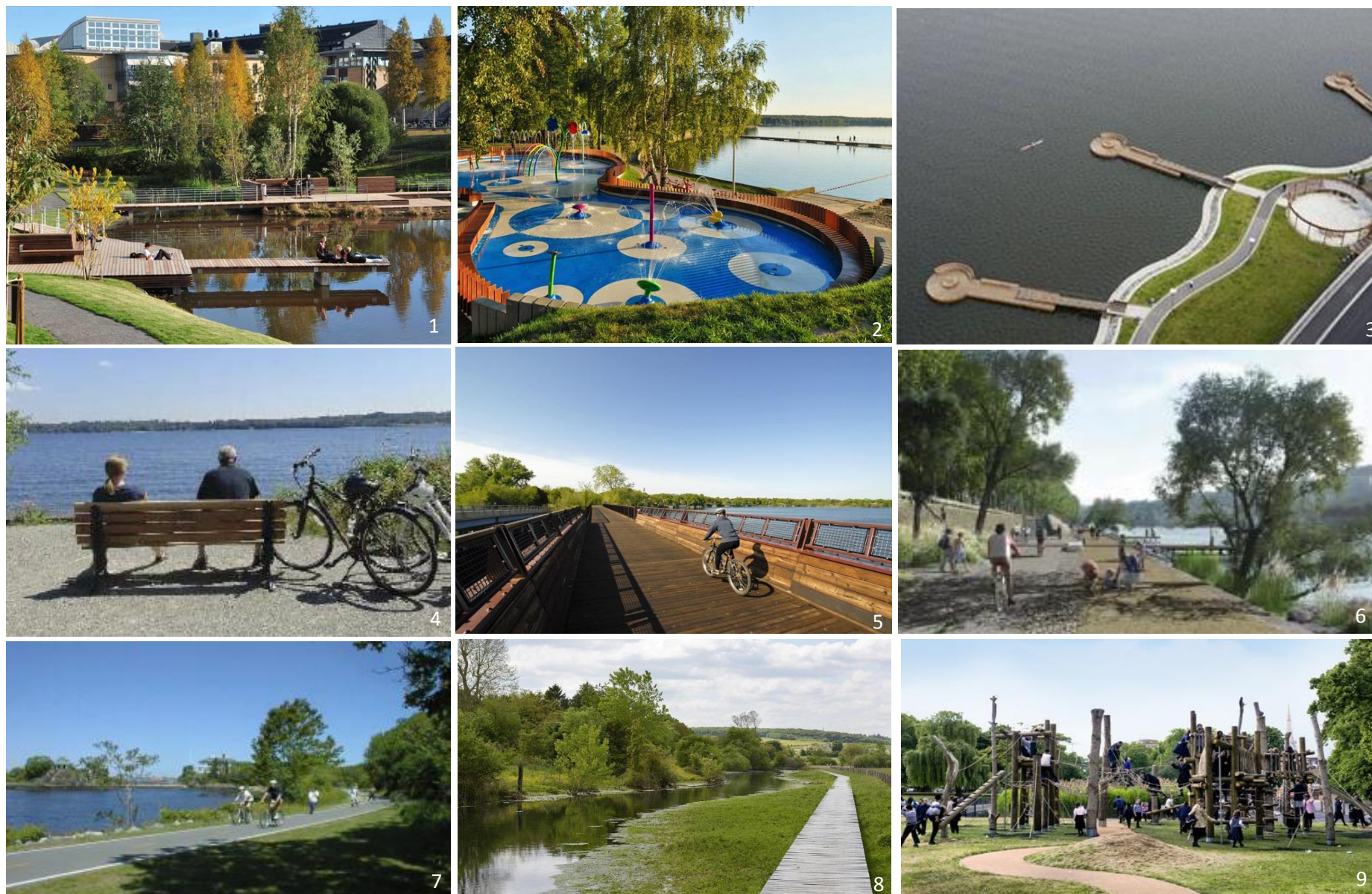
82. attēls. Publiskās ārtelpas lietotāju hierarhijas mērķis. Avots: "Metrum", 2016.

veidojot atsevišķas joslas un nosakot transporta pārvietošanās ierobežojumus vai tieši pretēji, veidojot sabiedriskā transporta pieturvietas un auto novietnes, lai palielinātu šo vietu pieejamību. Tematiskā plānojuma risinājumi paredz noteikt palielinātu būvlaidi, kas dotu papildus telpu publiskās ārtelpas attīstībai, dotu telpu priekšdārza "iznākšanai" ielā. Atzīmējams, ka šajās ielās nebūtu atļaujams izvietot necaurredzamus žogus, kas būtu nosakāms jaunajā Rīgas teritorijas plānojumā.

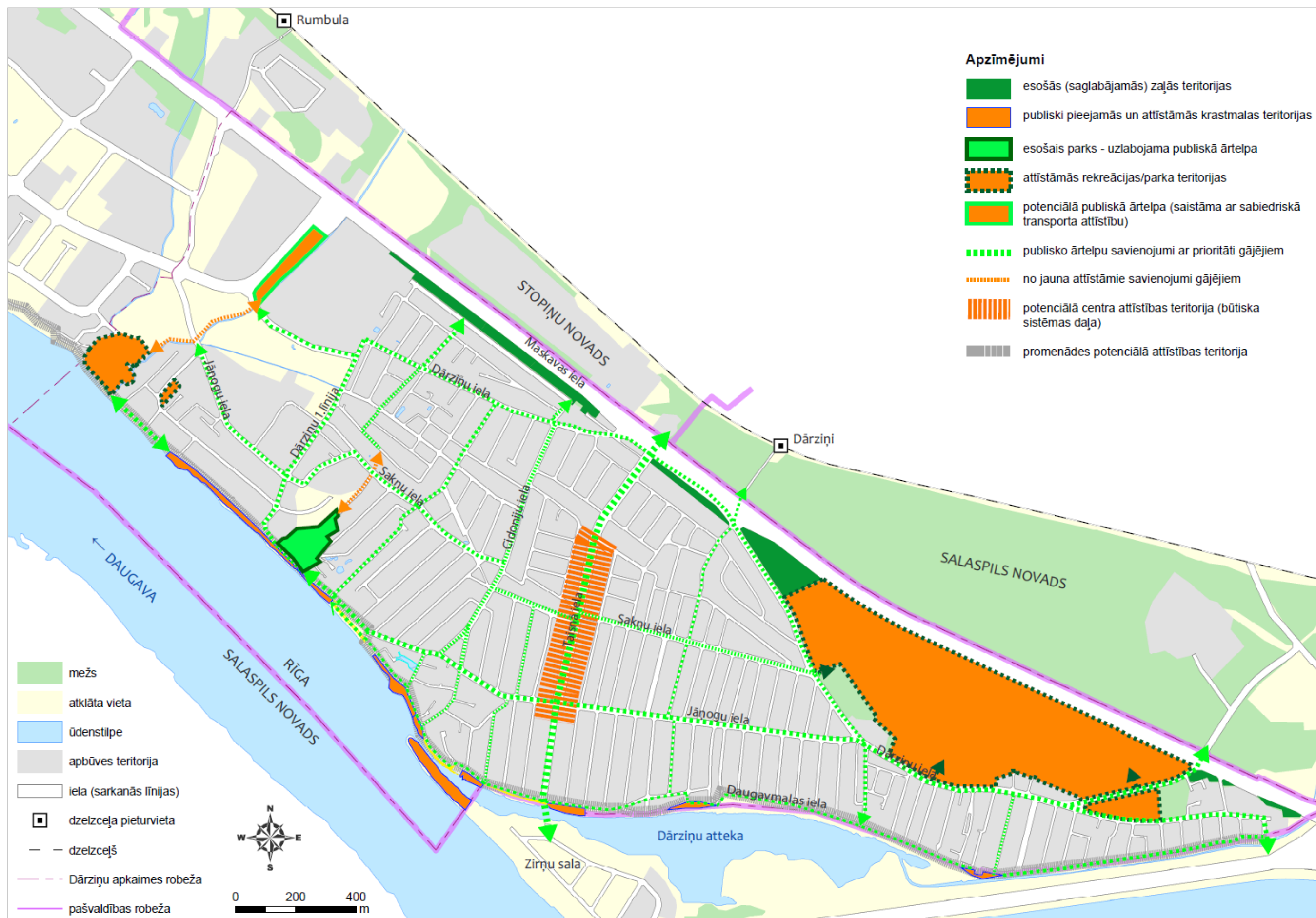
- no jauna attīstāmi savienojumi, gājēju un velobraucēju ielas vai celiņi, kas plānojami nākotnē attīstoties teritorijām, nodrošinot saikni, kur esošais ielu tīkls pašlaik nav izveidots. Atzīmējams, ka veidojot šos savienojumus, ir jānodrošina piekļuve visiem blakus esošajiem īpašumiem, lai netiktu liegta iespēja piekļūt savam īpašumam.
- potenciālā centra attīstības teritorija, kas veidosies par būtisku publiskās dzīves centru, līdz ar to ir būtiska publiskās ārtelpas sistēmas sastāvdaļa;
- potenciālā promenādes attīstības teritorija, kuras risinājumos jāietver atpūtas vietas, soliņi, riteņu statīvu izvietojums un atkritumu urnu izvietojums.

83. attēls. Priekšlikums Dārziņu apkaimes publiskās ārtelpas daļai pie Daugavas attekas. Avots: "Metrum", 2016.

84. attēls. Piemēri Dārziņu publiskās ārtelpas attīstībai. Avots. 1. un 2.- andarchs.com, 3.- metropolismag.com, 4.- architectsjournal.co.uk, 5.- andarchs.com, 6.- landscapeinvocation.com, 7.- architectsjournal.co.uk, 8.- west8.nl, 9.- rchdaily.com.

85. attēls. Dārziņu apkaimes publiskās ārtelpas sistēmas kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

4.2.3.3. Plānotās publiskās ārtelpu sistēmas funkcionālais nodrošinājums

Palielinoties publisko ārtelpu pieejamībai, būtiska nozīme rodas funkcionālam nodrošinājumam, kas katrā no šīm telpām varētu attīstīties, ko vajadzētu attīstīt un kādi ir galvenie elementi, ko plānojot šo teritoriju tālāku attīstību, vajadzētu iekļaut.

Viens būtisks nosacījums ir, ka šīm funkcijām jābūt vienmērīgi izvietotām visā publisko ārtelpu sistēmā, tādā veidā nodrošinot vienlīdzīgas iespējas izmantot iedzīvotājiem tuvākās teritorijas.

86./87. attēlā ar piktogrammu palīdzību ir parādītas teritoriju galvenās funkcijas, elementi, kas izvietojami, lai nodrošinātu šo funkciju izpildi un turpmāku to attīstību. Kartē norādītas vietas, kur būtu jāuzstāda tualetes, ģērbtuvu un piknika galdi, vietas, kur var veidot ugunsgrākus, izvietot bērnu rotaļu iekārtas, makšķerēt, kā arī vietas, kuras būtu pieejamas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Daugavmalas rekreācijas teritoriju veidošanai tika analizētas esošās pieejamās vietas, kā tās pašlaik izmanto cilvēki, pagātnes liecību atstātās pēdas, stāvkrausta esamība, pieejamība un zemes piederība, kā arī promenādes attīstības priekšlikums.

Krastmalas attīstības iespējas ietekmē pieejamības iespējas Daugavai. Krasta josla ir ar stāviem krastiem, līdz ar to ne visur tā ir pieejama. Izvērtējot peldvietu veidošanas iespējas, jārespektē Daugavas straumes stiprums un ūdens kvalitāte. Pamatojoties uz to, ka Rīgas HES hidroagregātu darbība ietekmē Daugavas ūdens līmeņa svārstības ietekmē ūdens līmeni posmā no Dārziņu 20. līnijas līdz Getliņu grāvim pie Aronijas ielas un, ka hidroagregātu iedarbināšanas laikā ūdens līmenis var strauji paaugstināties un palielināties straumes ātrums, turpmākā projektēšanas gaitā ir jāvērs papildus uzmanība un jāizstrādā atbilstoši risinājumi drošības nodrošināšanai.

Būtisks ir Daugavmalas apsaimniekošanas jautājums: regulāra krūmu izciršana un pļaušana. Tajā pašā laikā vēlams saglabāt krastmalā augošos augļu kokus un lielos kokus, saglabāt Daugavas attekas intīmo raksturu, neveidojot plaši atvērtu Daugavas krastu, bet radot "kabatas" tieši vietējo iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanai, pieturas punktus kaimiņu pasākumiem, bērnu rotaļām un suņu pastaigām.

vietas, kur obligāti jābūt izvietotām atkritumu urnām

vietas, kur atļautas suņu pastaigas, vēlams izvietot suņu atkritumu savākšanas urnas

vietas, kur jāizvieto sabiedriskās tualetes

jābūt pieejai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un māmiņām ar ratiņiem

pastaigu vietas ģimenēm

bērnu rotaļu laukumu izveides vietas

iespējams izveidot auto novietnes

atļauts veidot ugunsgrākus, vietās nodrošinātas ugunsgrāka vietas

atļauts makšķerēt (varētu tikt izveidotas speciālas laipas)

uzstādāmi piknika galdi, vietas, kuras paredzētas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, uzstādīt galdus, atbilstoši šo cilvēku vajadzībām

skatu torņa izvietojuma vieta

vieta, kur var veidot laivu novietnes un ir iespēja izmantot vietu šādai funkcijai

atļauts peldēt, paredzēts veidot peldvietas un tiek veikts ūdens monitorings

saglabājama dabiska apstādījumu struktūra

veidojams laukums āra aktivitātēm (piem., futbolam, volejbolam un citām sporta spēlēm)

vieta ģērbtuvju izvietojumam

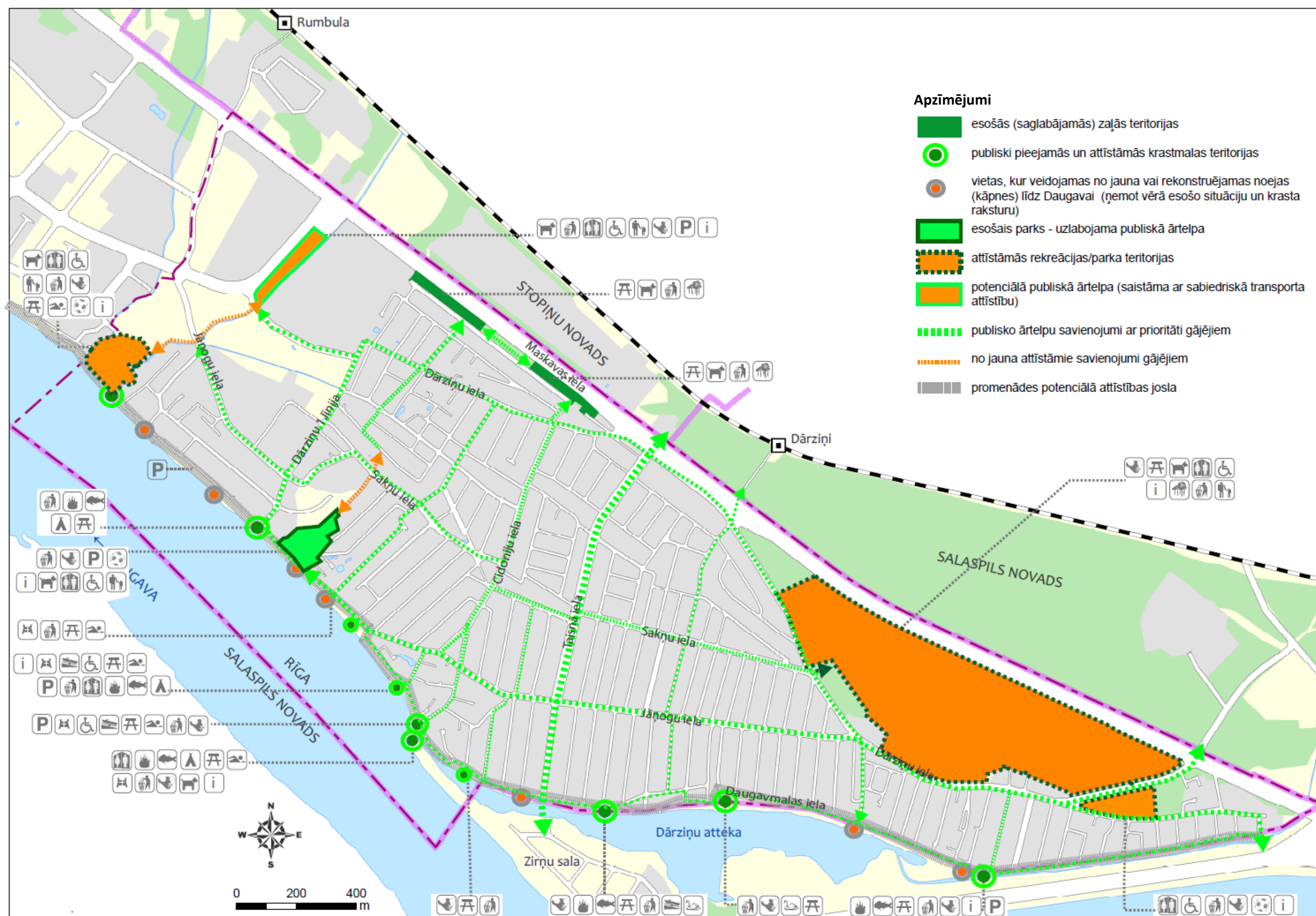

vieta, kur atļauts uzliet teltis un nakšņot (vienu nakti)

informācijas stendu izvietojuma vieta

86. attēls. **Funkcionālais nodrošinājuma klāsts Dārziņu apkaimē** (Skatīt kopā ar 87. attēlu "Plānotais publiskās ārtelpu sistēmas funkcionālais nodrošinājums"). Avots: "Metrum", 2016.

87. attēls. Plānotās publiskās ārtelpas sistēmas funkcionālā nodrošinājuma kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

Mērķis ir radīt labiekārtotas publiskās ārtelpas teritorijas Dārziņu iedzīvotājiem, saglabājot Dārziņiem raksturīgo struktūru, apstādījumus un identitāti, nepārspīlējot ar pilsētai raksturīgo plašo vērienu, bet atdzīvinot vietas ar elementiem, kas iekļaujas Dārziņu apkaimes ainavā. Telpa ārpus privātās teritorijas ir būtiska ikdienas sastāvdaļa, jo vēsturiski dārza teritorija bija paredzēta dārzeņu audzēšanai, ka ir teritorija ārpus žoga, un ir Dārziņu iedzīvotāja kvalitatīvas dzīves telpas neatņemama sastāvdaļa.

Tematiskais plānojums sniedz priekšlikumus rekreācijas vietu attīstībai, nedod detalizētu labiekārtojuma priekšlikumu, bet norādot uz vajadzībām un elementiem, kas būtu jāiekļauj šo vietu attīstībā, lai tā nodrošinātu kvalitatīvu un drošu vides izmantošanu Dārziņu apkaimes iedzīvotājiem.

Šo vietu attīstība ir atkarīga no pieejamā finansējuma, bet prioritāri būtu jāattīsta Daugavmala kā publiskā ārtelpa, īstenojot ideju par promenādes attīstību, tajā skaitā peldvietas izveidi 9. līnijas galā.

4.2.3.4. Pilsētas un apkaimes nozīmes vārtu teritorijas un šķērsojuma punkti

Tā kā ielas ir daļa no publiskās ārtelpas, tad būtiska loma apkaimes tēla veidošanā ir pilsētas un apkaimes nozīmes vārtu teritorijām un šķērsojuma punktiem. Tas ietekmē ne tikai fizisko vietu attīstību, bet arī turpmāko vārtu teritoriju vizuālo veidolu, kas ir svarīgi ne tikai vietas identitātes veidošanā un saglabāšanā, bet arī atpazīstamības un dzīves kvalitātes veicināšanā.

Tematiskā plānojuma ietvaros ir izstrādāta shēma par pilsētas un apkaimes nozīmes vārtu teritorijām un šķērsojuma punktiem (skatīt 89. attēlu), kurā tiek parādīti pilsētas nozīmes šķērsojuma punkti, kuriem būtu jāpievērš īpaša nozīme turpmāk attīstot apkaimes teritoriju, domājot par sabiedriskā transporta kustību un iedzīvotāju drošību. Kartē ir izdalīti arī apkaimei nozīmīgi transporta savienojuma punkti un apkaimes rekreācijai nozīmīgi savienojuma punkti.

Galvenie šo punktu izdalīšanas kritēriji ir to nozīme pilsētas vai apkaimes līmenī, kā to attīstība nākotnē var ietekmēt Dārziņu apkaimes telpas attīstību un kvalitāti, kā arī vai tie ietekmēs/uzlabos/būs daļa no publiskās ārtelpas raksturīgajām pazīmēm.

Dārziņu apkaimei un blakus esošām teritorijām piemīt kvalitātes, kuru savstarpējā saikne un vietu pieejamība ir attīstāma un skatāma ne tikai apkaimes robežās, bet arī ārpus tās. Vienlaikus ir jāņem vērā blakus apkaimju un novadu attīstības ieceres.

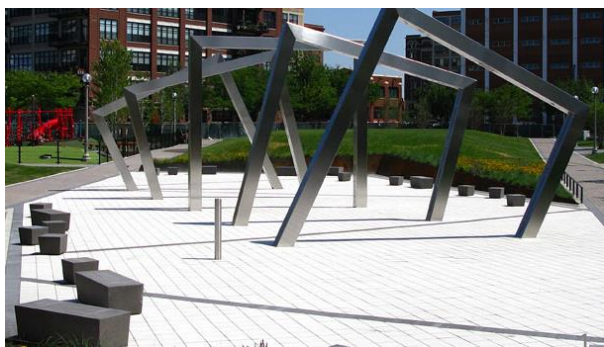
Palielinoties apbūvei un iedzīvotāju skaitam, līdz ar to arī transportlīdzekļu plūsmai, šķērsojumu punktu (89. attēlā 1., 2., 4., un 5. punkts) nozīme nākotnē pieaugs.

Būtiska nozīme ir pilsētas nozīmes šķērsojuma punkta (89. attēlā 5. punkts) fiziskai un vizuālai attīstībai. Tie ir vieni no Rīgas pilsētas lielajiem vārtiem, kur būtu jāpievērš uzmanība vietas tēla veidošanai, ar kādiem līdzekļiem tiek saglabāta šī vārtu teritorija, kā tā tiek iezīmēta dabā un vai tai vajadzētu "nolasīties" dabā.

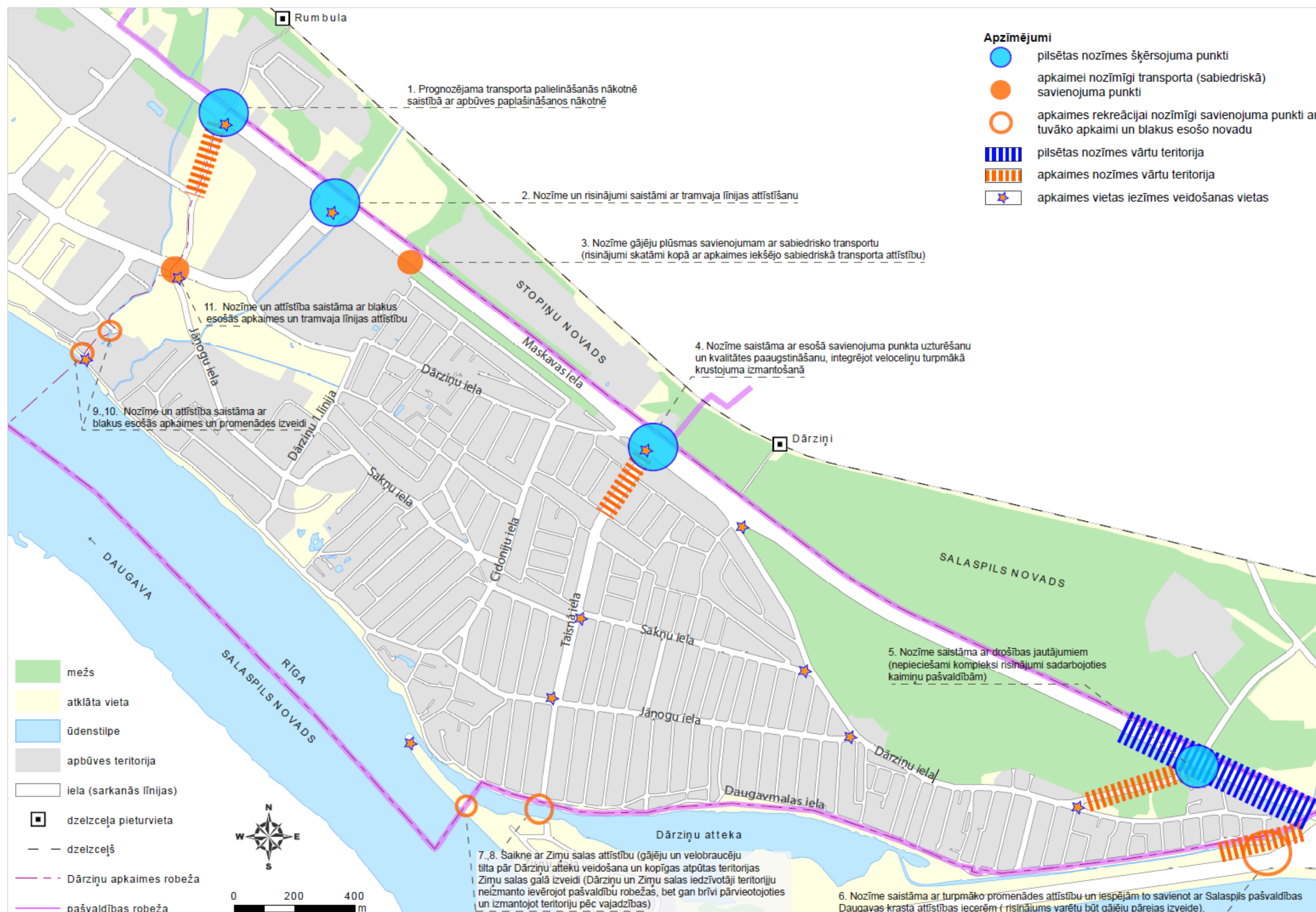
Saskaņā ar Rīgas pilsētā veiktajiem ainavu pētījumiem, vēlams saglabāt šo teritoriju kā apstādījumu teritoriju, skaidru zaļo joslu starp Rīgas pilsētas un Salaspils novada pašvaldībām, pievēršot uzmanību arī meža kvalitātei un izmantošanas iespējām. Bet tai pašā laikā tā var tikt skatīta kopā ar citām pilsētas vārtu teritorijām, veidojot tām vienotas pazīmes, atpazīstamības zīmes.

89. attēlā tiek attēlotas vietas, kur varētu tikt veidoti orientieri, vietas atpazīstamības zīmes, kas varētu nākotnē veidoties par publiskās ārtelpas daļu un apkaimes tēlu.

Šie orientieri var būt dažādi: tie var būt mākslas objekti (ilglaicīgi vai īslaicīgi), info stendi, skvēri, puķu kompozīcijas, strūklakas vai pat viena ēka, kas izceļas tuvākajā apkaimē, un tie var kļūt par vietas simboliem un orientieriem, atpazīstamības zīmēm, ka esmu iebraucis Dārziņu apkaimē, ka šis ir apkaimes centrs. Šo orientieru funkcijas var būt dažādas. Idejas punktu veidošanai ir dotas gan 88. attēlā, gan Tematiskā plānojuma daļā – labās prakses piemēri.

88. attēls. Vārtus veidojošu objektu piemērs. Avots: 1.- communityplan.dublinohiousa.gov, 2.- zinass.nra.lv, 3.- infosila.ee, 4.- dayout.lv, 5.- architonic.com, 6.- fotoagent.dk, 7.- s-media-cacheak0.pinimg.com, 8.- justrealmoms.com.

89. attēls. Esošo un plānoto pilsētas un apkaimes vārtu teritoriju kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

4.2.3.5. Apkaimes centru attīstības priekšlikums

Apkaimes funkcionālie centri ir vietas, kas turpmāk nodrošinātu dažādus pakalpojumus apkaimei, proti, pakalpojuma funkciju, rekreācijas iespējas, interešu izglītību, medicīnisko un sociālo aprūpi, kā arī citus pakalpojumus, tajā skaitā transporta.

Pašlaik apkaimei nav viena izteikta centra, līdz ar to Tematiskā plānojuma ietvaros tiek ieteikts veidot vairākas vietas, kā šo pakalpojumu centru attīstības teritorijas, kur koncentrētos konkrēti pakalpojumi (skatīt 93. attēlu).

Dārziņu iedzīvotāju aptauja norāda, ka iespējamā apkaimes centra attīstības vieta varētu būt Taisnās un Jāņogu ielu krustojums, līdz ar to piedāvājam šo teritoriju paplašināt un attīstīt par nozīmīgāku apkaimes centru ar dažādu pakalpojumu iespējām: veikali, kafejnīcas, mazumtirdzniecība, gadatirgi u.c. Šīs vietas turpmākā attīstība par apkaimes centru mainīs arī tās vizuālo tēlu. Šīs ielas posms kļūs par spēcīgu apkaimes publiskās ārtelpas daļu ar dažādām tam atbilstošām aktivitātēm. Ielas daļa, kas tiek definēta kā apkaimes centrs, var tikt veidota ar citu šķērsprofilu, proti, var būt nedaudz pacelta, izmantots cits seguma materiāls, ielu marķējums, apstādījumu struktūra un mazās arhitektūras formas.

Ņemot vērā, ka apkaimē nav attīstīta sociālā infrastruktūra, tad būtisks ir attīstīt šīs pakalpojumu potenciālās teritorijas. 93. attēlā ir norādītas četras vietas, kur var un ir jāveido nākotnē pirmskolas izglītības iestāde un interešu izglītības centri. Šādi pakalpojumu centri varētu veidoties gan apkaimes centrā, gan norādītajās sociālās infrastruktūras attīstības centru teritorijās (skatīt 93. attēlu).

93. attēlā norādītas arī lielākās rekreācijas centru attīstības teritorijas, neatkarīgi no to esošā stāvokļa. Būtiskas šajā gadījumā ir arī teritorijas, kas atrodas ārpus apkaimes, jo blakus esošās Salaspils novada pašvaldības teritorijas daļa ietver sevī vairākus elementus, kas piesaista tuvāko teritoriju iedzīvotājus izmantot to par atpūtas, pastaigas un ziemas aktivitāšu centru brīvajā laikā.

Industriālā un sabiedriskā transporta centra attīstības teritorija ir noteikta kā pilsētas un apkaimes transporta un pakalpojumu centrs, līdz ar to norādāma kā apkaimes attīstību ietekmējoša un respektējama teritorijas daļa.

Visi norādītie apkaimes centri veidoti tā, lai spētu apkalpot visus apkaimes iedzīvotājus, ņemot vērā esošo attīstības virzienu apkaimei kā savrupmājas apbūves teritorijai, potenciālās teritorijas attīstības iespējas un zemes piederības statusu.

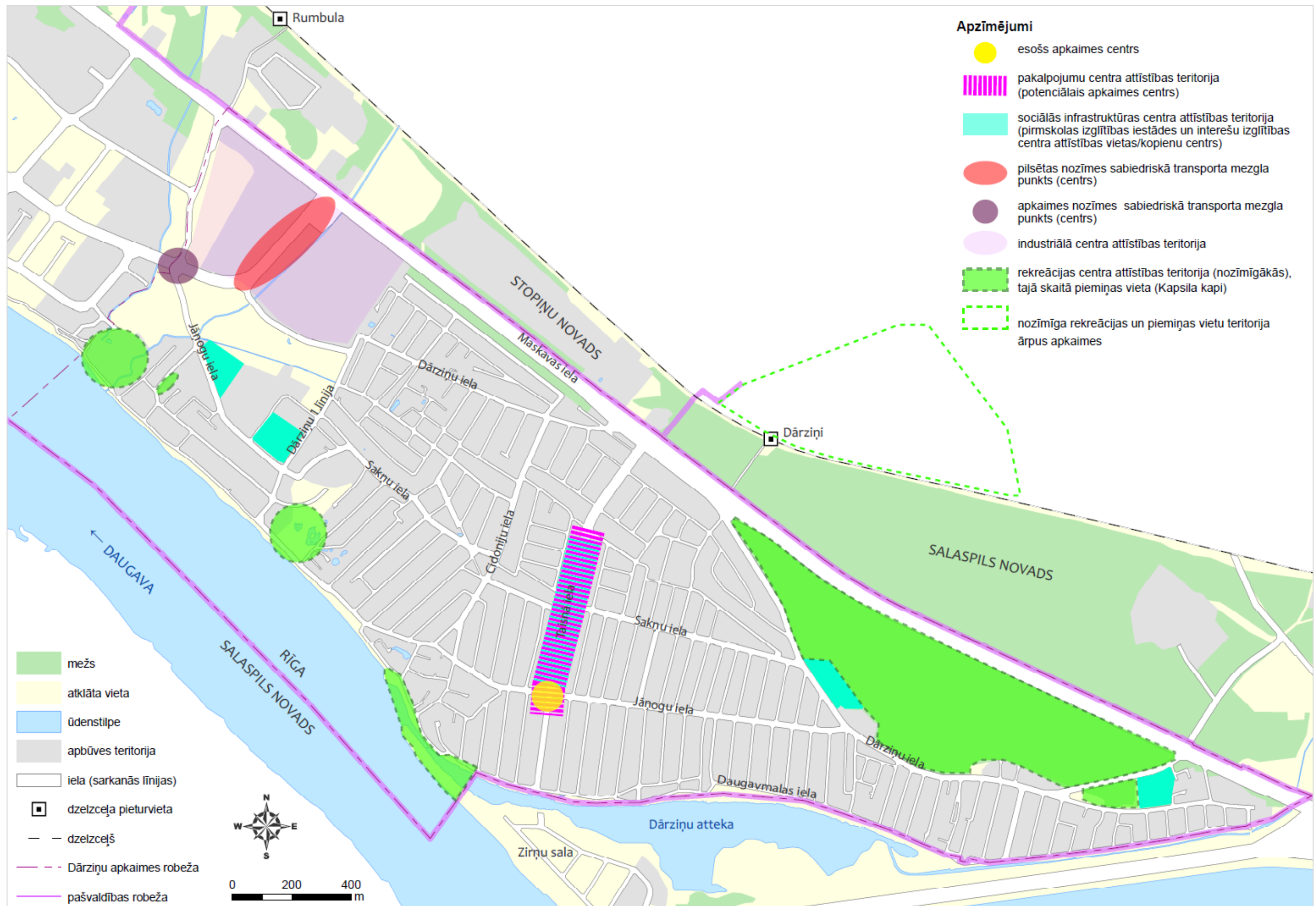
90. attēls. Taisnās ielas daļa kā apkaimes centrs. Avots: "Metrum", 2016.

91. attēls. Mākslinieka Vladimira Kudojara parks kā rekreācijas centra teritorija. Avots: "Metrum", 2016.

92. attēls. Sociālās infrastruktūras centrs Jāņogu ielas un 1. līnijas krustojumā. Avots: "Metrum", 2016.

93. attēls. Esošo un plānoto apkaimes centru kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

4.2.3.6. Ielu kā publiskās ārtelpas attīstības priekšlikumi

Ielas ir daļa no publiskās ārtelpas, tām ir būtiska loma apkaimes tēla un turpmākās attīstības nodrošināšanā. Primāri tām ir jānodrošina ielas lietotāju drošība un apkaimes pieejamība.

Pārdomāta ielu turpmākā attīstība uzlabos ne tikai apkaimes pieejamību, bet veidos telpas vizuālo veidolu, kas ir svarīgi ne tikai vietas identitātes veidošanā un saglabāšanā, bet arī atpazīstamības un augstākas dzīves kvalitātes veicināšanā.

Plānotie velo maršruti (skatīt 109. attēlu), kā arī ņemot vērā galveno ielu tīklu (skatīt 101. attēlā 1. un 2. tipa ielas) jāveido gājēju ietves un velojoslās, gājēju pārejas, pieturvietas, jāizvieto atsevišķi labiekārtojuma elementi (soli, atkritumu urnas, gaismas ķermeņi). Tas palielinās ielu lietotāju drošību un uzlabos to kopējo kvalitāti un pieejamību.

Rīgā tiek veidoti aizvien jauni velo maršruti, viens no tādiem paredzēts gar Daugavu. Rīgas Austrumu direkcija plāno turpināt Ķengaraga promenādi, līdz ar to būtiska ir Daugavmalas ielas attīstība, kura Tematiskā plānojuma ietvaros tiek norādīta ne tikai velo maršrutu kartē, bet tiek skatīta arī citās ar publisko ārtelpu saistītās kartēs, tādā veidā aktualizējot un pastiprinot Daugavmalas izmantošanas iespējas nākotnē.

Nākotnē attīstoties Zirņu salas teritorijai, tās detālplānojumā paredzēts veidot tiltu pār Daugavas attekas Taisnās ielas galā. Lai gan detālplānojumā paredzēts tilts arī autobraucējiem, Tematiskā plānojuma ietvaros tiek atbalstīta šāda tilta izveide tikai gājējiem un velobraucējiem, tādā veidā palielinot rekreācijas iespējas apkārtnē un rekreācijas teritoriju pieejamību, neveidojot esošo slūžu tiltu kā daļu no rekreācijas objektu ķēdes, saglabāt apkaimes vietas identitāti un nepalielinot transporta plūsmu cauri Dārziņu apkaimei un piesārņojuma iespējas, ko radītu transporta kustība pāri Daugavas atteikai.

Norādīto ielu labiekārtojumu jāattīsta, lai nodrošinātu ielas lietotāju vienlīdzīgas izmantošanas iespējas un drošu pārvietošanos, vienlaicīgi ievērojot šādus ielu galvenos labiekārtošanas principus:

- pēc iespējas saglabāt lielos kokus;
- regulāri veikt ielu sarkanajās līnijās esošo koku vainagu kopšanu, īpaši kastaņu rindai Jāņogu ielā posmā no Taisnās līdz Dārziņu ielai, un liepu alejai Daugavmalas ielā pie Aronijas ielas;
- galvenajām ielām jābūt apgaismotām;
- ielās jāizvieto labiekārtojuma elementi (soli, atkritumu urnas u.c.);
- gājēju ietves jāveido paceltas;
- ielās, kur tas ir iespējams, jāveido gājēju ietves;
- galvenajās ielās atsevišķos posmos jāveido auto novietnes;
- ielās jāzaglabā esošie stādījumi vai jāveido jauni, jāzaglabā Dārziņu apkaimei raksturīgā iezīme "dārzs ienāk publiskā ārtelpā", ielu apstādījumos jāizmanto koki, krūmi un ziemcietes, kas aug piemāju dārzos;

94. attēls. Jāņogu ielas attīstības iespējas. Avots: "Metrum", 2016.

95. attēls. Dārziņu ielas attīstības iespējas. Avots: "Metrum", 2016.

96. attēls. Daugavmalas ielas attīstības iespējas. Avots: "Metrum", 2016.

- jāsaglabā meliorācijas grāvji kā publiskās ārtelpas daļa;
- vienas ielas garumā jāizvieto vienādi labiekārtojuma elementi, lai veidotu vienotu ielas vizuālo tēlu.

Ielu attīstību nākotnē skatīt kopā ar sabiedriskā transporta attīstības iespējām un kartē "Pilsētas un apkaimes nozīmes vārtu teritorijas un šķērsojuma punkti", kas būtu jāņem vērā palielinoties iedzīvotāju skaitam Dārziņu apkaimē un tuvākā apkārtnē. Sadarbībā ar Salaspils novada pašvaldību, vēlams attīstīt ērtāku un drošāku dzelzceļa pieturvietas "Dārziņi" izmantošanu.

4.2.3.7. Meža teritorijas attīstības priekšlikums

Pašlaik šīs teritorijas potenciāls netiek izmantots, mežs tiek piemēslots un nav drošs rekreācijas izmantošanai, bet tam ir liels attīstības potenciāls nākotnē, savas teritorijas novietojuma, platības un ainavas struktūras dēļ.

Teritorijai ir raksturīga vienvēidīga struktūra, bet lai to dažādotu un veidotu ainaviski estētiskāku, dažādāku, kā arī funkcionāli interesantāku, tiek piedāvāts veidot priežu mežaudzes atvērumus, mainot tā struktūru (skatīt 97. attēlu). Šāda veida meža struktūras dažādošana palielinās meža bioloģisko daudzveidību, izcels atsevišķus ainavas elementus, radīs telpas rotaļu un atpūtas laukumu veidošanai. Sekmīga nākotnes meža teritorijas apsaimniekošana nodrošinās papildus saules gaismas ienākšanu teritorijā, palielinās drošības izjūtu un meža izmantošanu rekreācijai.

Tiek piedāvāts veidot dažādas struktūras atvērumus ar aplveida rādiusiem. Šajos atvērumos un takās, kas savieno šos atvērumus, var papildināt ar dažādiem šādas augsnes tipam raksturīgiem augiem. Vēlama arī pameža izciršana, atstājot tikai Zviedrijas kadiķi (*Juniperus communis*). Vēlams veidot atvērumus ap ozoliem (skatīt 97. attēlā 6. punktu), lai atsegtu tiem vainagus un ļautu nākotnē izaugt par dižozoliem. Pārdomāts meža teritorijas menedžments ir pirmais solis uz šīs teritorijas izmantošanu rekreācijai.

Vienlaikus, SIA "Rīgas meži" kā teritorijas apsaimniekotājiem, jānodrošina regulāra (ne retāk kā reizi 5 gados) kopšanas cirte.

Lai nodrošinātu teritorijas labvēlīgāku izmantošanu, vēlams paredzēt vienota stila infrastruktūras objektus: solus, atkritumu urnas, sabiedriskās tualetes, velo novietnes, piknika galdus, informācijas standus un rotaļu iekārtas dažāda vecuma grupām, izmantojot koku kā pamatmateriālu. Taku izveidei ieteicams izmantot šķeldu, kas veidota no teritorijā izcirstā pameža.

Būtiski būtu paredzēt taku, kas būtu izbraucama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

97. attēls Priežu mežaudzes atvērumu struktūras izmaiņas. Avots: "Metrum", 2016.

Bērnu rotaļu laukumi teritorijā varētu veidoties trīs vietās, bet to realizācija ir atkarīga arī no turpmākās apkārtnes teritoriju attīstības. Rotaļu laukumi paredzēti dažāda vecuma bērniem un jauniešiem. Šīs teritorijas attīstību varētu veicināt blakus esošo sociālo centru teritoriju straujāka attīstība.

Bērnu rotaļu teritorijā ir ieteicams veidot kāpšanas sienu, kas teritorijai piešķirtu ne tikai apkaimes nozīmi, bet arī piesaistītu tuvējo apkaimju iedzīvotājus un sporta veida cienītājus. Ir izskatā iespēja teritorijas tuvumā plānotajā kopienu centrā izveidot kāpšanas sporta zāli.

98. attēls. Brīvdabas un telpu kāpšanas sienu piemēri. Autors: Santa Grigorjeva.

Galvenais šīs teritorijas uzdevums būtu izveidot daudzveidīgu rekreācijas teritoriju vietējiem iedzīvotājiem, vienlaicīgi saglabājot mežu un pārdomāti vadot cilvēku, neradot lielu antropogēno slodzi vietās, kur tā nebūtu vēlama.

99. attēls. Konceptuāls teritorijas attīstības risinājums ar meža struktūras izmaiņām un labiekārtojuma elementu izvietojuma iespējām. Avots: "Metrum", 2016.

4.2.4. Transporta infrastruktūra

4.2.4.1. Ieteikumi transporta infrastruktūras uzlabošanai

Ņemot vērā "Dārziņu ielu rekonstrukcijas skiču projektā" (2013) piedāvātos risinājumus un izvērtējot to priekšrocības un trūkumus, zemāk apkopoti ieteikumi transporta infrastruktūras uzlabošanai Dārziņos.

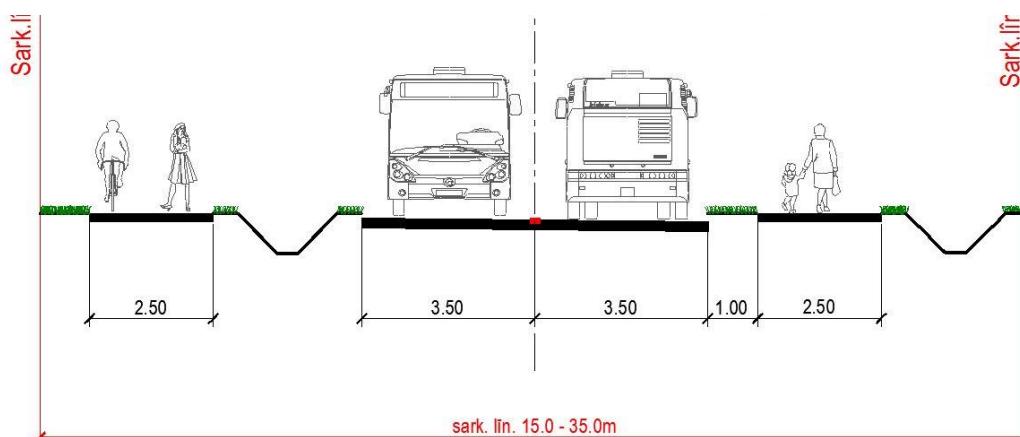
Kā jau iepriekš tika minēts, nav ieteicama ar meliorācijas grāvi atdalītu vienvirzienu brauktuvi risinājuma pielietošana Dārziņu transporta infrastruktūrā. Skiču projektā tiek piedāvāts liels skaits dažādu šķērsprofilu gan maģistrālajām, gan vietējām ielām. Lai Dārziņu transporta infrastruktūras tīklu padarītu uztveramāku tā lietotājiem un vienlaikus nodrošinātu personīgā un sabiedriskā transporta organizētu kustību, tiek ieteikts sadalīt Dārziņu ielas trīs tipos:

- 1. šķērsprofilu tips jeb D4 kategorijas tips - Dārziņu maģistrālās ielas ar sabiedriskā transporta kustību jeb savienojoša piekļūšanas iela;
- 2. šķērsprofilu tips jeb D5 kategorijas iela - ielas ar salīdzinoši augstu satiksmes intensitāti bez sabiedriskā transporta kustības jeb piekļūšanas iela;
- 3. šķērsprofilu tips jeb E5/E6 kategorijas iela/ - vietējās, dzīvojamās zonas ielas ar samazinātu atļauto braukšanas ātrumu jeb piekļūšanas un uzturēšanās iela /uzturēšanās iela.

Atbilstoši šim dalījumam, visā Dārziņu teritorijā paredzēts pielietot šos trīs tipus. Tipu dalījums shematiski parādīts 100. attēlā, neapzīmētās ielas paredzētas kā 3. tipa ielas.

Ņemot vērā perspektīvās transporta un gājēju satiksmes intensitātes, ielās, kur paredzēta sabiedriskā transporta kustība, pielietota 7,0 metru plata brauktuve ar apvienotu gājēju - velosipēdistu ceļu abās brauktuves pusēs, atdalītu no brauktuves (skatīt 100. attēlu). Savukārt, ielās, kurās netiek paredzēta sabiedriskā transporta kustība, bet tās kalpo transporta plūsmu vadīšanai līdz Dārziņu maģistrālajām ielām, paredzēta 6,5 metru plata brauktuve ar apvienotu gājēju - velosipēdistu ceļu vienā no brauktuves pusēm, atdalītu no brauktuves (skatīt 102. attēlu).

Pārējās Dārziņu ielas paredzamas un aprīkojamas kā dzīvojamās zonas ielas ar samazinātu braukšanas ātrumu līdz 20-30km/h. Šīm ielām paredzēts 3,5 metru plats asfaltbetona segums, kas paredzēts vienotai transportlīdzekļu, velosipēdistu un gājēju kustībai. Abās brauktuves pusēs paredzētas 1,0 metra platas minerālmateriāla nomales, kas, nepieciešamības gadījumā, izmantojamas savstarpēji samainoties diviem pretim braucošiem transportlīdzekļiem (skatīt 103. attēlu). Dzīvojamās zonas ielas iespējams paredzēt ar vienvirziena transportlīdzekļu kustību, izveidojot loģisku un secīgu virzienu maiņu blakus esošajās ielās. Šāds risinājums samazinātu konfliktpunktu skaitu starp transportlīdzekļiem, sniegtu iespēju novietot transportlīdzekļus stāvēšanai uz nostiprinātās nomales, kā arī gājējiem būtu zināma transportlīdzekļu kustības shēma, kas ļautu vieglāk uztvert iespējamās transportlīdzekļu kustības virzienus. Dzīvojamās zonas ielas, kuru garums pārsniedz 150 metrus, iespējams aprīkot ar ātrumvaļņiem

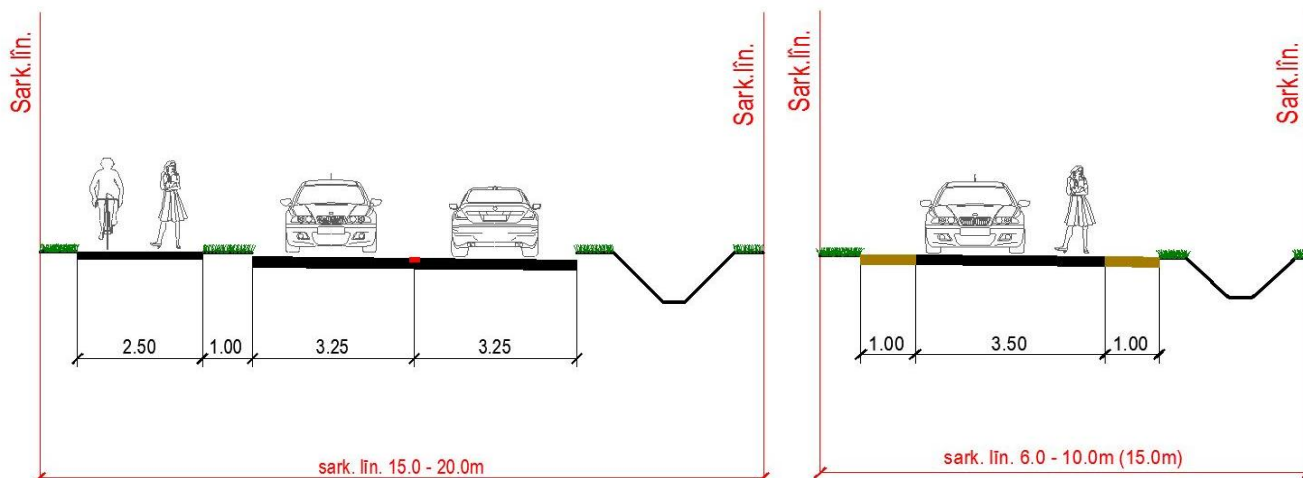
100. attēls. 1. šķērsprofilu tipa ielām ar sabiedriskā transporta kustību. Avots: "Metrum", 2016.

vai paredzēt citus satiksmi mierinošus līdzekļus (apstādījumi, brauktuves līkumošana (skatīt 104. attēlu) u.c.).

101. attēls. Perspektīvā ielu tīkla kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

101. attēlā “Perspektīvā ielu tīkla kartoshēma” norādītais atļautais braukšanas ātrums ir spēkā tikai pēc Dārziņu apkaimes konkrētās iela rekonstrukcijas, atbilstoši Dārziņu apkaimes publiskās infrastruktūras attīstības Tematiskā plānojuma risinājumiem.

102. attēls. 2. šķērsprofila tipa ielām bez sabiedriskā transporta kustības. Avots: “Metrum”, 2016.

103. attēls. 3. šķērsprofila tipa dzīvojamās zonas ielā. Avots: “Metrum”, 2016.

Turpmākās projektēšanas gaitā ir jāizvērtē atbilstošu ceļa zīmju uzstādīšana, lai Jāņogu ielas posmā no Jāņogu ielas krustojuma ar Dārziņu 1. līniju līdz Jāņogu ielas krustojumam ar Cidoniju ielu ierobežo mehānizēto transportlīdzekļu tranzītlūsmu.

Virsmas ūdens novadīšanai iespējams pielietot gan vaļēja, gan slēgta tipa ūdens novades sistēmu ar izvadi meliorācijas grāvju sistēmā. Vaļēja virsmas novadīšanas sistēma var tikt veidota gan kā grāvju sistēma, gan kā frakcionētu minerālmateriālu tilpumu izbūve brauktuves malās ūdens iesūcināšanai gruntī. Meliorācijas sistēmas grāvju tīkls plānojams tā, lai grāvji neatdalītu vienas brauktuves dažādu braukšanas virzienu joslas.

104 attēls. Satiksmi mierinoši risinājumi dzīvojamās zonas ielām. Avots: 1. - anjoseguerrero.com, 2. un 3. - ellenzw.wordpress.com, 4.- uctcsrts.com.

Ņemot vērā Dārziņu teritorijas mērogus un apzinoties, ka visas teritorijas attīstība vienlaicīgi nav iespējama, transporta infrastruktūras attīstība paredzama prioritārā secībā. Kā galvenā transporta infrastruktūras attīstības prioritāte ieteicama:

- ielu ar sabiedriskā transporta kustību attīstīšana, liekot uzsvāru uz teritorijas rietumu daļu, kurā pašlaik netiek nodrošināta sabiedriskā transporta kustība;
- turpmāk vēlams attīstīt maģistrālās ielas bez sabiedriskā transporta kustības un, visbeidzot, dzīvojamās zonas ielas;
- paralēli transporta infrastruktūras izbūvei paredzama jaunu inženierkomunikāciju ierīkošana un veco nomaiņa, kā arī teritorijas publisko objektu izveide un labiekārtošana.

Atzīmējams, ka turpmākā projektēšanas gaitā ir jāņem vērā, ka priekšroka krustojumos dodama sabiedriskā transporta braukšanas virzienam. Ielās ar esošo un plānoto autobusa satiksmi, krustojumu projektēšana veicama, ievērojot autobusa gabarīta izmērus un pagrieziena manevra veikšanai nepieciešamo minimālo rādīšus (skatīt 105. attēlu).

Vienlaikus norādāms, ka tematiskā plānojuma 101. attēlā norādītie atļautie braukšanas ātrumi ir spēkā tikai pēc konkrētās ielas rekonstrukcijas un plānotās ielas infrastruktūras izbūves.

4.2.4.2. Sabiedriskais transports

Lai apkaimē uzlabotu esošā sabiedriskā transporta (autobusu) maršrutu sasniedzamību, Tematiskā plānojuma risinājumi paredz iespēju ierīkot jaunas sabiedriskā transporta pieturvietas un veikt izmaiņas sabiedriskā transporta maršrutos.

Tematiskā plānojuma risinājumi paredz:

- saglabāt esošo autobusu galapunktu, to labiekārtojot;
- saglabāt esošos autobusa maršrutus, to maršrutus pēc iespējas novirzot pa Dārziņu apkaimi (Dārziņu, Jāņogu, Sakņu un Pūku ielām);
- izveidot apkaimes nozīmes multimodālo punktu Jāņogu un Lidlauka ielas krustojuma tuvumā;
- izveidot pilsētas nozīmes multimodālo punktu Lidlauka ielas pieslēguma pie Maskavas ielas tuvumā;
- veidot jaunas sabiedriskā transporta pieturvietas (Dārziņu, Jāņogu, Sakņu un Pūku ielās);
- izveidot jaunu tramvaja galapunktu Lidlauka ielā.

4

106. attēlā izstrādātā sabiedriskā transporta shēma, pilnībā pārklātu Dārziņu teritoriju no sabiedriskā transporta pieejamības viedokļa.

Pilsētas nozīmes sabiedriskā transporta multimodālais punkts veidojams, paredzot reģionālo autobusu novietnes izveidi tiešā perspektīvās tramvaja līnijas un citu pilsētas sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas tuvumā. Šāds risinājums sniegtu iespēju sabiedriskā transporta pasažieriem no reģioniem (Salaspils virziens) nokļūt līdz Rīgas pilsētai, izmantojot reģionālo maršrutu autobusus, savukārt savu maršrutu Rīgas centra vai citos virzienos, pārsēžoties, turpināt izmantojot pilsētas sabiedrisko transportu. Šāds risinājums ļautu ne tikai samazinātu reģionālā sabiedriskā transporta plūsmas apjomus Rīgas pilsētā (jo netiktu veikts ceļa posms uz un no Rīgas starptautiskās autoostas), bet arī pasažieriem tiktu nodrošināta iespēja efektīvāk un dinamiskāk plānot savu turpmāko maršrutu. Paredzot šādus multimodālos punktus, būtu iespējams palielināt sabiedriskā transporta maršrutu skaitu uz teritorijām, kas atrodas pie Rīgas pilsētas robežas, kas saistīts ar pārvadājamo pasažieru skaita pieaugumu, tādējādi ieguvēji būtu gan reģionu iedzīvotāji, gan Rīgas pilsētas robežas tuvumā dzīvojošie pilsētas iedzīvotāji.

Autobusu pieturvietu izvietojums jāprecizē turpmākajā plānošanas un projektēšanas posmā.

Veicot Jāņogu, Dārziņu, Taisnās, Sakņu un Dārziņu 1. līnijas rekonstrukciju, nepieciešams ievērot sekojošus nosacījumus:

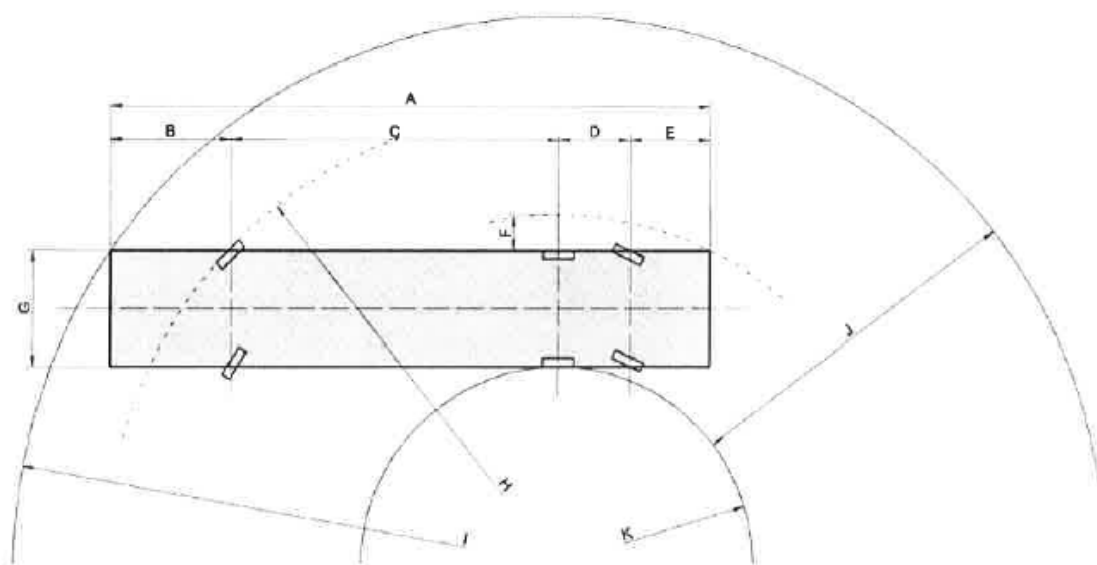
- konkrēts pieturvietu izvietojums precizējams turpmākā projektēšanas procesā;
- pieturvietu platformas projektēt brīvas no šķēršļiem, to garumu nodrošināt vismaz 20 metrus no pieturvietas zīmes staba un platformu platumu paredzot ne mazāku par 2,5 metri.
- iespēju robežās pieturvietas jāizbūvē pieturvietu "kabatās";
- pieturvietu labiekārtošana jāparedz atbilstoši cilvēku ar īpašām vajadzībām prasībām;

- līdz pieturvietām jāizbūvē gājēju ietves;
- detalizēti tehniskie nosacījumi saņemami SIA "Rīgas satiksme".

Veicot Dārziņu ielā esošā autobusa apgrīšanās loka teritorijas rekonstrukciju, ir jānodrošina, lai tiktu nodrošināta ne tikai vieta autobusa apgrīšanās manevra veikšanai, bet arī jānodrošina vieta divu autobusu stāvēšanai. Minētā galapunkta tuvumā ir jānodrošina sabiedriskā tualete.

Savukārt Lidlauka ielas projektēšanas procesā, tramvaja līnijas attīstībai jāparedz atsevišķa, 10 metrus plata josla tramvaja līnijai (neieskaitot paplašinājumus pieturvietu zonās), ņemot vērā, ka:

- attālums starp tramvaja sliežu ceļu asīm ir 3,2 metri, un attālums no brauktuves līdz tuvākā sliežu ceļa asij – 2,8 metri;
- kontakttīkla balstu un elektrokabeļu izvietojums jāparedz sliežu līknes ārpusē vismaz 2,3 metru attālumā no tuvākā sliežu ceļa ass, to izbūvei rezervējot vismaz 1 metru platu joslu un aizsardzības zonu – 1 metru;
- tramvaju pieturvietu zonās joslas platums paredzams vismaz 11 metri, ar pieturvietas platformu platumu vismaz 2,5 metri.

A	=	14 995	mm
B	=	2 705	mm
C	=	7 290	mm
D	=	1 600	mm
E	=	3 400	mm
F	=	1 528	mm
G	=	2 550	mm
H	=	10 100	mm
I	=	12 162	mm
J	=	7 329	mm
K	=	4 833	mm

105. attēls. **Shēma minimālajam rādiusam, kas nodrošina sabiedriskā transporta pagriešanās/apgrīšanās manevra veikšanai nepieciešamo koridoru.** Avots: SIA "Rīgas satiksme" 04.02.2016. nosacījumi Nr. KOR-IZEJ-JP/2016/237.

106. attēls. Plānoto sabiedriskā transporta maršrutu un to pieturvietu kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

4.2.3.4. Velo infrastruktūra

(1) Velo infrastruktūras tīkls

2015. gadā tika izstrādāta Rīgas pilsētas velosatiksmes attīstības koncepcija 2015. - 2030. gadam. Par pamatu veloinfrastruktūras izstrādei Rīgas pilsētā tiek ņemta Nīderlandē aprobēta konceptuāla shēma, kas izstrādāta, balstoties uz vairāk kā 40 gadus ilgu pieredzi. Viens no riteņbraukšanas satiksmes attīstības nozīmīgākajiem nosacījumiem ir nepārtraukta un blīva veloinfrastruktūras tīkla izbūve.

Velosatiksmes tīkla izveides pamatuzdevums ir uzlabot satiksmes drošību un satiksmes kvalitāti. Paaugstinot satiksmes drošību velosipēdistiem, to nedrīkst pazemināt pārējiem ceļu satiksmes dalībniekiem.

Pamatojoties uz:

- Rīgas pilsētas velosatiksmes attīstības koncepcijā 2015. - 2030. gadam minēto,
- Dārziņu apkaimes iedzīvotāju pausto viedokli par velo infrastruktūras lietošanu galvenokārt rekreatīviem mērķiem, nevis pilsētas centra sasniegšanai,
- plānoto transporta infrastruktūras attīstību, īpaši tramvaja līnijas izveidi,
- vēlmi nosargāt Daugavas krasta (plānotās promenādes) intīmo raksturu,

ir izstrādāts Dārziņu apkaimes velosatiksmes tīkls (skatīt 109. attēlu). Rīgas mērogā tīkla pamatu veido maģistrālais veloceļš pa Maskavas ielu. Tas savieno Dārziņu apkaimi gan ar Rīgas centru, gan ar Salaspils centru. Tas nodrošina pēc iespējas ātrāku nokļūšanu no punkta A uz punktu B.

Plānotajā velosatiksmes tīklojumā, maģistrālo velo ceļu papildina sekundārie veloceļi. Tie nodrošina:

- apkaimes velosatiksmes tīklojuma mugurkaulu un efektīvu pārvietošanos apkaimē;
- efektīvāku lietotāju nokļūvi līdz maģistrālajam veloceļam Maskavas ielā.

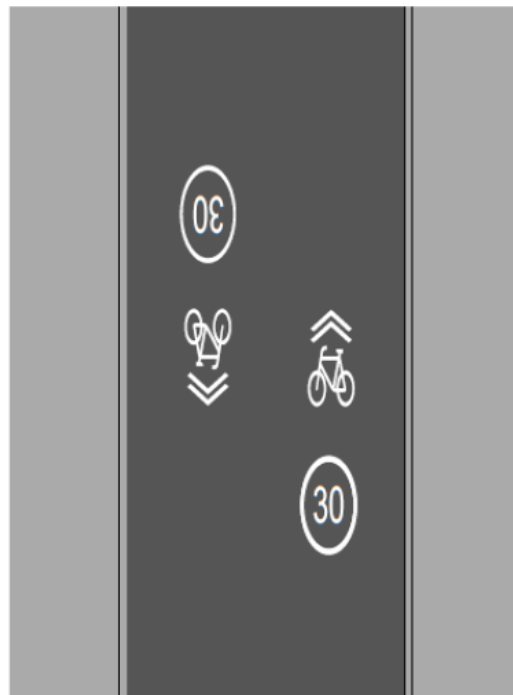
Savukārt gar Daugavu plānotā promenāde apkaimes velosatiksmes tīklu papildina ar rekreatīvās nozīmes velo maršrutu. Daugavmalās promenāde ir attīstāma kā prioritārais velo ceļš. Pēc minētā velo ceļa izbūves ir attīstāmi pārējie primārie un sekundārie veloceļi.

LVS 190-9 "Ceļu projektēšanas noteikumi. 9. daļa: Velosatiksmes" paredz velosatiksmes atdalīšanu no gājēju plūsmas izveidojot velojoslu uz brauktuves vai veidojot atsevišķu, atdalītu velosipēdu ceļu. Ņemot vērā satiksmes drošību Dārziņu teritorijā, iespējamo velosipēdistu satiksmes intensitāti, kā arī apbūves apstākļus Tematiskā plānojuma ietvaros tiek ieteikts veidot:

- kopīgus gājēju un velosipēdu ceļus;
- velosipēdu ceļus.

Būvprojekta izstrādes procesā var tikt paredzēti citi, pamatoti risinājumi.

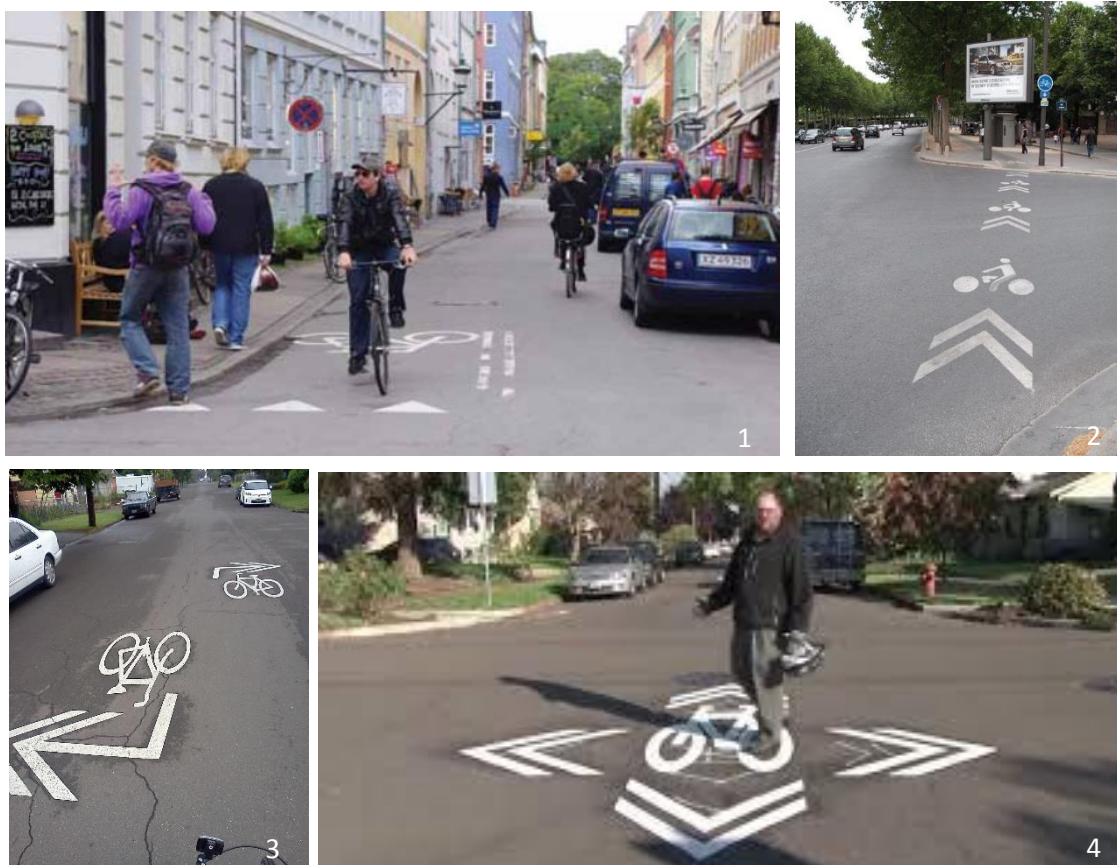
Pēc nepieciešamības, citās apkaimes ielas ir iespējams veidot vietējos savienojumus, kas neprasa daudz ieguldījumus, bet sniedz drošības sajūtu, ka piemēram izveidojot informatīvo marķējumu (skatīt 108. attēlu). Minētajās vietās pārvietoties drīkst gan autotransports, gan velo transports. Maksimālais autotransporta ātrums ir 30km/h. Marķējuma mērķis ir atgādināt autobraucējiem, ka šo ielu lieto arī riteņbraucēji.

107. attēls. **Velo infrastruktūras vietējo savienojumu ielu marķējums.** Avots: Rīgas pilsētas velosatiksmes attīstības koncepcija 2015.-2030. gadam.

Turpmākos velo infrastruktūras projektēšanas posmos jāievēro:

- velosipēdistiem paredzēto brauktuvi veido attālināti no ēkas, žoga vai cita līdzīga šķēršļa, lai velosipēdistu savlaicīgi varētu pamanīt no teritorijas izbraucoša automašīna;
- vietās, kur velosipēdistiem paredzētā brauktuve šķērso nobrauktuvi uz blakus teritoriju, saglabāt velosipēdistiem paredzēto brauktuvi tādā pašā līmenī kā pirms nobrauktuves;
- jāparedz apgaismojums vakaros un diennakts tumšajā laikā;
- projektējot segumu, jāparedz gluda un nepārtraukta velosipēdu ceļa virsmu. Seguma izvēles prioritātes: 1.- asfalts, 2.- bruģakmens bez fāzēm, 3. – drupināta, blietēta grants vai šķembas;
- nepieciešams uzstādīt ceļa zīmes, sevišķi informatīvās ceļa zīmes, un citas nepieciešamās norādes;
- vairāku velobuvju krustošanās gadījumā priekšroku noteikt ar attiecīgām priekšrocības zīmēm;
- Maskavas un Taisnās ielas krustojumā optimizēt satiksmi regulējošo luksoforu signālus, paredzot secīgu signālu darbību;
- Maskavas ielas maģistrālo velo ceļu projektēt ar aprēķinu, ka vidējais velosipēdistu ātrums ir 18-25km/h;
- projektējot promenādi gar Daugavu un maģistrālo velo ceļu Maskavas ielā, paredzēt norobežojumus, lai samazinātu sliktu laika apstākļu ietekmi, piemēram, sānvēja.

108. attēls. **Labās prakses piemērs - informatīvs velo marķējums.** Avots: 1. - copenhagenize.com, 2.- s-media-cache-ak0.primimg.com , 3.- fietsberaad.nl , 4.- bikeshophub.com.

109. attēls. Plānotās velosatiksmes infrastruktūras kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

(2) Multimodāli velo transporta mezgli

Lai stimulētu multimodālu transporta izmantošanu, pēdējo gadu laikā plaši tiek pielietota prakse veidot segtas un slēgtas velo novietnes pārvietošanās līdzekļa maiņas punktos, piemēram, dzelzceļa stacijās, autobusu, tramvaju un trolejbusu pieturvietās. Tiek uzskatīts, ka lai sasniegtu dzelzceļa staciju vai sabiedriskā transporta pieturvietu, cilvēks ir gatavs noiet līdz 1km, bet ar riteni nobraukt līdz 5km. Līdz ar to, attīstot velo infrastruktūru, dzelzceļa stacijas, autobusa un tramvaja pieturvietas apkalpes rādusu var palielināt pat 5 reizes.

Labās prakses piemērs ir divu dažādu velo novietņu izveidošana dzelzceļa pieturvietās un pilsētas/apkaimes nozīmēs sabiedriskā transporta punktos:

- lielākā no tām ir pieejama visiem un ir salīdzinoši droša (tiek nodrošinātas pamatprasības atbilstoši novietošanas laikam);
- otra ir maksas un ar augstāku drošības līmeni, ko bieži nodrošina veidojot lietotāju kopu, piemēram, izveidojot reģistrācijas sistēmu. Autonovietnes izmantošanas maksai ir jābūt adekvātai salīdzinoši ar alternatīvu pārvietošanas veida izmantošanas izmaksām. Ieteikums izmaksas skatīties ne tikai viena transportlīdzekļa pieturvietā, bet arī gala stacijās/pieturvietās – izvērtējot nepieciešamās izmaksas ceļa turpināšanai.

Velostatīvu skaitam velo novietnēs ir jābūt atbilstošam gan esošajam, gan prognozētajam pieprasījumam. Viena no iespējām ir plānot vismaz par 20% vairāk velo novietnes nekā varētu tikt izmantotas noslodzes maksimumstundās.

Nepieciešamo velostatīvu skaita aprēķinu balsta uz procentuālo daudzumu no pasažieru skaita konkrētajā pieturvietā, proti, 10-20% no tā.

Dārziņu apkaimes teritorijā būtu ieteicams izveidot 2 multimodālos sabiedriskā transporta punktus:

- pie dzelzceļu stacijas “Dārziņi”;
- Lidlauka/Jāņogu ielas krustojumā autobusa un tramvaja pieturvietas tiešā tuvumā.

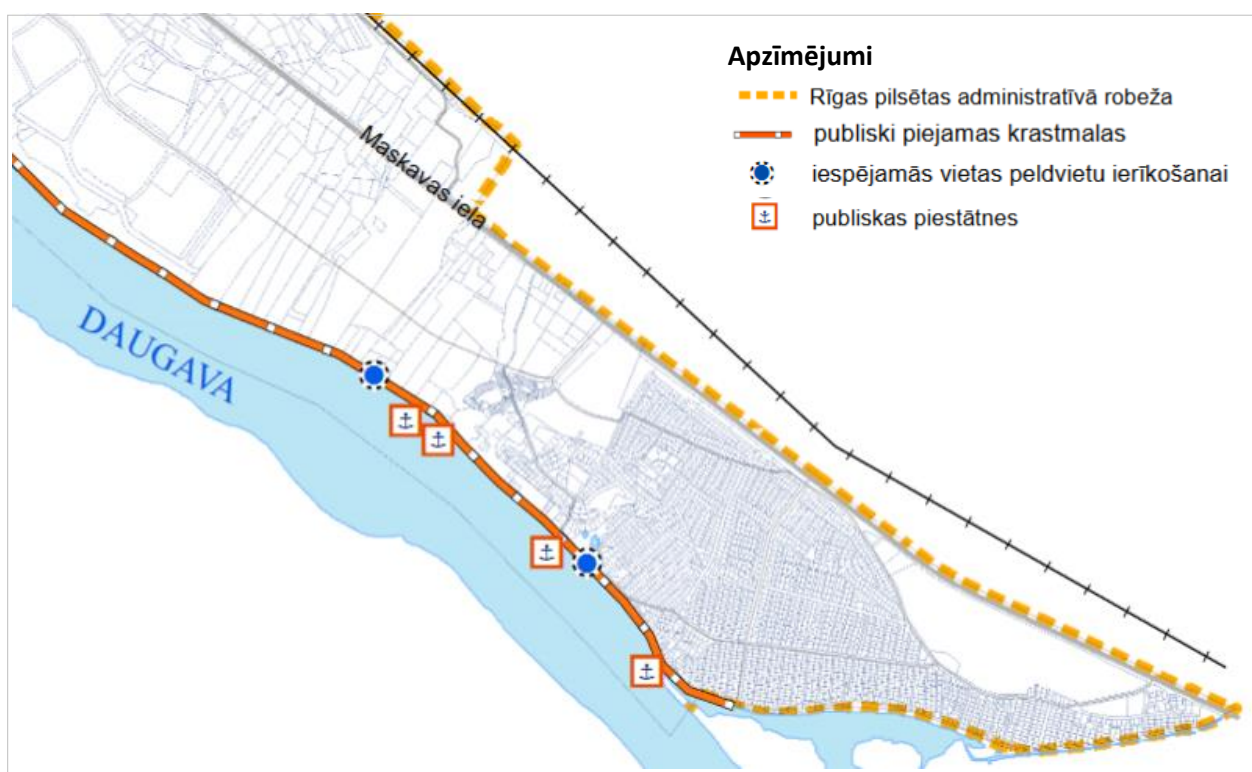
110. attēls. Piemērs velo novietnei pie dzelzceļa stacijas vai tramvaja galapunkta. Avots: 1. un 2.- copenhagenize.com, 3. un 4. - dero.com.

4.2.4.5. Ūdens transports

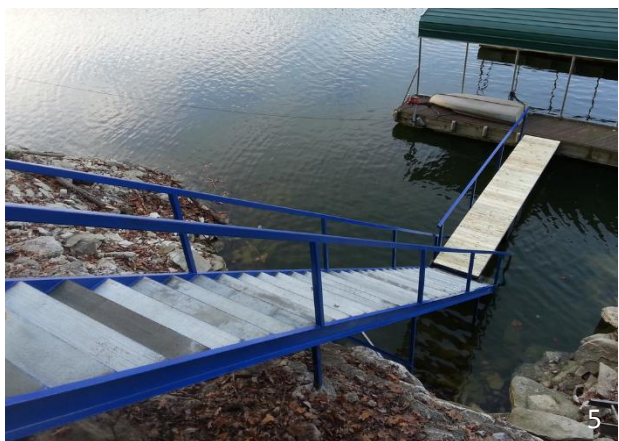
Ūdensceļu satiksmes transports vēsturiski ir bijis nozīmīgs sabiedriskā transporta veids Rīgā. Ūdens transporta satiksme tika organizēta Daugavā, Ķīšezērā, Juglas ezerā un citos Rīgas teritoriālajos ūdeņos. Sākotnēji satiksmi nodrošināja liellaivas un pārcēlāji, bet vēlāk tvaikoņi un upju tramvaji. Regulāra upju kuģīšu satiksme pastāvēja no 1853. gada līdz 1990. gadam. Vēlāk satiksme pa Rīgas ūdensceļiem organizēta kā izklaides braucieni un zaudējusi nozīmi kā sabiedriskā transporta veids.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā ir noteikts, ka ūdensmalās jāparedz brīva piekļuve ūdenim, jāveic dažāda tipa un līmeņa krastmalu labiekārtošana un jāveicina ūdens teritoriju izmantošanas dažādošana gan vasaras, gan ziemas sezonās. Savukārt ūdenstransports kā sabiedriskā vai privātā transporta veids faktiski netiek apskatīts.

Spēkā esošā Rīgas teritorijas plānojuma kartoshēmā "Publiski pieejamās krastmalas un ūdens teritoriju izmantošana", Dārziņu apkaimē ir iezīmētas 2 publiskās piestātnes. Pamatojoties uz Tematiskā plānojuma izstrādes laikā secināto, ir atbalstāma ideja par abu minēto piestātņu izveidi. Izstrādājot piestātņu projektu, ir jāparedz tādas piestātnes izbūve, pie kuras perspektīvā varētu pieturēt arī Daugavas upes tramvajs.

111. attēls. Publiski pieejamās krastmalas un ūdens teritoriju izmantošana. Avots: Rīgas teritorijas plānojums 2006.-2018. gadam.

112. attēls. Piemēri ūdens tramvajam un ūdens tramvaja pietātnēi. 1.- flickr.com, 2.- lynx-travel.com, 3.- alamy.com, 4.- slandqueencruises.com , 5.- wardlemarineservices.co.uk, 6.- onthewaterdesigns.com, 7.- mooringandmarine.com, 8.- flickr.com.

4.2.5. Inženierinfrastruktūra

19.05.1994. likuma "Par pašvaldībām" 15. pants nosaka, ka Pašvaldībai ir autonomā funkcija organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija, siltumapgāde, sadzīves atkritumu apsaimniekošana, notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds.

Pamatojoties uz augstāk minēto, Tematiskā plānojumā tiek noteikta inženierkomunikāciju prioritārā secība to izvietojumam ielās:

1. kanalizācija;
2. ūdensapgāde;
3. elektroapgāde;
4. gāzapgāde;
5. ielu apgaismojums;
6. elektrisko sakaru komunikācijas un tīkli.

Atbilstoši minētajai inženierkomunikāciju prioritārajai secībai, esošajiem ielu sarkano līniju platumiem un 30.09.2014.. MK noteikumos Nr. 574 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 008-14 "inženiertīklu izvietojums" noteiktajiem minimālajiem horizontālajiem attālumiem starp pazemes inženiertīkliem, izstrādāti orientējošie ielu šķērsprofili (skatīt Tematiskā plānojuma daļu "Grafiskā daļa") un inženierapgādes nodrošinājuma kartoshēmas (Paskaidrojuma raksta 113.- 116. attēls) .

Dārziņu apkaimes inženierinfrastruktūras attīstība paredzēta trijos virzienos:

- esošās infrastruktūras modernizācija, kas uzlabo pakalpojuma kvalitāti, piemēram, elektroapgāde;
- jaunu inženierkomunikāciju izbūve pašvaldības teritorijā - gāzapgāde, ielu apgaismojums, nepieciešamības gadījumā, elektroapgāde;
- jaunu inženierkomunikāciju izbūve sadarbība ar Salaspils novadu - ūdensapgāde, kanalizācija.

4.2.5.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Pamatojoties uz SIA "Rīgas ūdens" sniegto informāciju, ka apkaimē nav SIA "Rīgas ūdens" pārvaldībā esoša infrastruktūra, kā arī pamatojoties uz to, ka centralizētā ūdensvada un kanalizācijas sistēmas izbūvei ir nepieciešami lieli ieguldījumi, bet uz doto brīdi struktūrfondu finansējums nav pieejams, un ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšana tiek plānota izvērtējot tehnisko ekonomisko pamatojumu, teritorijas attīstības plānu, iedzīvotāju blīvumu un gatavību pieslēgt māsaimniecības pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, SIA "Rīgas ūdens" tuvāko 10 gadu laikā neplāno izbūvēt centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu.

Pamatojoties uz augstāk minēt, viens no galvenajiem šķēršļiem Dārziņu apkaimes centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izveidei, ir zemais apbūves blīvums (līdz ar to ūdens un kanalizācijas sistēmas lietotāju trūkums) gan Dārziņu apkaimē, gan Rumbulas apkaimē, kā arī zemais deklarēto iedzīvotāju blīvums.

Pamatojoties uz to, ka Dārziņu apkaime atrodas pašā Rīgas pilsētas DA daļā pie Salaspils novada robežas, Tematiskā plānojuma izstrādes ietvaros ir apzināta iespēja izmantot Salaspils novada resursus centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošināšanai.

Pamatojoties uz Salaspils novada PSIA "Valgums-S" sniegto informāciju, Salaspils novada ūdens attīrīšanas iekārtas var uzņemt papildus notekūdeņu apjomus no Dārziņu apkaimes, ka arī ir risināms jautājums par dzeramā ūdens apjoma nodrošināšanu. Lai arī Salaspils novada pašvaldība ir gatava sadarboties, tā nav gatava ieguldīt pašvaldības līdzekļu pašas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izbūvē.

2017. gada februārī, vienlaikus ar Tematiskā plānojuma publisko apspriešanu, tika veikta aptauja par to, vai Dārziņu apkaimes iedzīvotāji vēlētos pieslēgties plānotai centralizētai kanalizācijas un ūdens apgādes

sistēmai, ņemot vērā, ka pieslēguma izmaksas (pēc komersantu aptaujas rezultātiem aptuvenās izmaksas sākot no 2 tūkstošiem eiro) no ielas līdz savam īpašumam jāsedz pašam. Aptaujas rezultāti liecināja, ka lielākā daļa (vairāk kā 57% respondentu ir gatavi pieslēgties centralizētajai ūdensapgādei un kanalizācijai un tikai nepilni 13% nevēlētos pieslēgties (ar ataujas rezultātiem var iepazīties 9. pielikumā).

Līdz ar to Tematiskā plānojuma risinājumi paredz sekojošus centralizētus ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumus:

1. Kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas izbūvi līdz Salaspils novada robežai par Rīgas pilsētas pašvaldības/ SIA "Rīgas ūdens" līdzekļiem, saglabājot tās Rīgas pilsētas/ SIA "Rīgas ūdens" īpašumā. Savukārt Salaspils novada dome nodrošina nepieciešamās infrastruktūras izbūvi Salaspils novada pusē no attīstīšanas un ūdens ņemšanas vietas līdz Salaspils novada robežai, par izmaksām un finansēšanas modeli vienojoties ar Rīgas pilsētas pašvaldību/ SIA "Rīgas ūdens".
Ņemot vērā, ka risinājums ir funkcionāli saistīts ar Salaspils novadu, turpmākās plānošanas procesā ir izskatāma iespēja plānoto gājēju un velosipēdistu tiltu pār Daugavas atteku izmantot arī inženierkomunikāciju tīklu savienojumiem.
2. Gadījumā, ja tiek attīstīta ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma Rumbulas apkaimē un tā ir izbūvēta līdz Dārziņu apkaimes robežai, ir iespējams izskatīt iespēju par kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmu pārslēgšanu uz Rīgas pilsētas centralizēto sistēmu.

Veicot kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas izbūvi virzienā uz Salaspils novada pusi (Rīgas pilsētas teritorijā), tā ir jābūvē ar tādu aprēķinu, lai to vēlāk būtu iespējams izmantot arī kā daļu no Rīgas pilsētas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas.

Tematiskā plānojuma risinājumi paredz nākotnē izbūvēt centralizētās ūdensapgādes tīklu visās ielās, nodrošinot ūdensvadu sacilpojumu atbilstoši normatīvajiem aktiem.

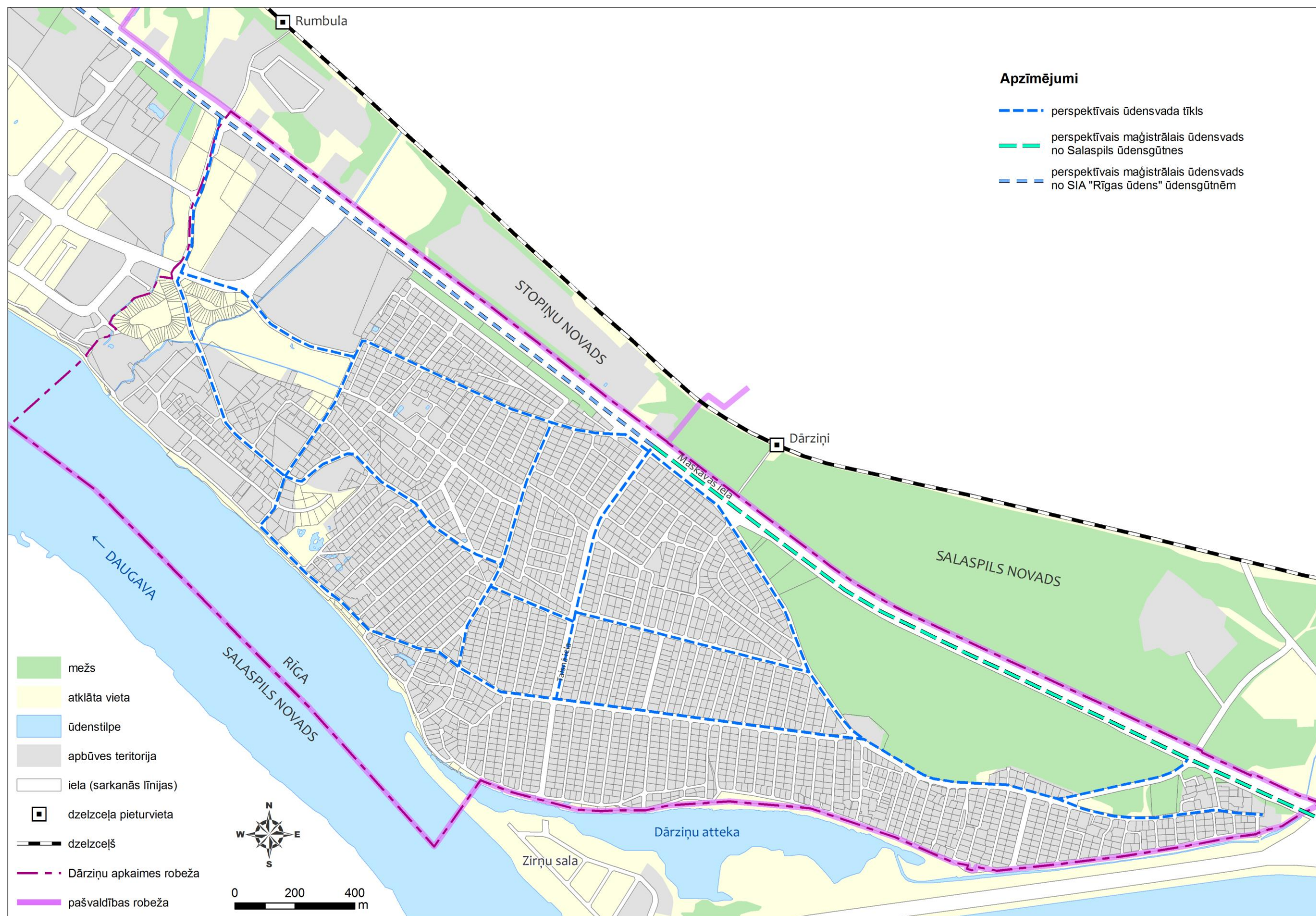
Nepieciešamā dzeramā ūdens patēriņš jānosaka ūdens apgādes objekta būvprojektēšanas posmā, vadoties no Latvijas būvnormatīviem LBN 221-15 „Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija” un LBN 222-15 „Ūdensapgādes būves”, bet kanalizācijas notekūdeņu daudzums jānosaka pielietojot Latvijas būvnormatīvu – LBN 223-15 „Kanalizācijas būves”.

Dzeramā ūdens patēriņu konkrētām dzīvojamām un publiskām ēkām nosaka saskaņā ar būvnormatīvu LBN 221-15 „Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija” un LBN 222-15 „Ūdensapgādes būves”. Dzeramā ūdens patēriņu sadzīves vajadzībām un pārtikai diennaktī uz vienu iedzīvotāju (vidēji gada laikā) nosaka pēc būvnormatīva LBN 222-15 „Ūdensapgādes būves” pielikuma 1.tabulas.

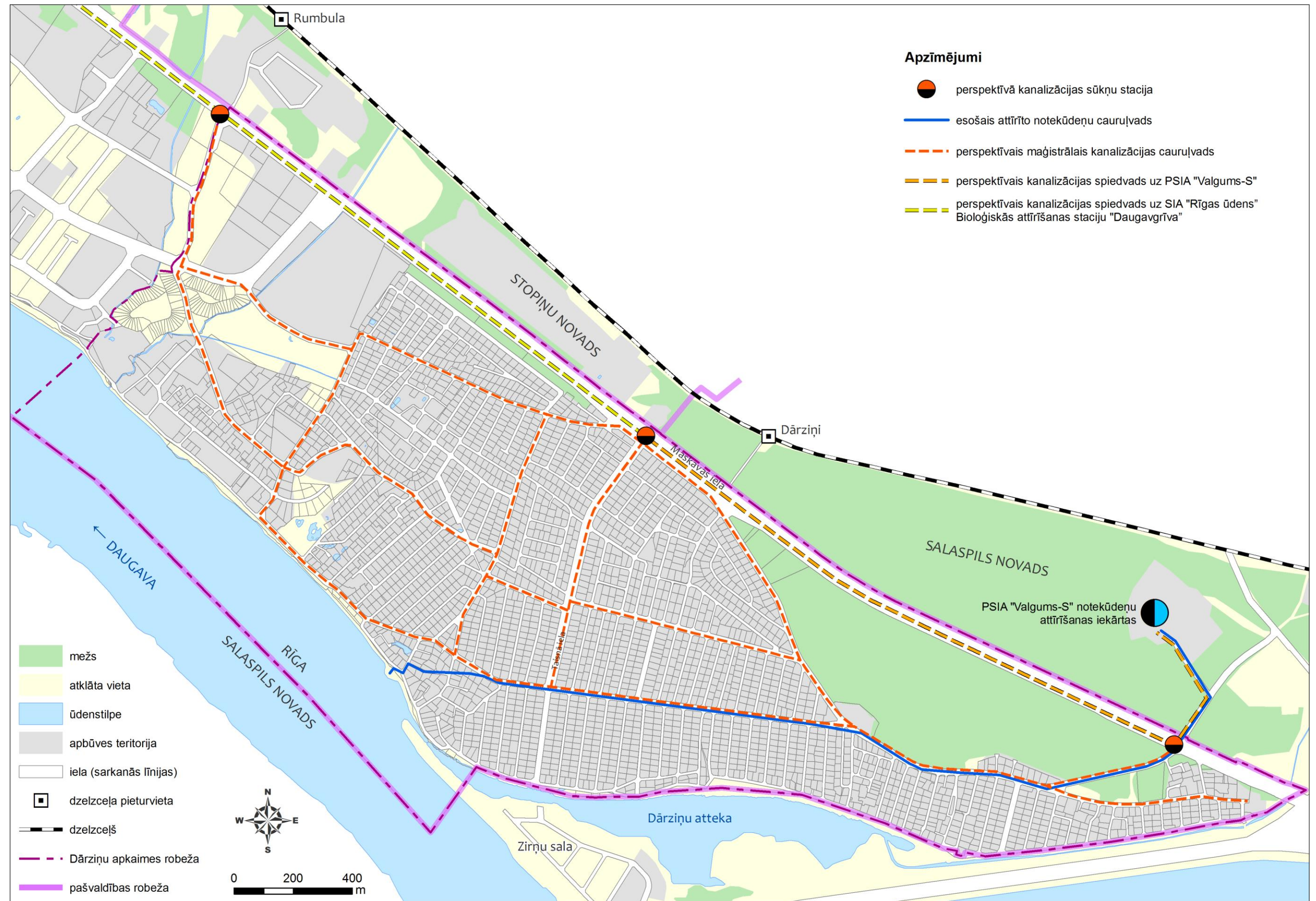
Pamatojoties uz tematiskā plānojuma izstrādes laikā veikto iedzīvotāju aprēķinu, tiek prognozēts, ka pilnvērtīgai apkaimes attīstības nodrošināšanai, būtu nepieciešams nodrošināt ūdens patēriņu no 752 līdz 2256 m³/diennaktī. Pamatojoties uz esošo deklarēto iedzīvotāju skaitu, ir nepieciešams drošināt ūdens patēriņu no 280 līdz 839 m³/diennaktī.

Līdz pilsētas centralizētās ūdensapgādes ierīkošanai Dārziņu apkaimē, ūdensapgādi teritorijā plānots organizēt lokāli, izmantojot galvenokārt teritorijā jau esošos ūdensapgādes urbumus, nepieciešamības gadījumā ierīkojot lokālas attīrīšanas ierīces, gan izveidojot jaunus, individuālus urbumu līdz attīrītiem ūdens horizontiem. Ir attīstāma ideja par kopēju ūdensapgādes dziļurbumu izveidi kvartālu ūdensapgādes nodrošināšanai. Šajā gadījumā par minēto risinājumu savstarpēji ir jāvienojas zemesgabalu īpašniekiem. Pašvaldībai būtu nepieciešams nodrošināt informāciju par nepieciešamo dokumentāciju, izveides procesu, ierīkošanu un uzturēšanu.

30.04.2013. Ministru kabineta noteikumi Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 155. punkts nosaka: *"Ja teritorijā nav izbūvēta centralizēta notekūdeņu savākšanas sistēma, var veidot lokālas notekūdeņu savākšanas sistēmas ar lokālām attīrīšanas iekārtām, ievērojot vides jomu regulējošo normatīvo aktu prasības"*.

113. attēls. Plānotā ūdensapgādes kartoshēma. Avots: "Metrum, 2016..

114. attēls. Plānotās kanalizācijas sistēmas kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

Atbilstoši augstāk minētajam un ņemot vērā citu spēkā esošo normatīvo aktu prasības un nosacījumus, līdz centralizētās kanalizācijas sistēmas ierīkošanai, kā pagaidu risinājums ir īstenojams slēgtu krājrezervuāru uzstādīšana. Izvēloties slēgtu krājrezervuāru risinājumu ir jāņem vērā, vidēja lieluma ģimene mēnesī rada aptuveni 8 m³ notekūdeņus.

4.2.5.2. Gāzapgāde

Jaunu sadales gāzesvadu būvniecība Dārziņu apkaimē ir atkarīga no konkrēta gāzes lietotāja pieprasījuma. Atbilstoši MK noteikumos Nr. 574 "Inženiertīklu izvietojums", Tematiskajā plānojumā noteiktai inženierkomunikāciju prioritārai secībai un izstrādātajiem teorētiskajiem ielu šķērsprofiliem, Tematiskā plānojuma risinājumi paredz iespēju izvietot gāzapgādes tīklu visās Dārziņu apkaimes ielās. Izstrādājot risinājumus konkrētu objektu gāzapgādei, jāņem vērā citu komunikāciju esamība.

Veicot ēku un inženierkomunikāciju projektēšanas un būvniecības darbus, nepieciešams ievērot Aizsargjoslu likumā noteiktās ekspluatācijas aizsargjoslas ap sadales gāzesvadu sistēmām un to iekārtām, kā arī citus normatīvos aktus. Gadījumā, ja Tematiskā plānojuma teritorijā tiek izstrādāts detālplānojums, tā ietveros jāparedz iespēja katram patērētājam atsevišķi novietot gāzes spiediena regulēšanas-uzskaites iekārtu uz īpašuma robežas, nodrošinot pieejamību tam no ielas sarkano līniju zonas.

Konkrētu objektu nodrošināšanai nepieciešamo gāzapgādes tīklu un objektu izvietojums un jauda jānosaka objekta būvprojektēšanas posmā. Tehniskos noteikumus objekta gāzes apgādei patērētājam jāpieprasa Sabiedrības Gāzapgādes attīstības departamenta Klientu piesaistes daļā.

4.2.5.3. Siltumapgāde

Saskaņā ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta 18.01.2016. sniegto informāciju, Tematiskā plānojuma teritorija atrodas III gaisa piesārņojuma teritoriālajā zonā, kurā nav ierobežojumu siltumapgādes veida izvēlē un ir atļauta lokālu siltumavotu un apkures iekārtu uzstādīšana.

Ņemot vērā, ka Dārziņu apkaimes teritorijā ir pieejama dabas gāze, tad kā piemērotākais kurināmais ēku siltumapgādei ir ieteicams gāze vai elektrība. Rīgas pilsētas pašvaldībai sadarbībā ar AS "Latvijas Gāze" ir jāveicina pāriešana no cietā kurināmā uz dabas gāzi kā siltumapgādes kurināmo, gan iedzīvotājus izglītojot, gan palīdzot veidot potenciālo abonentu kopas.

4.2.5.4. Elektroapgāde un ielu apgaismojums

Elektroapgāde ir nodrošināta gandrīz visā Dārziņu apkaimes teritorijā, taču, attīstoties apkaimei un pieaugot iedzīvotāju labklājībai ir nepieciešama elektroapgādes sistēmas rekonstrukcija. Elektroapgādes rekonstrukcija ir iespējama primāri ielās, kurās sarkanās līnijas ir atbrīvotas no nelikumīgi izvietotām sētām un koku/krūmu stādījumiem.

Tematiskā plānojuma izstrādes laikā ir secināts, ka ir jāstrādā pie:

- elektroapgādes jaudas palielināšanas, lai nodrošinātu arvien pieaugošo pieprasījumu pēc tās;
- esošo gaisvadu līniju demontāžas un jaunu pazemes kabelīlīniju izbūves;
- 20kV gaisvadu līnijas pārbūves, to guldot kabeli Jāņogu ielas sarkano līniju teritorijā (skatīt 115. attēlu).

Elektroenerģijas patērētāju slodzi šobrīd nav iespējams aprēķināt, jo nav zināmi šīs enerģijas gala lietotāji un to vajadzības. Ņemot vērā teritorijā atļautos izmantošanas veidus, elektroenerģijas patēriņš konkrētiem objektiem var būtiski atšķirties, tāpēc ir risināms turpmākajā plānošanas un būvprojektēšanas posmā.

Plānojot jaunu objektu būvniecību, paredzēt vietu inženierkomunikāciju koridoriem to pieslēgšanai pie esošajiem vai jaunizveidotajiem inženiertīkliem.

Uzsākot apbūves plānošanas/projektēšanas darbus esošo elektroietaišu tuvumā, ir jāpieprasa AS “Sadales tīkls” tehniskie noteikumi plānoto būvniecību realizācijai 20kV un 0,4kV elektrolīniju tuvumā.

Atbilstoši MK noteikumos Nr. 574 “Inženiertīklu izvietojums”, Tematiskajā plānojumā noteiktai inženierkomunikāciju prioritārai secībai un izstrādātajiem teorētiskajiem ielu šķērsprofiliem, Tematiskā plānojuma risinājumi paredz iespēju izvietot ielu apgaismojumu visās Dārziņu apkaimes ielās, kuru sarkano līniju platums ir vismaz 9 metri, bet ielās, kur atrodas novadgrāvji, vismaz 10 metri. Ielās, kur atbilstoši augstāk minētajam nav iespējams izvietot apgaismojuma kabeļus, ir jāveic konsultācijas ar iedzīvotājiem par iespēju izveidot apgaismojuma kabeļus citu komunikāciju vietā, piemēram, gāzesvada.

Izstrādājot apbūves būvprojektu Dārziņu apkaimes teritorijā, jāpieprasa tehniskie noteikumi ielu apgaismojuma ierīkošanai sarkano līniju robežās.

4.2.5.5. Elektronisko sakaru komunikācijas un tīkli

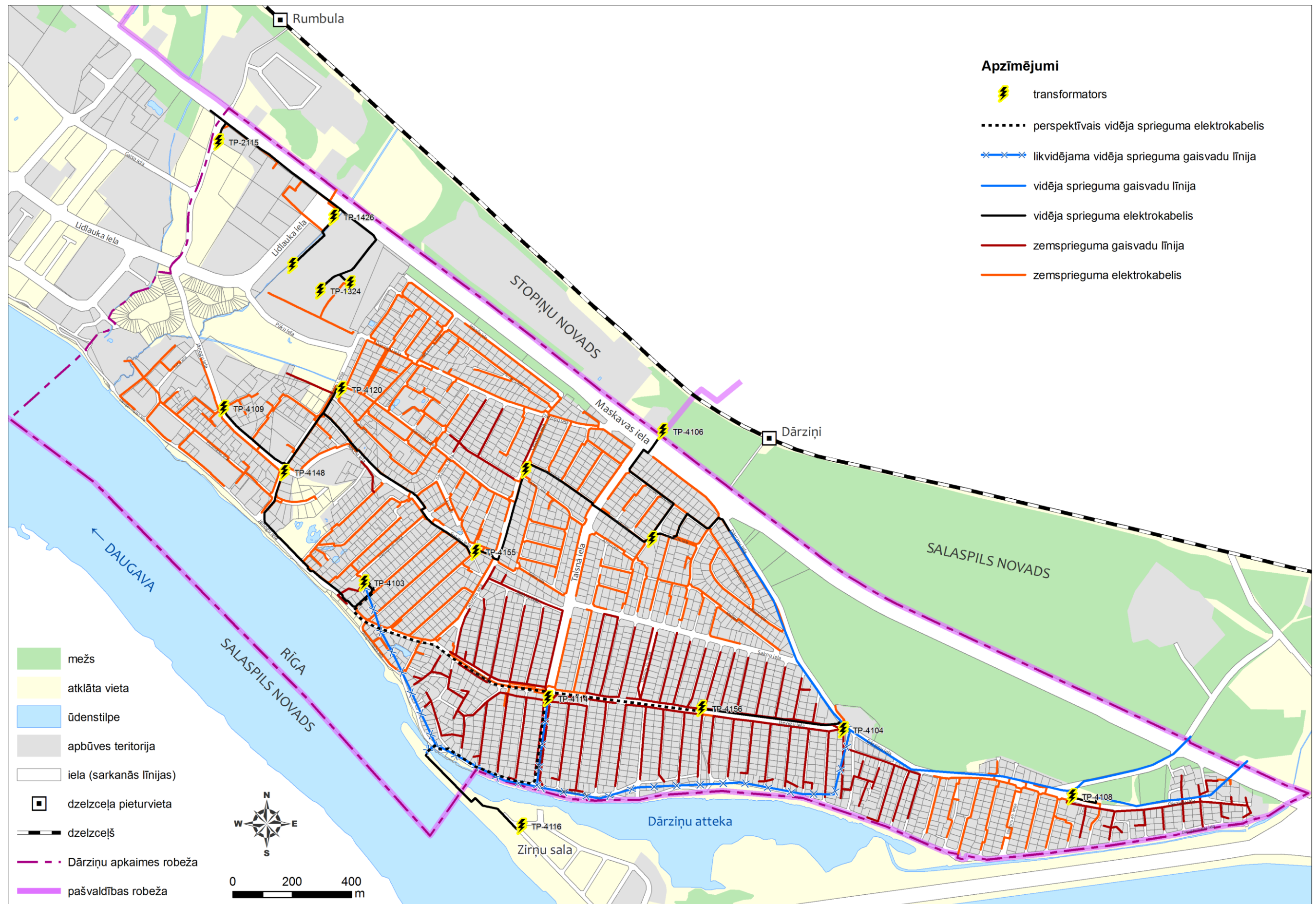
Atbilstoši MK noteikumos Nr. 574 “Inženiertīklu izvietojums”, Tematiskajā plānojumā noteiktai inženierkomunikāciju prioritārai secībai un izstrādātajiem teorētiskajiem ielu šķērsprofiliem, Tematiskā plānojuma risinājumi paredz iespēju izvietot elektronisko sakaru komunikācijas un tīklus visās Dārziņu apkaimes ielās, kuru sarkano līniju platums ir vismaz 7 metri, bet ielās, kur atrodas novadgrāvji, vismaz 9 metri.

Turpmākā projektēšanas procesā jā saglabā Dārziņu apkaimē esošās SIA “Lattelecom” kabeļu kanalizācijas iekārtas un gruntī guldītie sakaru kabeļi. Rekonstruējot esošās ielas vai veicot ielu sarkano līniju korekcijas, jānodrošina, lai esošo sakaru kabeļu kanalizācijas akas un komunikācijas iekārtas atrastos zaļajā zonā vai zem trošuāriem. Zem ēku pamatiem kabeļu ieguldīšana nav atļauta.

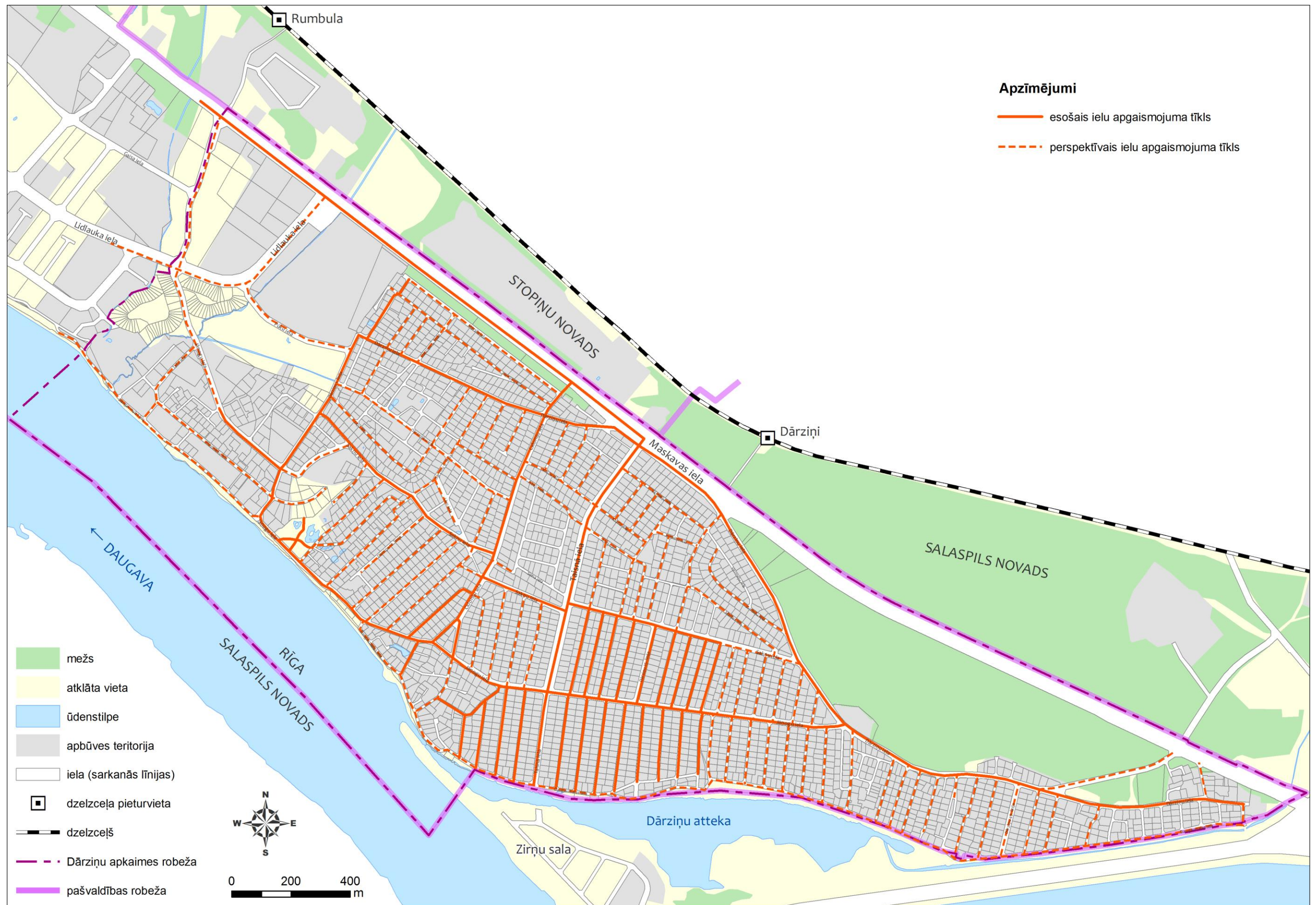
Sadales skapjus (sadales punktus) var izvietot plānoto ielu sarkano līniju robežās. Konkrēts sadales skapju (sadales punktu) izvietojums jāparedz ēku un būvju būvprojekta stadijā. Ēku iekšējos telekomunikāciju tīklus jāizbūvē pēc nepieciešamības, ievērojot normatīvos aktus un „Eiropas standarta NE 50173 1 2002” tehniskās prasības.

Tehniskā projekta izstrādes:

- Paredzēt vietu perspektīvā elektronisko sakaru tīklu izvietojumam pa projektējamām 6, 7, 8, 9 metrus platām ielām, zaļajā zonā vai zem gājēju ietves;
- Vietās, kur esošās SIA “Lattelecom” komunikācijas projekta izstrādes rezultātā nonāk ielu braucamajā daļā, paredzēt to iznešanu zaļajā zonā vai zem trošuāra, izstrādājot atbilstošu projektu, SIA “Lattelecom” komunikāciju pārvietošanai.

115. attēls. Plānotā elektroapgādes kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

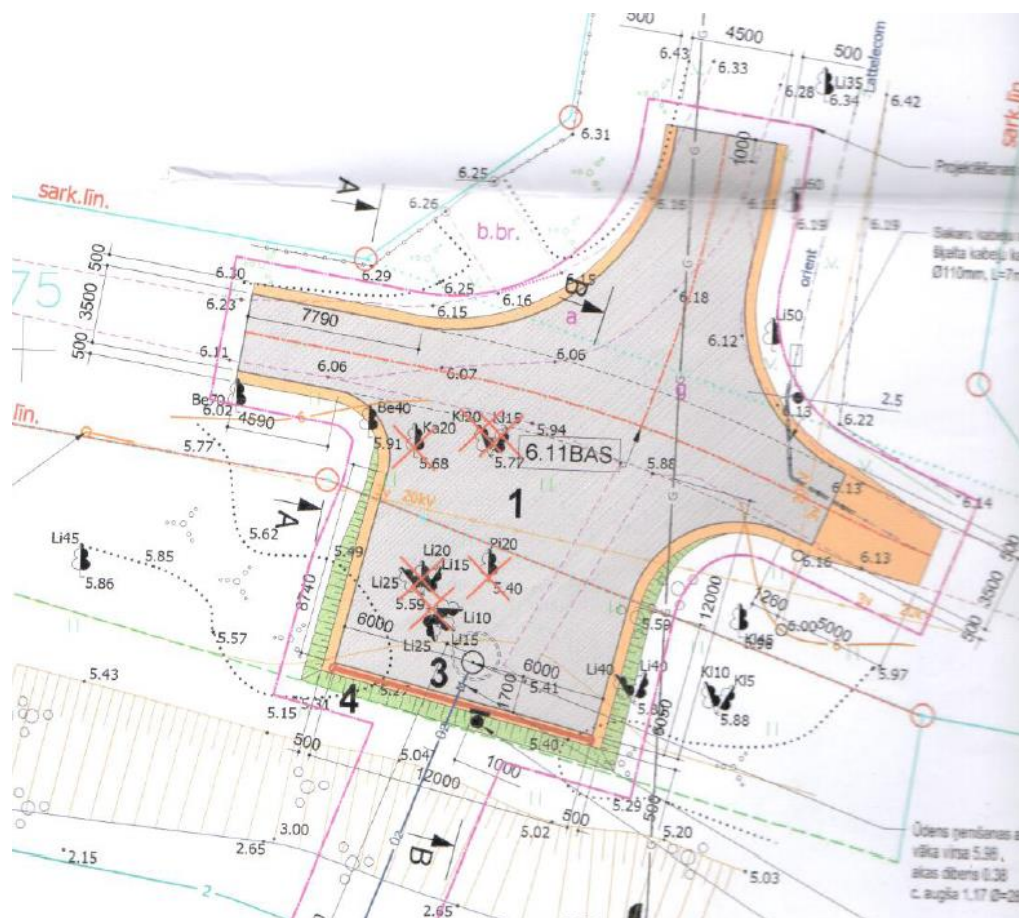
116. attēls. Perspektīvā ielu apgaismojuma tīkla kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

Saskaņā ar MK 30.06.2015. noteikumu Nr. 326 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-15 „Ūdensapgādes būves” pielikuma 4. tabulu Dārziņu apkaimes vienlaikus iespējamo ugunsgrēku skaits ir 1, ar ugunsdzēsības ūdens patēriņu 15 litri sekundē (iedzīvotāju skaits no 1000 -3000). Palielinoties iedzīvotāju skaitam, ugunsdzēsības ūdens patēriņš var pieaugt līdz 25 litri sekundē (iedzīvotāju skaits no 5000 -10000).

Ugunsdzēsībai nepieciešamo ūdens patēriņa nodrošināšanu var iedalīt 3 posmos:

1. izstrādes stadijā esošās ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas izbūve;
2. ugunsdzēsības ūdens patēriņa nodrošināšanai ūdens urbumu un slēgtu ugunsdzēsības rezervuāru izveide (gan virszemes, gan pazemes tvertnes);
3. ja Dārziņu apkaimē tiek izbūvēta centralizēta ūdensapgādes sistēma, ir jāizbūvē normatīvajiem aktiem atbilstoša ugunsdzēsības hidrantu sistēma.

Saskaņā ar MK 30.06.2015. noteikumu Nr. 326 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-15 „Ūdensapgādes būves” 18. punktu *ārējo ugunsdzēsības ūdensapgādi drīkst paredzēt no atklātām (arī no dabiskām) ūdens tilpnēm vai slēgtiem ūdens rezervuāriem (neierīkojot centralizētu ūdensapgādes sistēmu)* apdzīvotās vietās, kurās iedzīvotāju skaits ir mazāks par 5000 un vietās, kur nav ugunsdzēsībai izmantojamas centralizētas ūdensapgādes sistēmas, – atsevišķi esošām dzīvojamām ēkām vai publiskām būvēm, kurām ūdens patēriņš ugunsdzēsības vajadzībām nepārsniedz 25 litrus sekundē. Ņemot vērā minēto, līdz vienota centralizēta ūdensapgādes tīkla izbūvei, ugunsdzēsības ūdensapgādes nodrošināšanai paredzēts ierīkot vienu ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietu Daugavas krastā (Taisnās

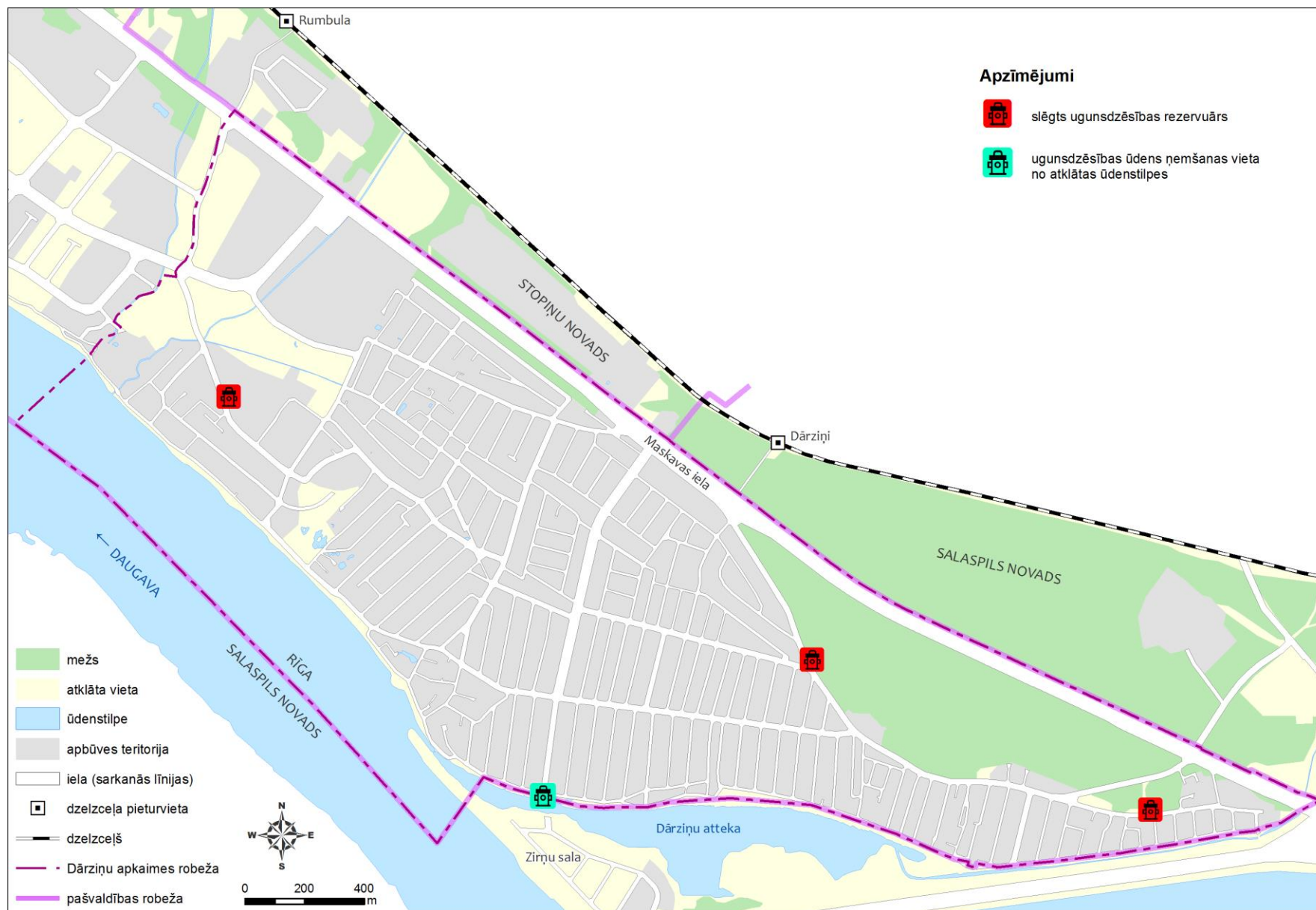

117. attēls. **Ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas pieslēgums Taisnai un Daugavmalas ielai.** Avots: Ugunsdzēsēju ūdens ņemšanas laukuma projekts.

ielas galā). Tematiskā plānojuma risinājums paredz piebraukšanas iespējas ugunsdzēsības transportam līdz ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietai. Atbilstoši minētā būvnormatīva 196. punktam, lai palielinātu apkalpošanas attālumu, no slēgtiem ugunsdzēsības rezervuāriem un atklātām ūdens tilpnēm līdz ūdens ņemšanas vietām drīkst ierīkot līdz 200 metru garus izzaru ūdensvadus.

Minētā būvnormatīva 155. punkts nosaka, ka *Ugunsdzēsības hidrantus ūdensvada tīklā izvieto tā, lai nodrošinātu katras ēkas vai būves ārējo ugunsdzēsību no vismaz diviem hidrantiem, ja ugunsdzēsības šļūteņu garums ir līdz 200 metriem.* Ņemot vērā minēto nosacījumu, Tematiskā plānojuma risinājumos ir iekļauts priekšlikumus ugunsdzēsības tvertņu izvietojumam. Primāri tvertnes ir paredzētas izvietot pie sociālās infrastruktūras objektiem – bērnudārza, sociālā centra (skatīt 118. attēlu).

Konkrēti risinājumi ārējās ugunsdzēsības ūdens apjoma un nepieciešamā spiediena nodrošinājumam jāparedz katra objekta būvprojekta ietvaros.

118. attēls. Ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietu un iespējamo slēgto ugunsdzēsības hidrantu atrašanās vietu kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

4.2.6. Meliorācija

Meliorācijas sistēma ir izvietota sarežģītos apstākļos, proti, blīvas apbūves teritorijā. Blīvā apbūve apgrūtina grāvju izvietojumu. Privāto zemju īpašnieki jau tā sarežģītajos apstākļos, ir daļu grāvju patvaļīgi aizbēruši. Caurtekas daudzos gadījumos iebūvētas uz neatbilstošām augstuma atzīmēm. Līdz ar to ir nepieciešams veikt grāvju un caurteku atjaunošanu un pārbūvi. Grāvjus šādos sarežģītos apstākļos vislabāk aizstāt ar drenāžas kolektoriem un virszemes ūdens uztvērējām, tranšejas pildot ar rupju granti vai akmeņu oļiem, nodrošinot labāku filtrāciju uz drenāžas cauruļvadiem. Drenāžas kolektori būvprojekta stadijā jāprojektē, tā lai nodrošinātu iespējas tiem pieslēgt privāto īpašumu detālās nosusināšanas sistēmas, ja tādas nākotnē tiek izbūvētas. Drenāžas kolektorus paredzēt aptīt ar sinētisku filtrmateriālu.

Ja grāvju atjaunošanu plānots veikt ar ES fondu, valsts vai pašvaldības līdzfinansējumu, nepieciešams veikt meliorācijas sistēmas inventarizāciju un meliorācijas datu aktualizēšanu VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" uzturētajā valsts meliorācijas datu bāzē atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 623 "Meliorācijas kadastra noteikumi".

Grozījumi Meliorācijas likumā, kas stājās spēkā 2015. gada 1. janvārī, nosaka kārtību kādā noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu koplietošanas meliorācijas sistēmām, kas būtiski ietekmē ūdens režīmu pašvaldību teritoriju plānojumā noteiktajās apbūves teritorijās, infrastruktūras objektos (ielās, ceļos) u.c. Atbilstoši Meliorācijas likumam, tās pamatā ir 6 posmi:

- jāveic meliorācijas sistēmas inventarizācija;
- jāreģistrē meliorācijas sistēma valsts meliorācijas kadastrā;
- lēmumu par pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusa piešķiršanu pašvaldība pieņem kā administratīvo aktu;
- pirms lēmuma pieņemšanas pašvaldība noskaidro un izvērtē to zemes īpašnieku un tiesisko valdītāju viedokli, kuru zemes robežās atrodas koplietošanas meliorācijas sistēma;
- atbildību par pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumu (Ministru kabineta noteikumi Nr. 714) pārkāpšanu nosaka, izdodot pašvaldības saistošos noteikumus;
- pašvaldība mēneša laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusa piešķiršanu, informē par to valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi".

Pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas būvniecību, ekspluatāciju un uzturēšanu nodrošina attiecīgās zemes īpašnieki vai tiesiskie valdītāji. Pašvaldība var piedalīties pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas būvniecībā, ekspluatācijā un uzturēšanā.

Tematiskā plānojuma izstrādes laikā ir izstrādātas rekomendācijas novadgrāvju atjaunošanai.

Novadgrāvis N-1, N-2, N-3

Nepieciešama novadgrāvja atjaunošana, lai nodrošinātu optimālu ūdens novadīšanu. Novadgrāvī nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

Novadgrāvis N-4

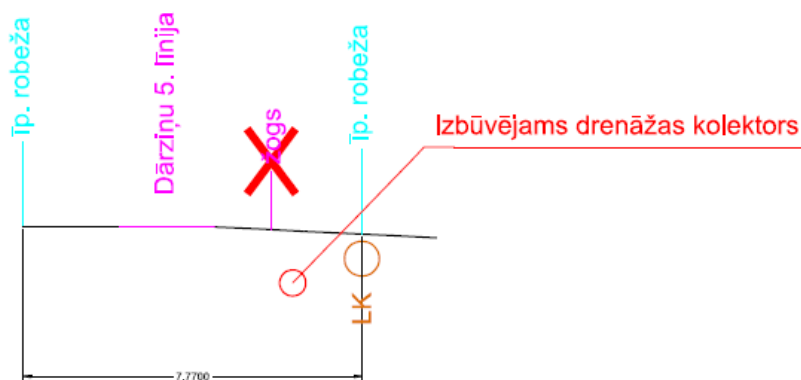
Šobrīd lietus ūdens no noliktavu teritorijas tiek novadīts uz dīķi Nr.1 zemes gabalā ar kadastra apzīmējums 0100 125 0321. Dīķis ir bez noteces un intensīvu lietusgāžu laikā tiek pārpildīts un appludina apkārtējos zemes gabalus. Izbūvējot kolektoru vai atjaunojot grāvi pa novadgrāvja N-4 trasi, jāpārbūvē arī lietus ūdens novadīšanas sistēma no noliktavas teritorijas Maskavas ielā 464, lietus ūdens kanalizācijas kolektoru ievadot kolektorā pa N-4 trasi. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

Novadgrāvis N-5

Nepieciešams izbūvēt drenāžas kolektoru ar virszemes ūdens uztvērējām tranšeju pildot ar filtrējošu granti, lai nodrošinātu optimālu mitruma režīmu grāvī piegulošajā teritorijā. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

Novadgrāvis N-6

Visus grāvja posmus nepieciešams atjaunot. Lejasgalā un augšgalā izbūvējams jauns drenāžas kolektors ar daļēju perforāciju, virsūdens uztvērējākām un tranšeju pildot ar filtrējošu granti. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

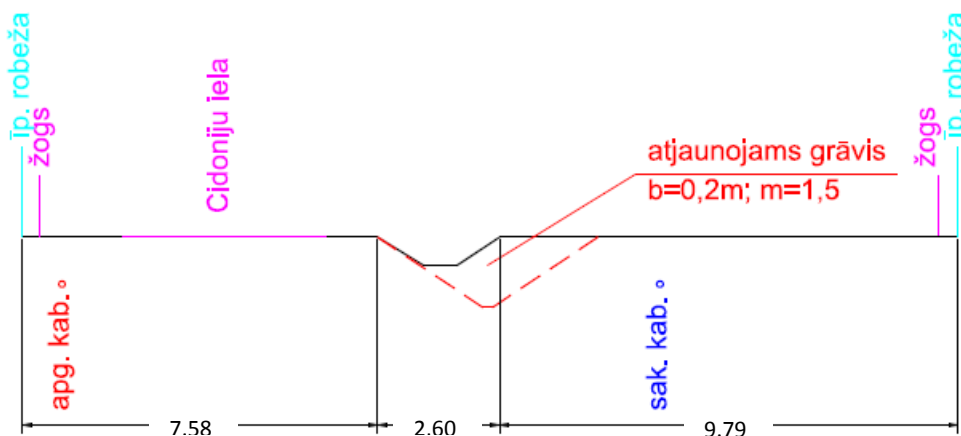
119. attēls. Risinājums novadgrāvīm N-6 Dārziņu 5. līnijā pie Dārziņu 5. līnijas 10 un 10 B. Avots: "Metrum", 2016.

Novadgrāvis N-7

Nepieciešams pa grāvja trasi izbūvēt drenāžas kolektoru tranšeju pildot ar grants bērumu kā arī izbūvējot trasē virszemes ūdens uztvērējakas vai atjaunot grāvi, lai nodrošinātu optimālu mitruma režīmu grāvīm piegulošajā teritorijā. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

Novadgrāvis N-8, N-9, N-10

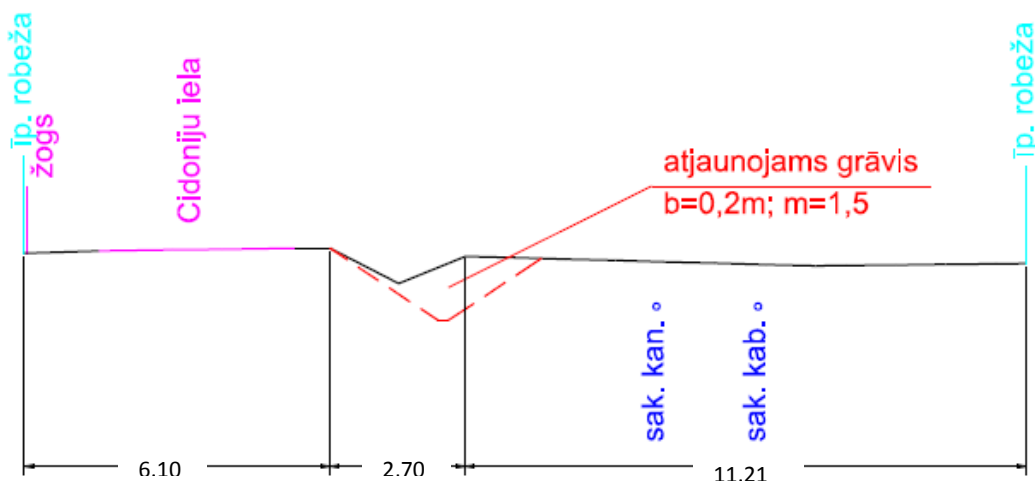
Grāvi nepieciešams atjaunot. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

120. attēls. Risinājums novadgrāvīm N-9 Cidoniju ielā pie Sakņu ielas. Avots: "Metrum", 2016.

Novadgrāvis N-11, N-12

Nepieciešams grāvja trasē izbūvēt drenāžas kolektoru ar daļēju perforāciju tranšejas pildot ar filtrējošu granti, kā arī virszemes ūdens uztvērējakas vai atjaunot grāvi, lai nodrošinātu optimālu mitruma režīmu grāvīm piegulošajā teritorijā. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

121. attēls. Risinājums novadgrāvīm N-9 Cidoniju ielā pie Dārznieku ielas. Avots: "Metrum", 2016.

Novadgrāvis N-13

Nepieciešams pārbūvēt novadgrāvja caurteku ar cauruļvada diametru vismaz 300mm (precizējams būvprojekta izstrādes gaitā), kas novada ūdeni no dīķa. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

Novadgrāvis N-14

Nepieciešams pārbūvēt un izbūvēt kolektoru, kas novada ūdeni uz Daugavu, ar diametru vismaz 250mm (precizējams būvprojekta izstrādes gaitā). Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

Novadgrāvis N-15

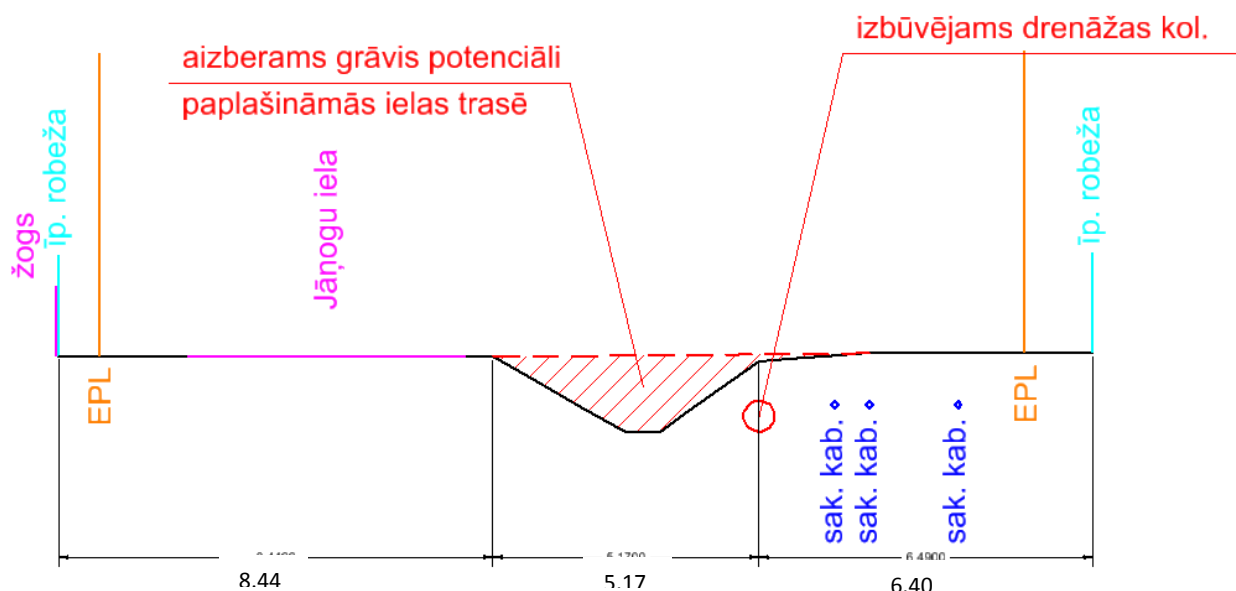
Tīrītajiem novadgrāvja posmiem nepieciešama ekspluatācijas kopšana. Pārējos nepieciešams atjaunot, jo piesērējuši un vietām aizauguši. Izstrādājot grāvja atjaunošanas būvprojektu, precizēt pastāvošo caurteku augstuma atzīmes un diametrus. Nepieciešamības gadījumā atsevišķas caurtekas pārbūvējamas. Teritorijas attīstības nolūkos kā alternatīva izskatāms variants grāvja posmu gar Jāņogu ielu (perspektīvā ielu paredzēts paplašināt, lai būtu iespējams izmantot sabiedriskā transporta kustībai) aizstāt ar drenāžas kolektoru ar daļēju perforāciju vai cauruļvadu ar paralēlām susinātājdrenām tranšejas pildot ar filtrējošu granti kā arī izbūvēt virszemes ūdens uztvērējakas. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

Novadgrāvis N-16

Nepieciešama ekspluatācijas kopšana. Precizēt pastāvošo caurteku augstuma atzīmes un diametrus. Nepieciešamības gadījumā atsevišķas caurtekas pārbūvējamas. Teritorijas attīstības nolūkos kā alternatīva izskatāms variants grāvi gar Jāņogu ielu (perspektīvā ielu paredzēts paplašināt, lai būtu iespējams izmantot sabiedriskā transporta kustībai) aizstāt ar drenāžas kolektoru ar daļēju perforāciju vai cauruļvadu ar paralēlām susinātājdrenām tranšejas pildot ar filtrējošu granti kā arī izbūvēt virszemes ūdens uztvērējakas. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

Novadgrāvis N-17

Nepieciešama ekspluatācijas kopšana un caurteku remonts. Precizēt pastāvošo caurteku augstuma atzīmes un diametrus. Nepieciešamības gadījumā atsevišķas caurtekas pārbūvējamas. Teritorijas attīstības nolūkos kā alternatīva izskatāms variants grāvi gar Jāņogu ielu (perspektīvā ielu paredzēts paplašināt, lai būtu iespējams izmantot sabiedriskā transporta kustībai) aizstāt ar drenāžas kolektoru ar daļēju perforāciju vai cauruļvadu ar paralēlām susinātājdrenām tranšejas pildot ar filtrējošu granti kā arī izbūvēt virszemes ūdens uztvērējakas. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

122. attēls. Risinājums novadgrāvim N-17 Jāņogu ielā pie Dārziņu 23. līnijas. Avots: "Metrum", 2016.

Novadgrāvis N-18

Nepieciešama ekspluatācijas kopšana. Precizēt pastāvošo caurteku augstuma atzīmes un diametrus. Nepieciešamības gadījumā atsevišķas caurtekas pārbūvējamas. Teritorijas attīstības nolūkos kā alternatīva izskatāms variants grāvi gar Jāņogu ielu (perspektīvā ielu paredzēts paplašināt, lai būtu iespējams izmantot sabiedriskā transporta kustībai) aizstāt ar drenāžas kolektoru ar daļēju perforāciju vai cauruļvadu ar paralēlām susinātājdrenām tranšejas pildot ar filtrējošu granti kā arī izbūvēt virszemes ūdens uztvērējakas. Meliorācijas sistēmai nepieciešams noteikt pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas statusu.

Atjaunojot aizbērtos grāvjus pieļaujama to atjaunošana nevis ar liela diametra kolektoru, pielietojot cauruļvadu ar daļēju perforāciju un izbūvējot virsūdeņu uztvērējakas, bet atjaunojot kā grāvi. Risinājums izvērtējams būvprojekta izstrādes gaitā, ņemot vērā aktuālo situāciju, esošās komunikācijas un ievērtējot projektējamā grāvja virsplatumu. Daudzviet grāvju atjaunošanu ierobežo projektējamās grāvja trases platums, tādēļ tiek paredzēta drenāžas kolektoru izbūve.

4.2.5.2. Meliorācijas sistēmas atjaunošanas darbu izpildes secība

Meliorācijas sistēmas atjaunošanas darbi veicami trīs kārtās

1. kārtā paredzēt galveno novadgrāvju atjaunošanu, lai nodrošinātu iespēju novadīt ūdeni no grāvjiem, kuri tajos ietek un nākotnē izbūvējamajiem drenāžas kolektoriem. Primāri atjaunojamie grāvji:

- novadgrāvja N-2 posms no ietekas Daugavā līdz vietai, kur tajā ietek novadgrāvis N-3;
- novadgrāvis N-3 visā tā garumā;
- novadgrāvja N-15 neatjaunotie posmi un nepieciešamības gadījumā arī atjaunotie posmi.

2. kārtā jārisina lokālās problēmvietas, kur aizbērti grāvji un vietās, kur izbūvēti cauruļvadi un caurtekas ar neatbilstošiem diametriem un ar neatbilstošām teknes atzīmēm, lai nodrošinātu normāla mitruma režīma atjaunošanu un atrisinātu problēmvietas, kas rodas pavasara sniega kušanas laikā un intensīvu lietusgāžu laikā. 2. kārtā risināmās problēmvietas:

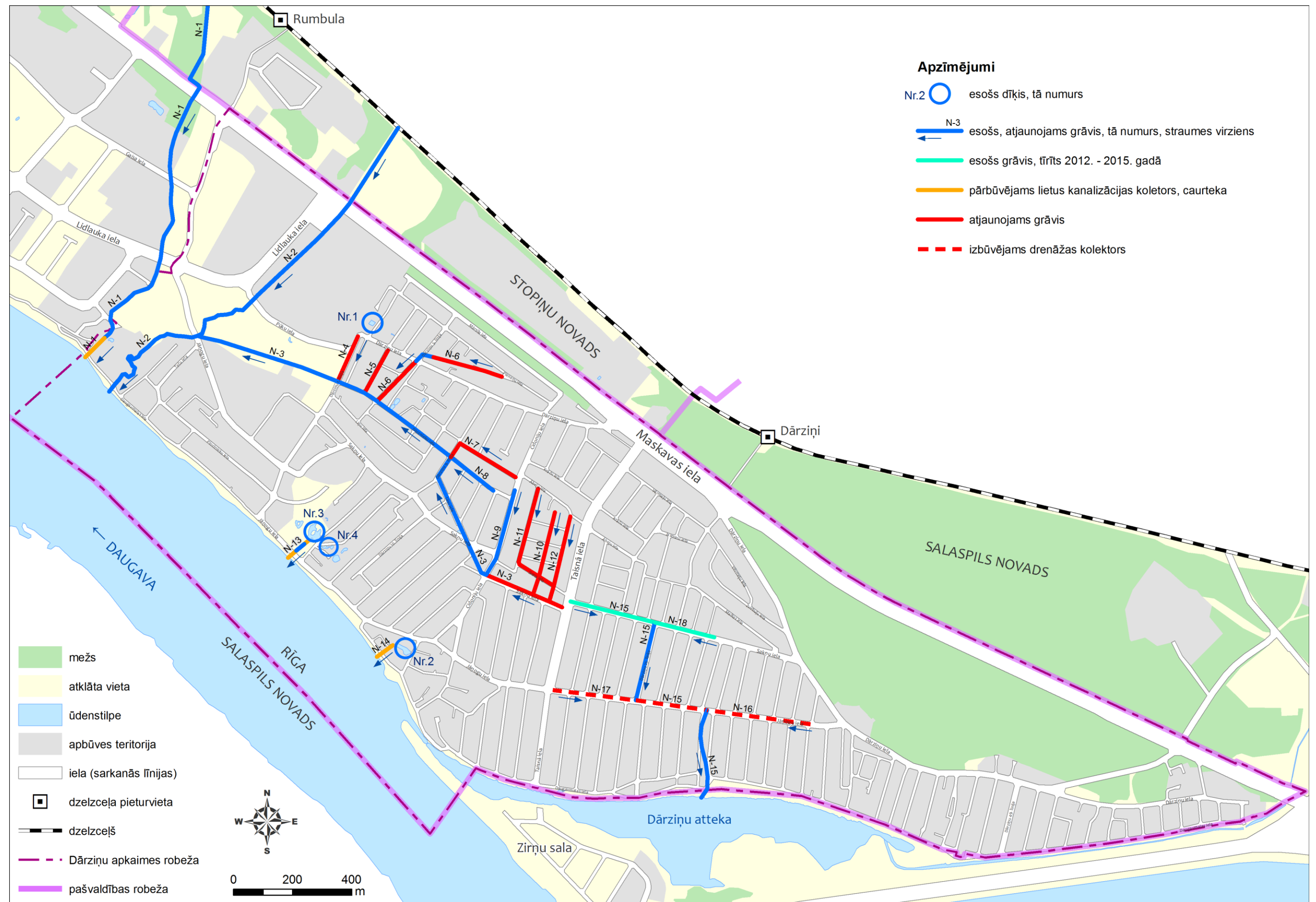
- aizbērtā novadgrāvja N-4 trase un Maskavas ielas 462 un 464A lietus ūdens kanalizācijas sistēmas pievienošana N-4 un atdalīšana no dīķa Nr.1;
- aizbērtā novadgrāvja N-5 trase;
- novadgrāvja N-6 aizbērtie posmi, neaizbērtā grāvja posms un esošais kolektors grāvja lejasgalā;
- novadgrāvja N-7 trase;

- novadgrāvja N-10 trase;
- aizbērtā novadgrāvja N-11 trase;
- novadgrāvja N-12 trase;
- novadgrāvja N-13 trase no dīķiem un izplūstošiem avotiem;
- novadgrāvja N-14 trase no dīķa.

3. kārtā atjaunojami visi pārējie esošo novadgrāvju posmi, lai līdz galam sakārtotu ūdens notekas Dārziņu apkaimē. 3. kārtā atjaunojamie posmi:

- novadgrāvis N-1;
- novadgrāvja N-2 augšgals;
- novadgrāvis N-8;
- novadgrāvis N-9;
- kā arī jāveic ekspluatācijas kopšana grāvjiem, kuri ir pārtīrīti laika posmā no 2012. līdz 2015. gadam (novadgrāvji N-16, N-17 un N-18).

Gadījumā, ja tiek veikta grāvis N-17 tiek aizstāts ar drenu, nepieciešams izbūvēt lietus kolektorus ar papildus drenāžu. Konkrēti risinājumi ir jāizstrādā izstrādājot ielas rekonstrukcijas projektu un saskaņojot ar Rīgas domes Satiksmes departamentu.

123. attēls. Meliorācijas sistēmas attīstības kartoshēma. Avots: "Metrum", 2016.

4.2.7. Vides riski

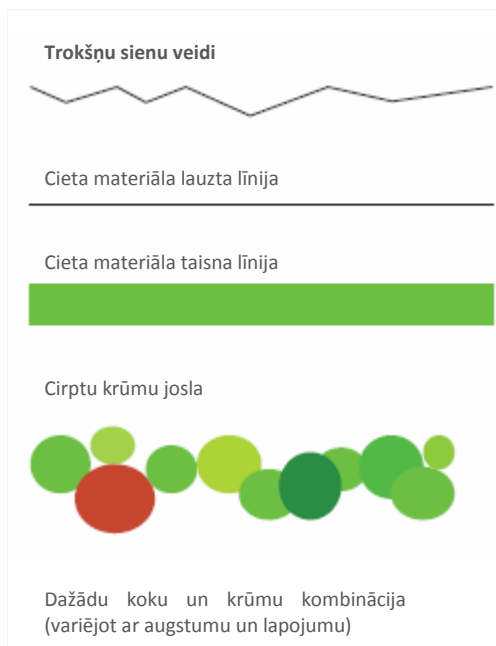
(1) Vides troksnis

Dārziņu apkaime atrodas Maskavas ielas malā, kas ir par pamatu paaugstinātam trokšņu līmenim. Palielinoties iedzīvotāju skaitam apkaimē trokšņu līmenis pieaugs, līdz ar to būtu jāparedz trokšņu aizsargsiena gar Maskavas ielu.

Dārziņu apkaime robežojas un to ietekmē Salaspils novada pusē esošā Rīgas apvedceļa (posms Salaspils-Babīte) radītais troksnis. Esošajā situācijā Daugavas novadgrāvis ir atklāta teritorija, bez troksni slāpējošiem objektiem, tajā skaitā liela izmēra kokiem. Izstrādājot Daugavmalas ielas rekonstrukcijas projektu, tajā skaitā Velo ceļa "Centrs – Ķengarags – Rumbula – Dārziņi" daļas no Aronijas ielas līdz 61. līnijai projektu, ir jāņem vērā A5 Rīgas apvedceļa posma Salaspils- Babīte autotransporta radītais piesārņojums ar troksni. Projektēšanas laikā ir jāparedz risinājumi piesārņojuma ar troksni mazināšanai. Risinājumi jāizstrādā sadarbībā ar Salaspils novada domi un AS "Latvenergo", apsverot iespēju daļu prettrokšņu pasākumus izvietot novadgrāvja daļā, kas atrodas Salaspils novada domes teritorijā, iepriekš izvērtējot aizsprosta kā būves drošībai nepieciešamos pasākumus..

Atzīmējams, ka ir atbalstāma iedzīvotāju iniciatīva savos zemesgabalos veidot blīvākus stādījumus zemesgabala daļā, kas pieslēdzas Daugavmalas ielai. Stādījumi vienlaikus mazinot piesārņojumu ar troksni konkrētajā zemesgabalā, otrkārt, turpinātu attīstīt Dārziņu apkaimes identitāti kā ziedošai kupenai pavasarī, izvēloties stādīt pavasarī ziedošus krūmus un kokus.

Atbilstoši spēkā esošajam Rīgas teritorijas un apbūves noteikumiem, ja būvei paredzētais zemesgabals

124. attēls. Trokšņa sienas veidi. Avots: "Metrum", 2016.

125. attēls. Trokšņa sienas piemēri. Avoti: 1.- urbangreenbluegrids.com, 2.- ausg.com.au, 3.- fao.org, 4.- statecontracting.com.

atrodas pie dzelzceļa vai ielas, kur trokšņa rādītāji pārsniedz MK 2014.gada 7.janvāra noteikumus Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktos robežlielumus, saglabā vai izveido apstādījumu joslu gar dzelzceļu vai ceļu kā dabisku trokšņa slāpētāju. Projektējot jauna B vai C kategorijas ielas vai veicot to rekonstrukciju, paredz pret trokšņu pasākumus atbilstoši normatīvajiem aktiem. Vietās ar paaugstinātu trokšņa līmeni veic kompleksus trokšņa samazināšanas pasākumus.

Trokšņu sienai jāsamazina skaņa, bet vienlaicīgi jābūt ar augstu vizuālo kvalitāti, jo tā varētu ar laiku veidoties par daļu no Dārziņu apkaimes atpazīstamības zīmi, vizuālo tēlu.

Veidojot trokšņu aizsargsienu būtu jāievēro šādi principi:

- aizsargsienu vēlams veidot visā apkaimes daļā gar Maskavas ielu;
- to var veidot vizuāli atšķirīgu;
- sienai jāatbilst vietai, tai jāintegrējas apkaimes ainavā. Tā ar tikt veidota kā apkaimes vizītkarte sasaucoties ar apkaimes vārtu teritorijas dizainu;
- būtiski ņemt vērā ne tikai braucēja redzes leņķi, bet arī gājēja, veidojot vizuāli pievilcīgu skata perspektīvu.
- iespēju robežās izmantot apstādījumus kā daļu no trokšņa aizsargsienas.

Ņemot vērā atšķirīgo apkaimes struktūru, kas robežojas ar Maskavas ielu, tad vēlams izvērtēt trokšņa sienas veidu un materiālu pielietojumu. Īpašu uzmanību pievērst trokšņa sienai/barjerai meža teritorijas daļā, veidot to tā, lai tā iekļaujas ainavā, izmantojot lauztu līniju, blīvāku koku un krūmu stādījumus.

Ir jāņem vērā, ka šī meža teritorija nākotnē attīstāma kā publiskā ārtelpa ar labiekārtojuma elementiem, līdz ar to sienai būs ne tikai trokšņa mazināšanas funkcija, bet tā veidosies par daļu no šīs ārtelpas un pildīs aizsargfunkciju, lai iedzīvotāji nešķērso Maskavas ielu tur, kur tas nav paredzēts.

126. attēls. Trokšņa sienas izvietoējums Dārziņu ielā gar Maskavas ielu. Avots: "Metrum", 2016.

(2) Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu apsaimniekošanu Latvijā nosaka Atkritumu apsaimniekošanas likums, kā un no tā izrietošie Ministru kabineta noteikumi un ieteikumi.

Latvijā par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu savā administratīvajā teritorijā ir atbildīgas pašvaldības. Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu pašvaldības:

- organizē sadzīves atkritumu, to skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem savā administratīvajā teritorijā;

- izdod saistošus noteikumus, kas reglamentē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, savas administratīvās teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai, kā arī kārtību, kādā veicami maksājumi par šo atkritumu apsaimniekošanu;
- organizē atkritumu dalītu vākšanu savā administratīvajā teritorijā.

Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvalde organizē sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu Rīgas pilsētā atbilstoši Rīgas domes 2013. gada 17. decembra saistošiem noteikumiem Nr. 90 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi”. Minēto noteikumu 10. punkts nosaka, ka nekustamā īpašuma īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai pārvaldnieks slēdz sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju. Pamatojoties uz augstāk minēti, Rīgas Austrumu izpilddirekcijai:

- jāveicina līgumu slēgšana par atkritumu apsaimniekošanu;
- apkaimes teritorijā jāizvieto vairāki šķiroto atkritumu konteineri un atkritumu šķirošanas laukumi – Lidlauka un Pūku iela krustojumā, Jāņogu ielā, Jāņogu/ Taisās ielas krustojumā, Dārziņu ielā 14 (kadastra Nr. 0100 125 0464), Dārziņu ielas tuvumā (zemesgabalā ar kadastra Nr. 0100 125 0338).

127. attēls. Atkritumu konteineru un šķirošanas laukumu izvietojuma kartoshēma. Avots: "Metrum". 2016.

128. attēls. Piemēri atkritumu tvertnēm. Avots: 1. - greensecrets.xyz, 2. - homedepot.com, 3., 4. un 5.- superiorscreens.com.au, 6.-, flowergardengirl.co.uk 7.- greensecrets.xyz, 8.- superiorscreens.com.au, 9.- melissajolly.wordpress.com.

129. attēls. Piemēri atkritumu šķirošanas laukumiem. Avots: 1. - masmunicipios.cl, 2. - urbaniere.com, 3.- s-media-cache-ak0.pinimg.com , 4.- residuosprofesional.com, 5.- eldiariomontanes.es, 6.- eldiario.es, 7.- aaspectos-medioambiente.blogspot.com, 8.- quiurbe.com , 9.- eloriu.com.

4.2.8. PRIEKŠLIKUMI RĪGAS TERITORIJAS PLĀNOJUMAM

Pēc Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumu Nr. 34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (ar grozījumiem, kas īstenojumi no 30.09.2013.) pieņemšanas ir pieņemti jauni Ministru kabineta noteikumi, kas regulē teritorijas plānojuma izstrādi - 2014. gada 14. oktobra MK noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” un 2013. gada 30. aprīļa MK noteikumi Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

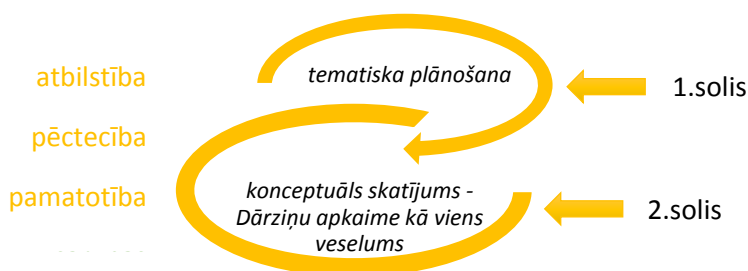
Minētie Ministru kabineta noteikumi nosaka teritorijas plānojuma sastāvu un izstrādes kārtību, kā arī prasības teritorijas plānojuma izstrādei, izmantojot vienotu valsts informācijas sistēmu (TAPIS), kurā izstrādājams jaunais Rīgas teritorijas plānojums, ievērojot normatīvajā aktā par teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmu noteiktās prasības un izmantojot noteiktu teritorijas izmantošanas veidu klasifikatoru. Ņemot to vērā, TAPIS vidē ir jāpārstrādā spēkā esošā Rīgas teritorijas plānojuma saistošā daļa (grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi), tā jāveido no jauna, līdz ar to nav iespējams grozīt tikai atsevišķus teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu punktus vai Dārziņu apkaimes teritorijā noteiktās funkcionālās zonas.

Priekšlikumi Rīgas teritorijas plānojumam izstrādāti, ņemot vērā spēkā esošos normatīvos aktus, kas pieņemti pēc Rīgas teritorijas apstiprināšanas, kā rezultātā teritorijas plānojuma risinājumi Dārziņu apkaimes teritorijā iegūst jaunu vizuālu (grafiskās daļas priekšlikums) un saturisku (funkcionālajās zonās atļautie izmantošanas veidi un galvenie apbūves parametri) veidolu.

jauns vizuālais un saturiskais veidols

Rīgas teritorijas plānojuma priekšlikumu izstrādi Dārziņu apkaimes teritorijā raksturo vairāki atslēgasvārdi – „atbilstība”, „pēctecība”, „pamatotība”, „sarunas” un „elastība”.

Atbilstība. Teritorijas plānojuma priekšlikumi izstrādāti saskaņā ar Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģu līdz 2030.gadam (apstiprināta 2014. gadā). Stratēģijas ir minēts, ka tās īstenošanas laikā apkaimēs ieteicams definēt apkaimju centrus, norādot, ka ilgtermiņā apkaimju centrus vēlams daudzveidīgs pakalpojumu klāsts, tādējādi uzlabojot katra dzīvojamā rajona funkcionalitāti un pievilcību. Lai to būtu iespējams īstenot un perspektīvē attīstīt, Dārziņu apkaimē definēts centrs, paredzot funkcionālo zonējumu - „Jauktas centra apbūves teritorijas”.

130. attēls. **Dārziņu apkaimes turpmākais plānošanas process.** Avots: “Metrum, 2016..

Pamatojoties uz Stratēģijā attēloto pilsētas apdzīvotības telpisko struktūru, Dārziņu apkaime ir iezīmēta kā Rīgas pilsētas perifērija, kurai galvenokārt ir raksturīgs savrupmāju un mazstāvu dzīvojamās apbūves tips ar daudzveidīgām rekreācijas teritorijām. Ņemot to vērā, apkaimes teritorijā pamatā paredzēts turpmāk attīstīt „Savrupmāju apbūves teritorijas” un „Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas”.

Stratēģijā tiek norādīts, ka pirmsskolas izglītības iestāžu un pakalpojumu tīklam jānodrošina pieprasījuma apmierināšana pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai vai darba vietai, pamatskolas izglītība jānodrošina maksimāli tuvu dzīvesvietai apkaimē, kā arī dzīvojamajos rajonos jāatvēr publiskā telpa sportošanas

iespējām un citām aktivitātēm. Minēto funkciju nodrošināšanai, teritorijas plānojuma priekšlikumi paredz rezervēt 3 teritorijas izglītības, kultūras, sociālo un citu jomu pakalpojumu attīstībai – teritorijas definētas kā „Jauktas centra apbūves teritorijas” (JC2).

Stratēģijā Dārziņu apkaime ir norādīta kā teritorija ar lielu apzaļumojuma blīvumu un teritorija ar zaļo centru – mežu starp Dārziņu ielu un Maskavas ielu. Saglabājot apzaļojuma teritoriju raksturu un apkaimes identitāti arī turpmāk, paredzēts saglabāt daļu pašvaldības īpašumā esošos mazdārziņus, nosakot teritorijām funkcionālo zonējumu „Dabas un apstādījumu teritoriju”, savukārt, meža teritorijai starp Dārziņu ielu un Maskavas ielu funkcionālo zonējumu „Mežu teritorija”. Saglabājot neapbūvējamas un rekreācijai izmantojamas teritorijas raksturu zaļajai zonai starp Mārsila ielu un Maskavas ielu, minētajai teritorijai paredzēts funkcionālais zonējums „Dabas un apstādījumu teritorija”.

Stratēģijā Dārziņu apkaime ir iezīmēta arī kā daļa no ūdens vienotās telpiskās struktūras, atzīmējot, ka ūdensmalās jāparedz brīva piekļuve ūdenim, jāveic dažāda tipa un līmeņa krastmalu labiekārtošana, lai veidotu dažādu un interesantu publisko ārtelpu ar skatu punktiem un laukumiem dažādos līmeņos. Idejas realizēšanas sekmēšanai un perspektīvē promenādes izveidei gar Daugavu, rezervēta un kā „Dabas un apstādījumu teritorija” definēta teritorija gar Daugavu.

Pēctecība. Ņemot vērā Teritorijas attīstības plānošanas likumā (01.12.2011.) 3. pantā noteikto teritorijas attīstības plānošanas “pēctecības principu”, teritorijas plānojuma priekšlikumi Dārziņu apkaimē izstrādāti, ņemot vērā spēkā esošo Rīgas teritorijas plānojumu – Rīgas domes 20.12.2005. saistošo noteikumus Nr. 34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” (ar grozījumiem, kas īstenojumi no 30.09.2013.). Saskaņā ar spēkā esošo Rīgas teritorijas plānojumu, Dārziņu apkaimē ir noteikti 5 funkcionālie zonējumi (skatīt 131. attēlu) - “Savrupmājas apbūves teritorija (SDZ)”, „Jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorija (J)”, “Publiskās apbūves teritorija (P)”, “Apbūves teritorija ar apstādījumiem (Ap)” un “Apstādījumu un dabas teritorija (A)”.

Pamatotība. Priekšlikumi jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādē ir izvirzīti, ņemot vērā Tematiskā plānojuma izstrādes ietvaros veiktās izpētes, konceptuālo skatījumu uz Dārziņu apkaimes teritoriju kā vienotu veselumu, kā arī teritorijas apsekošanu dabā – vizuāli un funkcionāli novērtējot piedāvāto risinājumu iespējamo realizēšanu konkrētajā vietā.

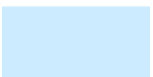
Sarunas. Priekšlikumi Tematiskā plānojuma izstrādes laikā tiek pārrunāti ar Dārziņu apkaimes iedzīvotājiem un Tematiskā plānojuma izstrādes procesā iesaistītajiem speciālistiem.

Elastība. Priekšlikumi teritorijas plānojuma izstrādei paredz noteikts nelielu funkcionālā zonējuma skaitu, izvērtējot teritorijas nozīmi funkcionāli un telpiski. Līdzās galvenajai izmantošanai, atļautas izmantošanas, kas nav konkrētā funkcionālā zonējuma funkcija, ja tā nav pretrunā ar to un konkrētās vietas iespējamiem attīstības scenārijiem.

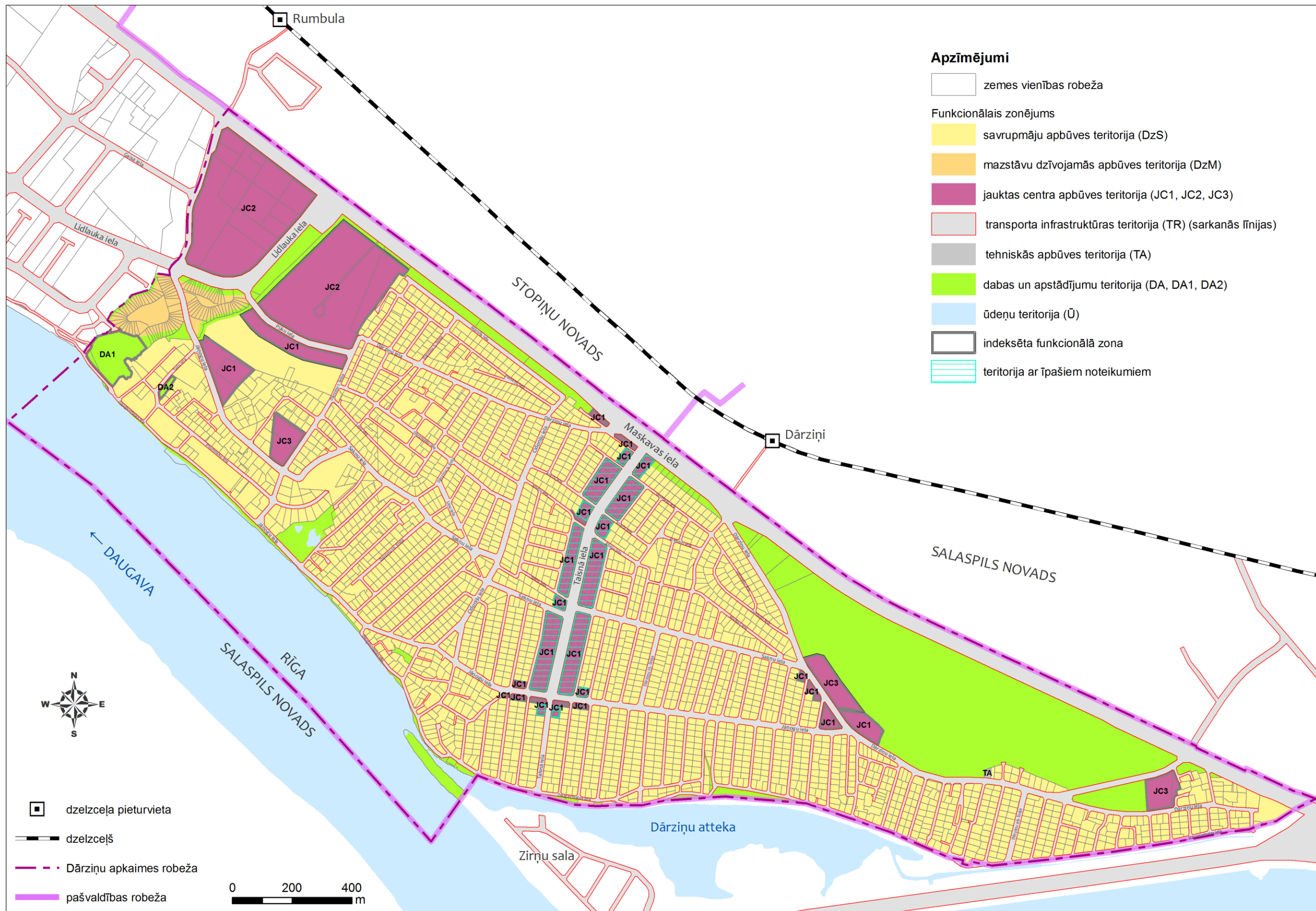
13. tabula. Dārziņu apkaimes teritorijā noteiktie funkcionālie zonējumi, un tajos ietvertās prasības

Funkcionālais zonējums	Definīcija un galvenie izmantošanas veidi	Galvenie apbūves rādītāji un citi noteikumi
 <i>„Savrupmāju apbūves teritorija (DzS)”</i>	<u>Definīcija:</u> Savrupmāju apbūves teritorija (DzS) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam, paredzot atbilstošu infrastruktūru, un kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve. <u>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</u> ■ Savrupmāju apbūve; ■ Vasarnīcu apbūve. <u>Teritorijas papildizmantošanas veidi:</u> ■ Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma); ■ Dārza māju apbūve.	<u>Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība:</u> 600 m² (Jaunveidojamā starpgabala platība var būt mazāka par noteikto jaunveidojama zemesgabala minimālo platību gadījumos, kad zemesgabala sadales rezultātā tiek veidots starpgabals nolūkā to apvienot ar piegulošu zemesgabalu. <u>Apbūves blīvums:</u> 25% <u>Stāvu skaits:</u> 2 stāvi <u>Būvlandes:</u> maģistrālajām ielām vai pilsētas nozīmes ielām – ne mazāk kā 8 m, vietējas nozīmes ielām, piebrauktuvēm, gājēju ielām un ceļiem – ne mazāk kā 4 m. <u>Žogu caurredzamība:</u> samazināta
 <i>“Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM)”</i>	<u>Definīcija:</u> Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM) ir funkcionālā zona ar apbūvi līdz trijiem stāviem, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru. <u>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</u> ■ Savrupmāju apbūve; ■ Rindu māju apbūve; ■ Daudzdzīvokļu māju apbūve; <u>Teritorijas papildizmantošanas veidi:</u> ■ Biroju ēku apbūve: Apbūve, ko veido bankas, pašvaldības iestādes, pasta un citi uzņēmumi, organizācijas un iestādes; ■ Tirdzniecības un/vai pakalpojumu apbūve: Apbūve, ko veido veikali, aptiekas, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, sezonas rakstura tirdzniecības vai pakalpojumu objekti (tirdzniecības kioski un segtie tirdzniecības stendi), restorāni, bāri, kafejnīcas; ■ Labiekārtota publiskā ārtelpa; ■ Publiskā ārtelpa bez labiekārtojuma.	<u>Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība:</u> 600 m² Zemesgabala, kas paredzēts diviņu mājas pusei un rindu mājas vienai sekcijai - minimālā platība 300 m² <u>Apbūves intensitāte:</u> 100% <u>Stāvu skaits:</u> 3 stāvi <u>Būvlandes:</u> maģistrālajām ielām vai pilsētas nozīmes ielām – ne mazāk kā 8 m, vietējas nozīmes ielām, piebrauktuvēm, gājēju ielām un ceļiem – ne mazāk kā 4 m. <u>Žogu caurredzamība:</u> samazināta. Rindu mājām teritoriju nedrīkst iežogot.
 <i>“Jauktas centra apbūves teritorija (JC1, JC2, JC3)”</i>	<u>Definīcija:</u> Jauktas centra apbūves teritorija (JC) ir funkcionālā zona gan apkaimes centrā, gan arī ārpus tā, t.i. apkaimes centra funkcionālajos centros, ko nosaka teritorijām, kurās būtu iespējams attīstīt daudzveidīgu izmantošanu. Atļautā izmantošana JC1 <u>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</u> ■ Savrupmāju apbūve; ■ Biroju ēku apbūve: Apbūve, ko veido bankas, pašvaldības iestādes, pasta un citi uzņēmumi, organizācijas un iestādes; ■ Tirdzniecības un/vai pakalpojumu	<u>Jaunveidojama zemes gabala minimālā platība:</u> 600 m² <u>Stāvu skaits:</u> 3 stāvi

	apbūve: Apbūve, ko veido veikali, aptiekas, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, sezonas rakstura tirdzniecības vai pakalpojumu objekti (tirdzniecības kioski un segtie tirdzniecības stendi), restorāni, bāri, kafejnīcas; ■ Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve: Apbūve, ko veido viesnīcas, moteli, dienesta viesnīcas, jauniešu kopmītnes, viesu mājas un cita veida īslaicīgas apmešanās vietas (viesu nami, pansijas, lauku tūrismam izmantojamās mājas); ■ Kultūras iestāžu apbūve: Apbūve, ko veido ēkas mūzikas, deju un citiem izklaides pasākumiem, muzeji, izstāžu zāles, citas mākslas, izklaides un atpūtas iestādes un to darbības nodrošināšanai nepieciešamie objekti un nepieciešamā infrastruktūra; ■ Sporta būvju apbūve - Apbūve, ko veido ēkas sporta nodarbībām; ■ Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve: Apbūve, ko veido pirmsskolas aprūpes un pieaugušo un tālākizglītības iestāžu darbības nodrošināšanai nepieciešamie objekti un infrastruktūra; ■ Veselības aizsardzības iestāžu apbūve: Apbūve, ko veido ārstu prakses nolūkiem paredzēti objekti un tiem nepieciešamā infrastruktūra; ■ Labiekārtota publiskā ārtelpa. Atļautā izmantošana JC2 <u>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</u> ■ Biroju ēku apbūve: Apbūve, ko veido bankas, pašvaldības iestādes, pasta un citi uzņēmumi, organizācijas un iestādes; ■ Tirdzniecības un/vai pakalpojumu apbūve: Apbūve, ko veido veikali, aptiekas, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, sezonas rakstura tirdzniecības vai pakalpojumu objekti (tirdzniecības kioski un segtie tirdzniecības stendi), restorāni, bāri, kafejnīcas; ■ Labiekārtota publiskā ārtelpa; ■ Viegglās rūpniecības uzņēmumu apbūve: Tekstilizstrādājumu, apģērbu ražošanas, pārtikas rūpniecības, poligrāfijas darbības nodrošināšanai nepieciešamā apbūve un infrastruktūra; ■ transporta apkalpojošā infrastruktūra: Ēkas sauszemes atsevišķi iekārtotas atklātās autostāvvietas.	
--	---	--

	Atļautā izmantošana JC3 <u>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</u> ■ Kultūras iestāžu apbūve: Apbūve, ko veido ēkas mūzikas, deju un citiem izklaides pasākumiem, muzeji, izstāžu zāles, citas mākslas, izklaides un atpūtas iestādes un to darbības nodrošināšanai nepieciešamie objekti un nepieciešamā infrastruktūra; ■ Sporta būvju apbūve - Apbūve, ko veido ēkas sporta nodarbībām; ■ Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve: Apbūve, ko veido pirmsskolas aprūpes un pieaugušo un tālākizglītības iestāžu darbības nodrošināšanai nepieciešamie objekti un infrastruktūra; ■ Veselības aizsardzības iestāžu apbūve: Apbūve, ko veido ārstu prakses nolūkiem paredzēti objekti un tiem nepieciešamā infrastruktūra; ■ Labiekārtota publiskā ārtelpa.	
 <i>"Dabas un apstādījumu teritorija (DA, DA1, DA2)"</i>	<u>Definīcija:</u> Dabas un apstādījumu teritorija (DA) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves. Atļautā izmantošana DA <u>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</u> ■ Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma); ■ Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās; ■ Dārza māju apbūve. Atļautā izmantošana DA 1 <u>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</u> ■ Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma); ■ Dārza māju apbūve. Atļautā izmantošana DA 2 <u>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</u> ■ Publiskā ārtelpa (ar vai bez labiekārtojuma).	
 <i>"Ūdeņu teritorija (Ū)"</i>	<u>Definīcija:</u> Ūdeņu teritorija (Ū) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai izplānotu un nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdens resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai. <u>Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:</u> ■ Ūdenssaimnieciskā izmantošana; ■ Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana; ■ Ūdens telpas publiskā izmantošana.	

 “Transporta infrastruktūras teritorija”(TR)	Definīcija: Transporta infrastruktūras teritorija (TR) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu visu veidu transportlīdzekļu un gājēju satiksmei nepieciešamo infrastruktūru. Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: ■ Inženiertehniskā infrastruktūra; ■ Transporta lineārā infrastruktūra: ielas un citas līdzīgas būves, kas veido lineāru transporta infrastruktūru; ■ transporta apkalpojošā infrastruktūra: Ēkas sauszemes atsevišķi iekārtotas atklātās autostāvvietas.	
 “Tehniskās apbūves teritorija” (TA)	Definīcija: Tehniskās apbūves teritorija (TA) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu inženiertehniskās apgādes objektu izbūvei, uzturēšanai, funkcionēšanai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju. Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: ■ Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana; ■ Atkritumu apsaimniekošana: Atkritumu savākšanas, šķirošanas vietu apbūve.	
 “Citas teritorijas ar īpašiem noteikumiem” (TIN)	Definīcija: Tās ir teritorijas, kurām raksturīgi pamatā dažādi funkcionālie zonējumi, bet ir kāds kopīgas, visaptverošas īpašības, iezīmes vai nākotnes ieceres, un uz kurām attiecināmas kopīgas prasības (piemēram, dažādi funkcionālie zonējumi ietilpst vienotā ainavā, kurai nosakāms kopīgas prasības tās turpmākai attīstībai).	Ja teritorijā tiek paredzēta publiskā apbūves un teritorijas izmantošana (Biroju ēku apbūve, Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve, Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve, Kultūras iestāžu apbūve, sporta būvju apbūve, izglītības un zinātnes iestāžu apbūve, veselības aizsardzības iestāžu apbūve, sociālās aprūpes iestāžu apbūve), ir jāievēro sekojošas prasības: ■ ja, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nepieciešamais autostāvvietu skaits pārsniedz 10 vietas, ir nepieciešams izstrādāt teritorijas detālplānojumu; ■ pie jebkuras attīstības ieceres, ir jāveic publiskā apspriešana.
Nevienu apkaimes teritoriju nedrīkst izmantot šādiem nolūkiem: ■ novietot, savākt un/vai glabāt pamestus, nelietojamus motorizētus satiksmes līdzekļus; ■ vākt, uzkrāt vai glabāt kaudzē vai laukumos atkritumus, krāmus, lupatas, metāllūžņus un būvgružus, piesārņotas grūtis, ja vien šim nolūkam izmantotā teritorija nav iekļauta ēkā vai citā speciāli paredzētā vietā, kas saskaņota ar pilsētas pašvaldību; ■ izvietot jaunas azartspēļu vietas.		

131. attēls. Priekšlikums Rīgas teritorijas plānojumam. Avots: "Metrum",

4.2.9. SADARBĪBAS PLĀNS TEMATISKĀ PLĀNOJUMA RISINĀJUMU ĪSTENOŠANAI

Tematiskā plānojuma ietvaros ir noteikti 8 ilgtermiņa mērķi, kas aptver visas 4 tematiskā plānojuma pamatsadaļas:

- inženiertehniskais nodrošinājums;
- transporta infrastruktūras attīstība;
- publiskās infrastruktūras attīstība;
- sociālās infrastruktūras attīstība.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu izvirzīto mērķu sasniegšanu, sadarbībā ar iedzīvotāju darba grupu, institūciju darba grupu, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentu un Rīgas Austrumu izpilddirekciju, tika izstrādāts sadarbības plāns tematiskā plānojuma risinājumu īstenošanai.

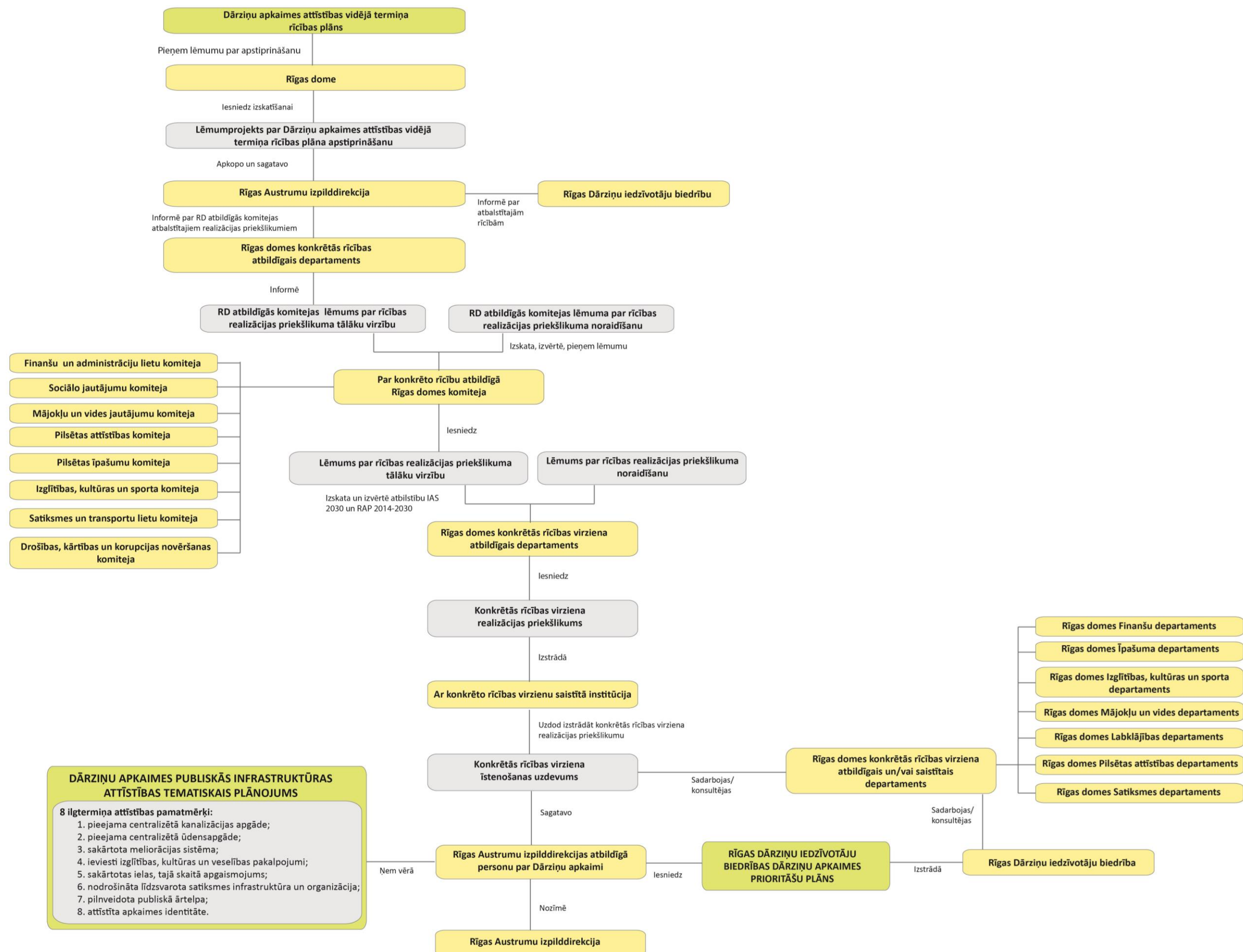
Tiek paredzēti divi gadījumi:

- darbību iniciē Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrība un/vai Rīgas Austrumu izpilddirekcija;
- darbību iniciē Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrība un/vai Rīgas domes par konkrēto rīcības virzienu atbildīgais departaments vai institūcija.

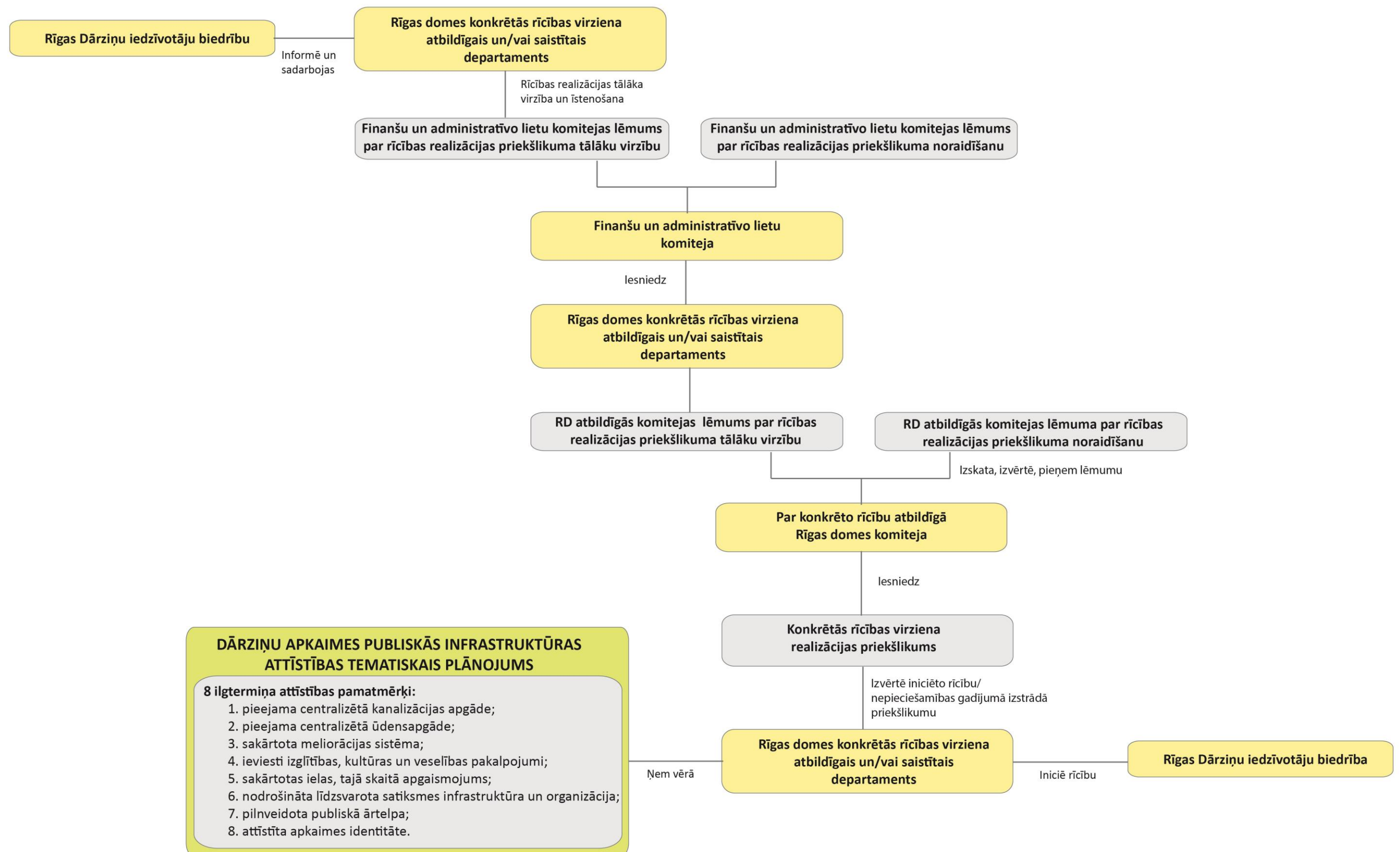
Sadarbības plāns, ja darbību iniciē Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrība un/vai Rīgas Austrumu izpilddirekcija

Sadarbības plāna pamatā ir spēcīga sadarbība starp Rīgas austrumu izpilddirekciju un Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrību Dārziņu apkaimes attīstības vidējā termiņa (7 gadi) rīcības plāna izstrādē. Sadarbības plāns ietver sekojošas rīcības, kas shematiski ir attēlotas 132. attēlā:

1. Rīgas Austrumu izpilddirekcija nozīmē atbildīgo personu sadarbībai ar Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrību;
2. Rīgas Dārziņu apkaimes iedzīvotāju biedrība (turpmāk – Biedrība), konsultējoties ar Rīgas Austrumu izpilddirekciju (turpmāk – Izpilddirekcija), izstrādā Rīgas dārziņu iedzīvotāju biedrības Dārziņu apkaimes prioritāšu plānu;
3. Izstrādāto prioritāšu plānu biedrība iesniedz Izpilddirekcijā;
4. Izpilddirekcija izvērtē iesniegto prioritāšu plānu, ņemot vērā Dārziņu apkaimes publiskās infrastruktūras attīstības tematiskā plānojuma risinājumus un 8 attīstības pamatmērķus un konsultējoties ar konkrēto rīcības virzienu saistīto institūciju un atbildīgo RD departamentu (iesaistīto un atbildīgo institūciju kompetenču shēmu skatīt 134. attēlā), sagatavo konkrētās rīcības virziena īstenošanas uzdevumu;
5. Izpilddirekcija iesniedz konkrētās rīcības virziena īstenošanas uzdevumu ar konkrēto rīcības virzienu saistītajai institūcijai konkrētās rīcības virziena realizācijas priekšlikuma izstrādei;
6. Ar konkrēto rīcību saistītā institūcija sagatavo rīcības virziena realizācijas priekšlikumu, saskaņo to ar Izpilddirekciju un iesniedz Rīgas domes konkrētās rīcības virziena atbildīgajam departamentam lēmuma pieņemšanai par rīcības realizācijas priekšlikuma tālāku virzību vai priekšlikuma noraidīšanu. Departaments izvērtē priekšlikuma atbilstību Rīga attīstības plānam un Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai;
7. Atbildīgais departaments iesniedz realizācijas priekšlikumu par konkrēto rīcību atbildīgajai Rīgas domes komitejai;
8. Atbildīgā komiteja pieņem lēmumu par realizācijas priekšlikuma tālāku virzību vai realizācijas priekšlikuma noraidīšanu;
9. Rīgas domes konkrētās rīcības atbildīgais departaments informē Izpilddirekciju par realizācijas priekšlikuma virzību;
10. Izpilddirekcija informē biedrību par realizācijas priekšlikuma virzību;
11. Izpilddirekcija apkopo atbalstītos realizācijas priekšlikumus un sagatavo lēmumprojektu par Dārziņu apkaimes attīstības vidējā termiņa rīcības plānu;
12. Lēmumprojektu iesniedz Rīgas domē lēmuma pieņemšanai par Dārziņu apkaimes attīstības vidējā termiņa rīcības plāna apstiprināšanu.

132. attēls. Sadarbības plāns starp pašvaldību, institūcijām un Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrību: rīcību iniciē Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrība un/vai Rīgas Austrumu izpilddirekcija. Avots: "Metrum", 2017.

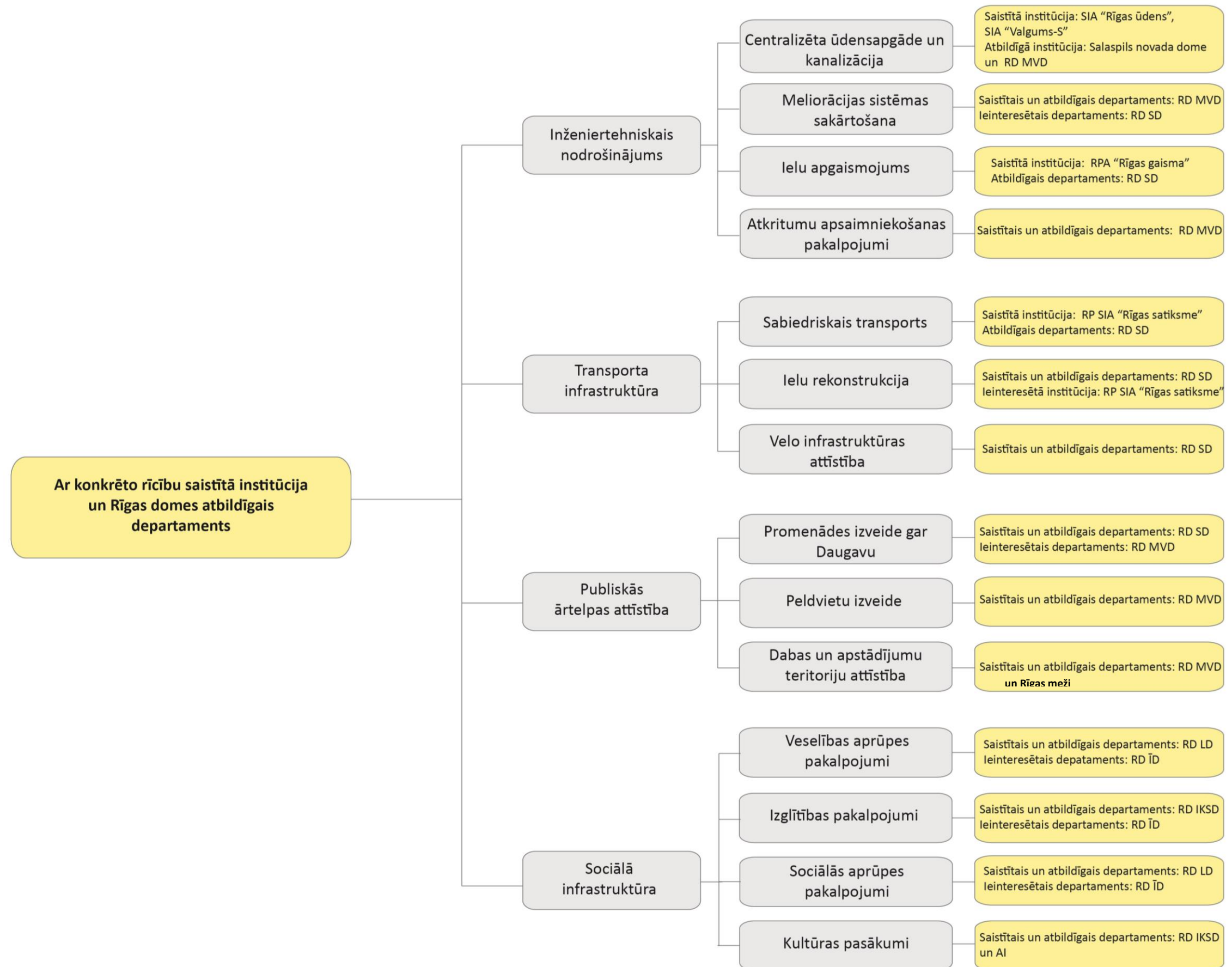

133. attēls. Sadarbības plāns starp pašvaldību, institūcijām un Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrību: rīcību iniciē Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrība un/vai RD konkrētās rīcības virziena departaments. Avots: "Metrum", 2017.

Sadarbības plāns, ja darbību iniciē Rīgas Dārziņu iedzīvotāju biedrība un/vai Rīgas domes par konkrēto rīcības virzienu atbildīgais departaments vai institūcija.

Sadarbības plāna pamatā ir sadarbība starp Rīgas domes konkrētās rīcības virziena atbildīgo departamentu un/vai saistīto departamentu. Sadarbības plāns ietver sekojošas rīcības, kas shematiski ir attēlotas 133. attēlā:

1. Biedrība iniciē rīcību – veic konsultācijas ar atbildīgo un saistīto departamentu vai, pamatojoties uz Dārziņu apkaimes publiskās infrastruktūras attīstības tematiskā plānojuma risinājumiem un 8 ilgtermiņa pamatmērķiem, atbildīgais un/vai saistītais departaments sagatavo konkrētās rīcības virziena realizācijas priekšlikumu. Nepieciešamības gadījumā tiek veiktas konsultācijas ar Biedrību, Izpilddirekciju un saistītajām institūcijām/departamentiem;
2. Atbildīgais departaments iesniedz realizācijas priekšlikumu par konkrēto rīcību atbildīgajai Rīgas domes komitejai;
3. Atbildīgā komiteja pieņem lēmumu par realizācijas priekšlikuma tālāku virzību vai realizācijas priekšlikuma noraidīšanu;
4. Rīgas domes konkrētās rīcības atbildīgais departaments informē Izpilddirekciju, Biedrību un citas ieinteresētās puses par projekta turpmāku virzību;
5. Rīgas domes konkrētās rīcības atbildīgais departaments uzsāk realizācijas priekšlikuma īstenošanu, atbilstoši savai kompetencei, nepieciešamības gadījumā piesaistot citas institūcijas, Biedrību un Izpilddirekciju.

134. attēls. Par konkrēto rīcības virzienu atbildīgā un saistītā institūcija un Rīgas domes atbildīgais departaments. Avots: "Metrum", 2017.